

INFORME 14/2014

AUTORITAT
DEL TRANSPORT
METROPOLITÀ
(ATM)
EXERCICIS 2010,
2011 I 2012

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 14/2014

AUTORITAT DEL TRANSPORT METROPOLITÀ (ATM) EXERCICIS 2010, 2011 | 2012

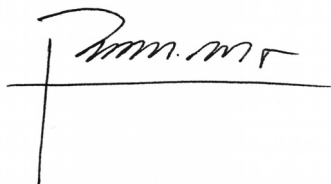
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 25 de juny del 2014, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, i Sr. Miquel Salazar Canalda, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Sr. Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 14/2014, relatiu a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), exercicis 2010, 2011 i 2012.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 10 de juliol de 2014

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME.....	9
1.1.1. Mandat legal.....	9
1.1.2. Objecte i abast material.....	9
1.1.3. Abast temporal i metodologia.....	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Constitució i naturalesa jurídica.....	10
1.2.2. Objecte social i funcions	10
1.2.3. Activitat de l'ATM.....	11
1.2.4. Òrgans de govern i estructura.....	14
2. ESTATS FINANCERS	17
2.1. INTRODUCCIÓ	17
2.2. INFORMES D'AUDITORIA.....	17
2.3. ANÀLISI DEL BALANÇ	17
2.3.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Balanç	20
2.3.2. Observacions al Balanç resultants de la fiscalització	26
2.4. ANÀLISI DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES	31
2.4.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Compte de pèrdues i guanys.....	34
2.4.2. Observacions al Compte de pèrdues i guanys resultants de la fiscalització	43
2.5. FETS POSTERiors: LIQUIDACIÓ DELS CONTRACTES PROGRAMA 2009-2010 I 2011-2012.....	44
2.5.1. Liquidació del contracte programa 2009-2010: Informe de la IGAE del 21 de maig del 2012	44
2.5.2. Liquidació del contracte programa 2011-2012: Proposta de la Comissió de Seguiment del 12 de setembre del 2013	47
3. LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES	50
3.1. MODIFICACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	55
3.2. GRAU D'EXECUCIÓ I ANÀLISI DE DESVIACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	58
3.2.1. Desviacions en ingressos.....	58
3.2.2. Desviacions en despeses.....	59
4. CONTRACTACIÓ	61
4.1. LEGISLACIÓ APLICABLE I ABAST TEMPORAL	61

4.2.	ANÀLISI DELS PROCEDIMENTS DE CONTRACTACIÓ APLICATS PER L'ATM	61
4.2.1.	Expedients contractuals i de convenis. Selecció de les mostres	61
4.2.2.	Expedients de contractació.....	63
4.2.3.	Expedients de contractes menors.....	71
4.2.4.	Expedients de convenis	75
5.	ALTRES ACTUACIONS.....	76
5.1.	TRAMBAIX I TRAMBESÒS	76
5.1.1.	Cost previst de les obres, fonts de finançament i pagaments	76
5.1.2.	Evolució de la tarifa tècnica	77
5.1.3.	Litigis per expropiacions de dues finques relacionades amb el Trambesòs	78
5.2.	RÈNTING PER AL SUBMINISTRAMENT I MANTENIMENT D'UNITATS DE TREN	80
6.	CONCLUSIONS	83
6.1.	EN RELACIÓ AMB ELS ESTATS FINANCERS	83
6.2.	EN RELACIÓ AMB LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	86
6.3.	EN RELACIÓ AMB LA CONTRACTACIÓ	86
6.3.1.	Pel que fa a expedients de contractes.....	87
6.3.2.	Pel que fa a expedients de contractes menors.....	89
6.4.	EN RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS.....	90
6.4.1.	Respecte del Trambaix i del Trambesòs.....	90
6.4.2.	Respecte de l'arrendament i subministrament d'unitats de tren per al metro de Barcelona.....	91
6.5.	SEGUIMENT DE RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS	91
7.	ANNEXOS	96
7.1.	ANNEX I: QUADRES RESUM DE LES PRINCIPALS DADES DELS PROGRAMES D'ACTUACIÓ DEL PDI-2001-2010 EL 31 DE DESEMBRE DEL 2010, DEL 2011 I DEL 2012.....	96
7.2.	ANNEX II: EVOLUCIÓ DE LES APORTACIONS DE CADA ADMINISTRACIÓ EN RELACIÓ AMB LES NECESSITATS NETES DEL SISTEMA	97
8.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	98
9.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS.....	101

ABREVIACIONS

ADIF	Administrador d'Infraestructures Ferroviàries
AGE	Administració General de l'Estat
ALSTOM	ALSTOM Transporte, SA
AMB	Àrea Metropolitana de Barcelona
AMTU	Agrupació de Municipis Titulars del Servei de Transport Urbà de la Regió Metropolitana de Barcelona
ATM	Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità
CMAEF	Comissió Mixta d'Assumptes Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat
DGTM	Direcció General de Transports i Mobilitat
DGTT	Direcció General de Transport Terrestre
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
DTES	Departament de Territori i Sostenibilitat
EMT	Entitat Metropolitana del Transport
FMB	Ferrocarril Metropolità de Barcelona
ICF	Institut Català de Finances
IGAE	Intervenció general de l'Administració de l'Estat
IMSERSO	Institut de Gent Gran i Serveis Socials
IVA	Impost sobre el valor afegit
JCCAC	Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya
LCSP	Llei de contractes del sector públic
M€	Milions d'euros
m€	Milers d'euros
MPTA	Milions de pessetes
PCAP	Plec de clàusules administratives particulars
PDI	Pla director d'infraestructures del transport públic col·lectiu
RMB	Regió Metropolitana de Barcelona
STI	Sistema tarifari integrat
TB	Transports de Barcelona
TM, SA	Tramvia Metropolità, SA
TM del Besòs, SA	Tramvia Metropolità del Besòs, SA
TMB	Transports Metropolitans de Barcelona
TRLCSP	Text refós de la Llei de contractes del sector públic
TS	Tribunal Suprem
TSJC	Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Mandat legal

De conformitat amb la normativa vigent, i per tal de donar compliment a l'article 71 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, i al Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes s'emet el present informe de fiscalització relatiu al Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità (d'ara endavant ATM o el Consorci) corresponent als exercicis 2010, 2011 i 2012. L'anterior informe de fiscalització de l'ATM emès per la Sindicatura va ser el referent als exercicis 2008 i 2009 (informe 24/2011).

1.1.2. Objecte i abast material

L'objecte d'aquest informe és la fiscalització de la regularitat del Consorci pel que fa als exercicis 2010, 2011 i 2012.

L'abast material de la fiscalització ha estat el següent:

- a) L'anàlisi dels estats financers per verificar que representen d'una manera raonable la situació patrimonial i financera del Consorci, i que inclouen la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) L'anàlisi de la liquidació pressupostària i l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- c) L'anàlisi del compliment de la legalitat aplicable a l'ATM, tant des del punt de vista comptable, fiscal i pressupostari com de funcionament, i especialment, en relació amb la contractació.

1.1.3. Abast temporal i metodologia

Aquest informe es refereix als exercicis 2010, 2011 i 2012, però per a la revisió de determinats aspectes financers, de legalitat i de funcionament, també ha estat necessari fer referència a exercicis anteriors i posteriors.

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat, en relació, d'una banda, amb la informació recollida en els estats financers (Balanç i Compte de pèrdues i guanys) i en les liquidacions pressupos-

tàries i d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades i, d'altra banda, amb el seguiment dels preceptes legals que són d'aplicació.

El treball de camp va finalitzar a mitjans de desembre del 2013.

L'ATM ha sotmès a auditoria financera els seus comptes anuals dels exercicis 2010, 2011 i 2012. En l'epígraf 2.2 d'aquest informe s'esmenta l'opinió d'auditoria dels informes del Gabinet Tècnic d'Auditoria i Consultoria, SA referits a aquests exercicis. La Sindicatura ha tingut accés als treballs i les proves que han realitzat els auditors per formular la seva opinió, però també ha realitzat les proves addicionals que ha estimat necessàries en relació amb l'objecte de l'informe.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Constitució i naturalesa jurídica

L'ATM es va constituir el 19 de març de 1997, quan la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT),¹ com a administracions consorciades, van signar el Conveni de constitució de l'ATM amb una participació del 51%, el 25% i el 24%, respectivament, de la dotació fundacional, de 95 MPTA. D'acord amb els seus Estatuts, es poden adherir a l'ATM –individualment o a través d'entitats que les agrupin i representin– totes les administracions titulars de serveis públics de transports col·lectius que pertanyin a l'àmbit format per les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

L'ATM es va crear com a consorci interadministratiu de caràcter voluntari i per temps indefinit. A l'empara del que disposa la Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, és una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica i patrimoni propis.

1.2.2. Objecte social i funcions

L'article 3 dels Estatuts estableix que l'ATM té com a objectiu articular la cooperació entre les administracions públiques titulars dels serveis i de les infraestructures del transport públic col·lectiu de l'àrea de Barcelona que en formen part, així com col·laborar amb aquelles altres que, com l'Administració General de l'Estat (AGE), hi estan compromeses

1. La Llei 31/2010, del 3 d'agost, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) suposa, entre altres aspectes, una reorganització territorial i administrativa de la gestió de serveis de l'àmbit metropolità i representa l'inici del procés d'extinció de les dues entitats metropolitanes existents, una d'elles l'EMT. Per aquest motiu, al llarg d'aquest informe es fa referència a l'AMB mentre que, fins al darrer informe, el 24/2011, es parlava de l'EMT.

financerament o són titulars de serveis propis o no traspassats, mitjançant l'elaboració i el seguiment de tots els instruments jurídics, tècnics i financers que es considerin convingents, i, en general, la realització de les funcions que li siguin encomanades per les entitats que la componen.

Les funcions que corresponen a l'ATM, detallades en l'article 4 dels seus Estatuts, es poden agrupar en set grans línies d'actuació:

- a) Planificació d'infraestructures i serveis
- b) Relacions amb els operadors de transport col·lectiu
- c) Finançament del sistema per les administracions
- d) Ordenació de tarifes
- e) Comunicació (difusió, campanyes i publicitat)
- f) Marc normatiu futur
- g) Altres funcions relacionades amb la mobilitat

1.2.3. Activitat de l'ATM

A continuació es presenta una breu aproximació al contingut i a l'evolució o situació de les set línies d'actuació esmentades, en els exercicis 2010, 2011 i 2012:

a) Planificació d'infraestructures: Pla director d'infraestructures del transport públic col·lectiu (PDI), PDI 2001-2010 i nou PDI 2011-2020

El PDI 2001-2010 va ser aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya el 25 de juny del 2002. El PDI preveu les actuacions en infraestructures de transport públic col·lectiu a la Regió Metropolitana de Barcelona. L'execució material de les actuacions es duu a terme sota el control dels corresponents organismes responsables (en la majoria de casos, la Direcció General de Ports i Transports (DGPT), des del 2011 Direcció General de Transports i Mobilitat; en els casos relacionats amb la L9, Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) i Gestió d'Infraestructures, SA, des del 2012 Infraestructures.cat o, en el cas del tramvia, la mateixa ATM). Les actuacions del PDI s'agrupen en tres programes d'actuació:

- Ampliació de xarxa (perllongaments i nous trams de les línies L1, L2, L3, L4 i L5; diferents trams i altres infraestructures i instal·lacions de la L9; i tramvies Diagonal - Baix Llobregat i Glòries-Besòs).
- Modernització i millora (renovacions en estacions i vies del metro; desdoblaments de via, supressió de passos a nivell, allargaments d'andanes, etc. de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC)).
- Intercanviadors (Plaça Catalunya, Sagrera i Arc de Triomf a Barcelona, l'Hospitalet-Centre, Martorell-Central, Quatre Camins).

El nou PDI 2011-2020 va ser objecte d'aprovació inicial per part del Consell d'Administració de l'ATM el juliol del 2012. La seva aprovació definitiva ha estat mitjançant la Resolució del conseller del Departament de Territori i Sostenibilitat (DTES) del 14 de novembre del 2013.

En aquesta situació, pel que fa als exercicis 2010 a 2012, sols es pot fer el seguiment de l'estat d'execució del PDI 2001-2010. Així, en l'annex I, recollit en l'epígraf 7.1, es presenten de manera resumida les principals dades dels programes d'actuació del PDI 2001-2010, diferenciant entre obres finalitzades, en execució o en projecte.

b) Relacions amb els operadors de transport col·lectiu

Els contractes programa entre l'ATM i l'AGE que cobreixen el període 2010-2012 són el contracte programa 2009-2010, signat el 26 de juliol del 2010, i el contracte programa 2011-2012, signat el 27 de desembre del 2012.

Respecte del contracte programa 2009-2010, la Comissió de Seguiment del contracte programa va presentar la proposta de liquidació el juliol del 2011 i, finalment, l'informe de control de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE), el maig del 2012, en recull la liquidació definitiva (vegeu l'epígraf 2.5.1).

Respecte del contracte programa 2011-2012, la Comissió de Seguiment del contracte programa va presentar la proposta de liquidació el setembre del 2013 (vegeu l'epígraf 2.5.2). A la data de final del treball de camp de la Sindicatura, hi ha pendent la liquidació definitiva de la IGAE.

El 23 de desembre del 2013, s'ha signat el contracte programa de l'exercici 2013.

En l'exercici 2011 no s'han produït noves integracions d'operadors al sistema integrat de transport, mentre que en l'exercici 2010 s'ha integrat el servei d'autobusos interurbans del Bages i en l'exercici 2012, el servei urbà de Gelida, com a servei substitutori del funicular.

c) Finançament del sistema per les administracions

Mitjançant el contracte programa amb l'AGE, els convenis de finançament amb la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i els contractes programa amb els operadors FGC i Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) (que inclou Transports de Barcelona (TB) i Ferrocarril Metropolità de Barcelona (FMB)), el Consorci exerceix la funció de ròtula financera del sistema de transport públic col·lectiu. Aquesta funció consisteix a recollir les aportacions de l'AGE i de les administracions consorciades i distribuir-les als operadors, principalment, per eixugar els seus dèficits d'explotació, amortitzar el seu endeutament i finançar les seves inversions de manteniment. Com ja s'ha esmentat en l'anterior punt 2, el contracte programa per al

període 2009-2010 es va formalitzar el juliol del 2010, mentre que el contracte programa per al període 2011-2012, és del desembre del 2012.

d) Ordenació de tarifes

L'ATM té la titularitat dels ingressos de tarifes per títols integrats del Sistema tarifari integrat (STI) i en fa el repartiment entre els operadors mitjançant la Cambra de Distribució dels Ingressos i d'acord amb el Reglament de la Mesa de la Cambra. Això permet fer de manera àgil una liquidació mensual dels saldos dels operadors i les entitats implicades. L'ATM també elabora i aprova el marc de tarifes comú i defineix el grau de cobertura dels costos per ingressos de tarifes.

Segons la informació del document de l'ATM STI Tancament, de cadascun dels tres exercicis, els ingressos distribuïts en els exercicis 2010, 2011 i 2012 han estat de 381,35 M€, 398,60 M€ i de 420,05 M€, respectivament. Aquests imports corresponen a un total de validacions en títols integrats de 650.455.457, el 2010; 655.532.960, el 2011, i de 643.261.287, el 2012. Les validacions del 2010 han suposat un increment de l'1,10% respecte de les validacions del 2009, mentre que en el 2011 s'ha produït un increment del 0,77% respecte de les validacions del 2010. Les validacions del 2012 suposen un decrement respecte de les de l'exercici 2011 de l'1,87%. Malgrat el decrement de les validacions en l'exercici 2012, els imports dels ingressos distribuïts (que en el 2009 havien estat de 373,43 M€) s'han incrementat en tots tres exercicis, també en el 2012, respecte de l'exercici anterior, pels augments tarifaris anuals.

e) Comunicació

L'ATM té la funció de comunicació i atenció al ciutadà. Dins aquesta activitat cal destacar les actuacions referents al Centre d'Informació TransMet, que ofereix informació en temps real de l'estat de la xarxa de transport públic de la Regió Metropolitana de Barcelona mitjançant espais informatius concertats amb diferents emissores de ràdio.

f) Marc normatiu futur

L'ATM elabora estudis i propostes d'adaptació del marc normatiu per a les administracions consorciades per tal que puguin exercir les seves competències.

g) Altres funcions relacionades amb la mobilitat

L'ATM elabora, tramita i avalua els plans directors de mobilitat amb uns objectius que es formulen a partir de la Llei 9/2003, del 13 de juny, de la mobilitat, i que es concreten en actuacions i mesures dins de diversos eixos d'actuació com són coordinar urbanisme i mobilitat, afavorir el transvasament modal, fomentar la mobilitat segura, promoure l'ús de

combustibles nets, garantir l'accés sostenible als centres de treball, modernitzar l'activitat logística, millorar la qualitat del transport ferroviari, etc.

1.2.4. Òrgans de govern i estructura

L'article 5.1 dels Estatuts de l'ATM estableix que els òrgans que regeixen el consorci són el Consell d'Administració, el president i el director general.

A continuació s'indiquen els membres que, d'acord amb la composició del Consell d'Administració prevista en l'article 6 dels Estatuts de l'ATM, el formen el 31 de desembre del 2012, i s'assenyalen els casos en què s'han produït variacions al llarg dels exercicis 2010, 2011 i 2012.

- President: Lluís Recoder i Miralles, conseller del DTES, des del gener del 2011, en substitució de Joaquim Nadal i Farreras, conseller del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP). Des del 27 de desembre del 2012 el nou conseller del DTES és Santi Vila i Vicente que s'incorpora com a president del Consell d'Administració de l'ATM el gener del 2013.
- Vicepresident primer: Joaquim Forn i Chiariello, primer tinent d'alcalde de Presidència, Règim Interior, Seguretat i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, des del juliol del 2011, en substitució de Ramon Garcia-Bragado i Acín.
- Vicepresident segon: Antoni Poveda i Zapata, vicepresident de transport i mobilitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), que fins al juliol del 2011 ja havia estat vicepresident segon del Consell d'Administració de l'ATM com a president de l'EMT.
- Vuit vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:
 - Pau Villòria i Sistach, secretari general del DTES
 - Damià Calvet i Valera, secretari de Territori i Mobilitat del DTES
 - Ricard Font i Hereu, director general de Transport i Mobilitat del DTES
 - Jordi Follia i Alsina, director general de Carreteres del DTES
 - Maria Assumpta Farran i Poca, directora general de Qualitat Ambiental del DTES
 - Enric Ticó i Buxadós, president de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
 - Isabel de Diego i Levy-Picard, directora del Programa de Finançaments Estructurals del Departament d'Economia i Coneixement.
 - Xavier Baiget i Cantons, director de Serveis del Departament de Benestar Social i Família.

D'aquests vuit vocals, set ho són des del març del 2011 en substitució de Manel Villalante i Llauredó, Manel Nadal i Farreras, Oriol Nel·lo i Colom, Martí Carnicer i Vidal, Eduard Pallejà i Sedó, Matilde Sala i Manuel, i Esteve Tomàs i Torrens, mentre que el març del 2011 renova com a vocal Jordi Follia i Alsina.

- Cinc vocals en representació de les administracions locals fundadores, designades de comú acord entre l'Ajuntament de Barcelona i l'AMB:
 - Sònia Recasens i Alsina, segona tinenta d'alcalde d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona.
 - Antoni Vives i Tomàs, tercer tinent d'alcalde d'Hàbitat Urbà de l'Ajuntament de Barcelona.
 - Constantí Serrallonga i Tintoré, gerent municipal de l'Ajuntament de Barcelona.
 - Antonio Balmón i Arévalo, alcalde de l'Ajuntament de Cornellà
 - Lluís Tejedor i Ballesteros, alcalde de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

D'aquests cinc vocals, els tres de l'Ajuntament de Barcelona ho són des del juliol del 2011 en substitució d'Assumpta Escarp i Gibert, Jordi Portabella i Calvete, i Ramón Seró i Esteve.

- Dos vocals en representació de l'Agrupació de Municipis Titulars de Serveis de Transport Urbà de la Regió Metropolitana de Barcelona (AMTU):
 - Josep Mayoral i Antigas, president de l'AMTU.
 - Lluïsa Melgares Aguirre, vicepresidenta de l'AMTU.
- Dos vocals observadors, amb veu però sense vot, designats per l'AGE:
 - Dolores Moran Laorden, directora de l'Àrea de Foment de la Delegació del Govern central a Catalunya, del Ministeri de Foment, des del maig del 2010, en substitució de José Luis Garcia Marbán.
 - Ana Ángeles Marín Andreu, assessora del Gabinet Tècnic de la Secretaria General de Transport, del Ministeri de Foment, des del desembre del 2012, en substitució d'Àngel Rodríguez González.
- Secretària: Carme Sardà i Vilardaga, secretària general de l'ATM.

L'article 5.2 dels Estatuts de l'ATM regula el Comitè Executiu, que el 31 de desembre del 2012 està format pels membres següents:

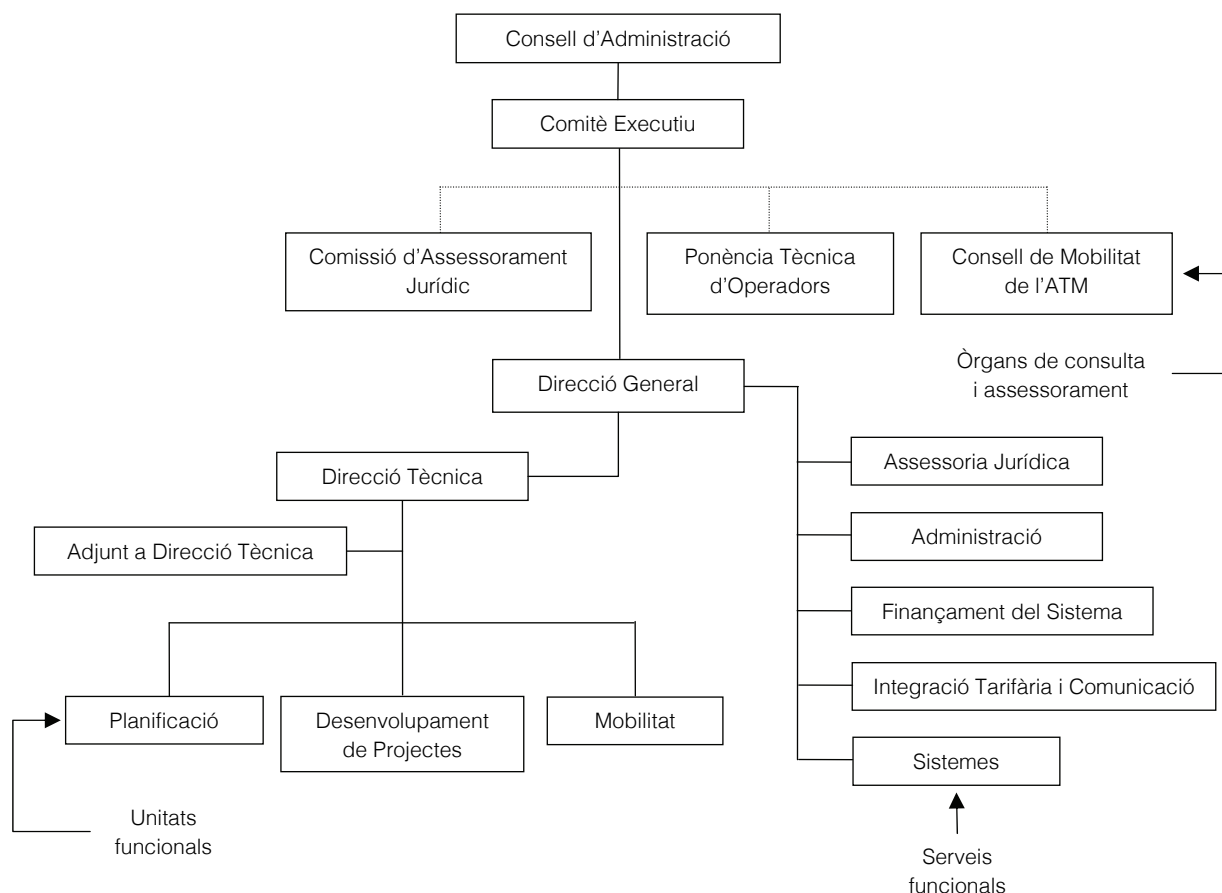
- President: Damià Calvet i Valera, designat pel Consell d'Administració el març del 2011 en substitució de Ramón Seró i Esteve
- Vocals:
 - Dos representants de la Generalitat de Catalunya: Ricard Font i Hereu i Enric Ticó i Buxadós, designats pel Consell d'Administració el març el 2011 en substitució de Manel Nadal i Farreras i Manel Villalante i Llauredó.

- Un representant de l'Ajuntament de Barcelona: Constantí Serrallonga i Tintoré, designat pel Consell d'Administració el novembre del 2011 en substitució d'Assumpta Escarp i Gibert.
- Un representant de l'AMB: Antoni Poveda i Zapata
- Un representant de l'AMTU: Antoni Prunés i Santamaria
- Secretària: Carme Sardà i Vilardaga

L'ATM integra en la seva organització executiva una Secretaria General, la persona responsable de la qual actua com a secretària del Consell d'Administració i del Comitè Executiu.

Aquesta organització s'articula amb una estructura funcional encapçalada per la Direcció General, de la qual depenen, d'una banda; la Direcció Tècnica, que integra tres unitats funcionals (Planificació, Desenvolupament de Projectes i Mobilitat) i, d'altra banda, cinc serveis funcionals (Assessoria Jurídica, Administració, Finançament del Sistema, Integració Tarifària i Comunicació i Sistemes).

L'organigrama que es desprèn de l'organització i de l'estructura esmentats és el següent:

2. ESTATS FINANCERS

2.1. INTRODUCCIÓ

La fiscalització dels estats financers de l'ATM ha consistit en una revisió dels comptes que componen el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys. S'ha posat especial èmfasi en certs aspectes que la Sindicatura de Comptes ha considerat fonamentals per la materialitat dels seus imports, pels conceptes que recullen o pel risc d'auditoria que suposen.

La fiscalització dels estats financers ha comportat que es revisin alhora aspectes econòmico-financers i comptables i aspectes de procediment i de legalitat.

2.2. INFORMES D'AUDITORIA

Els comptes anuals de l'ATM han estat objecte d'auditoria externa per part del Gabinet Tècnic d'Auditoria i Consultoria, SA. La Sindicatura ha disposat dels informes del 31 de març del 2011 sobre els comptes anuals de l'ATM corresponents a l'exercici 2010, del 30 de març del 2012 sobre els de l'exercici 2011, i del 27 de març del 2013 sobre els de l'exercici 2012. Tots tres informes presenten opinions favorables sense excepcions.

2.3. ANÀLISI DEL BALANÇ

A continuació es presenta el Balanç corresponent al 31 de desembre del 2010, al 31 de desembre del 2011 i al 31 de desembre del 2012, juntament amb el corresponent al 31 de desembre del 2009 a efectes comparatius.

Quadre 1. Balanç el 31 de desembre del 2010, del 2011 i del 2012

ACTIU	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	Variació 2009-2010 *	Variació % 2009-2010 *	Variació 2010-2011 *	Variació % 2010-2011 *	Variació 2011-2012 *	Variació % 2011-2012 *
Invers. en infr. i béns destinats a ús general	3.863.563	3.863.563	3.863.563	3.863.563	-	-	-	-	-	-
Immobilitzat immaterial	317.478	280.859	205.249	107.046	(36.619)	(11,5)	(75.610)	(26,9)	(98.203)	(47,9)
Programari	1.655.127	1.706.237	1.727.828	1.727.828	51.110	3,1	21.591	1,3	-	-
Altres immobilitzats immaterials	22.794	22.794	22.794	22.794	-	-	-	-	-	-
(-) Amortització acum. immob. immaterial	1.360.443	1.448.172	1.545.373	1.643.576	87.729	6,5	97.201	6,7	98.203	6,4
Immobilitzat material	2.243.402	1.647.547	1.199.202	1.227.620	(595.855)	(26,6)	(448.345)	(27,2)	28.418	2,4
Construccions	309.882	309.882	309.882	309.882	-	-	-	-	-	-
Maquinària, instal·lacions i estris	83.873	84.463	91.313	97.565	590	0,7	6.850	8,1	6.252	6,9
Mobiliari	83.060	84.276	88.858	89.145	1.216	1,5	4.582	5,4	287	0,3
Equips per a processos d'informació	965.229	1.014.814	1.054.811	1.054.993	49.585	5,1	39.997	3,9	182	-
Instal·lacions complexes especialitzades	7.365.698	7.564.128	7.904.624	8.219.932	198.430	2,7	340.496	4,5	315.308	4,0
Altres immobilitzats materials	-	1.661	1.661	1.661	1.661	-	-	-	-	-
(-) Amortització acum. immob. material	6.564.340	7.411.677	8.251.947	8.545.558	847.337	12,9	840.270	11,3	293.611	3,6
Immobilitzat financer	46.196.480	43.888.080	30.000	30.000	(2.308.400)	(5,0)	(43.858.080)	(99,9)	-	-
Accions sense cotització oficial	30.000	30.000	30.000	30.000	-	-	-	-	-	-
Ingressos diferits a llarg termini	46.166.480	43.858.080	-	-	(2.308.400)	(5,0)	(43.858.080)	(100,0)	-	-
Deutors	77.450.205	84.669.883	87.978.542	107.917.284	7.219.678	9,3	3.308.659	3,9	19.938.742	22,7
Deutors per drets recon. pressup. corrent	64.459.909	77.115.912	73.526.566	98.462.793	12.656.003	19,6	(3.589.346)	(4,7)	24.936.227	33,9
Deutors per drets recon. pressup. tancat	692.439	667.963	932.227	1.287.793	(24.476)	(3,5)	264.264	39,6	355.566	38,1
Hisenda pública, deutora per IVA	12.210.758	6.809.028	7.338.794	8.105.121	(5.401.730)	(44,2)	529.766	7,8	766.327	10,4
Altres deutors no pressupostaris	87.099	76.980	6.180.955	61.577	(10.119)	(11,6)	6.103.975	-	(6.119.378)	(99,0)
Comptes financers	11.950.668	95.655.010	64.263.574	(93.156)	83.704.342	700,4	(31.391.436)	(32,8)	(64.356.730)	(100,1)
Fiances a curt termini	22.631	22.631	22.631	22.631	-	-	-	-	-	-
Bancs i institucions de crèdit	11.928.037	95.632.379	64.240.943	(115.787)	83.704.342	701,7	(31.391.436)	(32,8)	(64.356.730)	(100,2)
Ajust. per periodificació. Ingressos diferits	2.489.000	4.837.400	2.955.000	4.789.000	2.348.400	94,4	(1.882.400)	(38,9)	1.834.000	62,1
TOTAL ACTIU	144.510.796	234.842.342	160.495.130	117.841.357	90.331.546	62,5	(74.347.212)	(31,7)	(42.653.773)	(26,6)

PASSIU	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	Variació 2009-2010 *	Variació % 2009-2010 *	Variació 2010-2011 *	Variació % 2010-2011 *	Variació 2011-2012 *	Variació % 2011-2012 *
Patrimoni i reserves	14.096.579	16.554.895	16.511.712	8.755.498	2.458.316	17,4	(43.183)	(0,3)	(7.756.214)	(47,0)
Patrimoni	12.058.633	14.096.579	16.554.895	16.511.712	2.037.946	16,9	2.458.316	17,4	(43.183)	(0,3)
Resultat de l'exercici	2.037.946	2.458.316	(43.183)	(7.756.214)	420.370	20,6	(2.501.499)	(101,8)	(7.713.031)	-
Subvencions de capital	5.358.569	4.615.297	3.868.611	3.863.563	(743.272)	(13,9)	(746.686)	(16,2)	(5.048)	(0,1)
Del sector estatal	5.358.569	4.615.297	3.868.611	3.863.563	(743.272)	(13,9)	(746.686)	(16,2)	(5.048)	(0,1)
Deutes a llarg termini	23.084.000	20.775.600	-	-	(2.308.400)	(10,0)	(20.775.600)	(100,0)	-	-
Préstecs a llarg termini	23.084.000	20.775.600	-	-	(2.308.400)	(10,0)	(20.775.600)	(100,0)	-	-
Deutes a curt termini	89.102.830	128.058.530	120.897.671	96.557.377	38.955.700	43,7	(7.160.859)	(5,6)	(24.340.294)	(20,1)
Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats	60.369.121	92.808.067	107.923.397	87.046.596	32.438.946	53,7	15.115.330	16,3	(20.876.801)	(19,3)
Préstecs a curt termini	23.084.000	25.392.400	-	-	2.308.400	10,0	(25.392.400)	(100,0)	-	-
Hisenda pública, creditora conceptes fiscals	40.251	31.350	24.315	31.678	(8.901)	(22,1)	(7.035)	(22,4)	7.363	30,3
Seguretat Social, creditora	5.683	5.102	5.181	5.165	(581)	(10,2)	79	1,5	(16)	(0,3)
Altres creditors no pressupostaris	989.075	1.260.968	1.033.863	1.892.226	271.893	27,5	(227.105)	(18,0)	858.363	83,0
Fiances a curt termini	50.703	32.693	30.266	40.522	(18.010)	(35,5)	(2.427)	(7,4)	10.256	33,9
Operadors per integració tarifària	4.563.997	8.527.950	11.880.649	7.541.190	3.963.953	86,9	3.352.699	39,3	(4.339.459)	(36,5)
Ajustaments per periodificació	12.868.818	64.838.020	19.217.136	8.664.919	51.969.202	403,8	(45.620.884)	(70,4)	(10.552.217)	(54,9)
Despeses diferides	6.242.309	6.418.296	5.682.906	5.768.773	175.987	2,8	(735.390)	(11,5)	85.867	1,5
Ingressos avançats	6.626.509	58.419.724	13.534.230	2.896.146	51.793.215	781,6	(44.885.494)	(76,8)	(10.638.084)	(78,6)
TOTAL PASSIU	144.510.796	234.842.342	160.495.130	117.841.357	90.331.546	62,5	(74.347.212)	(31,7)	(42.653.773)	(26,6)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals presentats per l'ATM.

* El Balanç presentat per l'ATM no recull les columnes de variacions, però s'hi han afegit per facilitar el seguiment dels comentaris de la fiscalització.

2.3.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Balanç

Els totals d'actius i passius augmenten en 90,33 M€ entre el 31 de desembre del 2009 i el 31 de desembre del 2010, decreixen en 74,35 M€ entre el 31 de desembre del 2010 i el 31 de desembre del 2011 i, decreixen en 42,65 M€ entre el 31 de desembre del 2011 i el 31 de desembre del 2012. En termes percentuals el creixement del 2010 representa el 62,5%, mentre que els decrements del 2011 i del 2012, el 31,7% i el 26,6%, respectivament. Seguidament s'analitzen les variacions més significatives que expliquen l'evolució dels actius i passius en els exercicis 2010, 2011 i 2012.

Exercici 2010

L'increment de l'actiu s'explica pels saldos de Comptes financers i de Deutors que es concentren el 31 de desembre del 2010, mentre que l'increment del passiu es produeix bàsicament en Ajustaments per periodificació i en Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats:

- **Comptes financers:** L'increment de 83,70 M€ l'explica la concentració de saldo el 31 de desembre del 2010 en el compte Bancs i institucions de crèdit, de 95,63 M€. Aquesta concentració té dos components:
 - Un primer component, de 35,65 M€, correspon a l'acumulació pròpia de la carència en el flux de pagaments i cobraments de l'ATM, que per norma general paga a seixanta dies i acostuma a cobrar a trenta dies. Aquesta acumulació, al tancament del 2010, és especialment elevada ja que ATM va endarrerir els pagaments a fer el desembre (pagaments fonamentalment per les mensualitats que aporta als principals operadors de transport) fins a primers de gener del 2011. Així, el 31 de desembre del 2010 resten pendents de pagar als operadors tres mensualitats mentre que pagant a seixanta dies, sols en restarien dues de pendents.
 - Un segon component, de 59,98 M€, correspon a les aportacions de transferències corrents de l'exercici que la Generalitat de Catalunya va alliberar de la tresoreria centralitzada (*cash pooling*) a favor de l'ATM a finals del 2010. Tot i que això hauria d'haver permès a l'ATM disposar dels fons de manera gairebé immediata, a la pràctica no es va donar aquesta immediatesa, i, per tant, va suposar una important concentració de saldo en tresoreria.
- **Deutors:** L'increment de 7,22 M€ en Deutors correspon, bàsicament, a un increment del compte Deutors per drets reconeguts pressupost corrent de 12,66 M€, parcialment compensat amb el decrement del compte Hisenda pública deutora per IVA, de 5,40 M€. Aquest decrement relacionat amb l'IVA té a veure amb el fet que el 31 de desembre del 2009 el saldo de 12,21 M€ incloïa no sols la declaració del mateix exercici 2009 sinó també la del 2008, encara pendent de cobrar a finals del 2009, mentre que el 31 de desembre del 2010, els 6,81 M€ inclouen únicament la declaració d'IVA de l'exercici

2010. L'increment de 12,66 M€ de Deutors per drets reconeguts pressupost corrent es detalla en el quadre següent:

Quadre 2. Deutors per drets reconeguts pressupost corrent el 31 de desembre del 2009 i el 31 de desembre del 2010

Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	31.12.2009	31.12.2010
Generalitat de Catalunya - Aportacions contracte programa	40.443	-
Ajuntament de Barcelona - Aportacions contracte programa	5.835	5.786
AMB - Aportacions contracte programa	-	6.656
Generalitat de Catalunya - Disposició addicional tercera	-	50.000
Resta de saldos deutors	18.182	14.674
Total Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	64.460	77.116

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Destaca el decrement en el concepte Generalitat de Catalunya per aportacions de contracte programa que presenta un saldo nul a tancament de l'exercici 2010, conseqüència de l'alliberament d'imports de tresoreria centralitzada (*cash pooling*) esmentat anteriorment, que suposa la reducció de deutors i l'increment del disponible en tresoreria.

El més significatiu és l'increment de 50 M€ en el concepte deutor de la Generalitat de Catalunya corresponent a la disposició addicional tercera de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. En relació amb aquests recursos la Generalitat i l'AGE van signar un conveni de data 23 de desembre del 2010 en què s'acordava que l'AGE aportaria a la Generalitat de Catalunya, abans del 31 de desembre del 2010 i a càrrec als pressupostos de l'exercici 2010, 50 M€, per al finançament d'infraestructures del transport metropolità de Barcelona. A la pràctica, però, l'ATM no va rebre l'aportació fins a l'abril del 2011.

- **Ajustaments per periodificació:** Aquest concepte de passiu presenta, en el compte Ingressos avançats, un increment de 51,79 M€ per la imputació dels 50 M€ de la disposició addicional tercera que han estat formalment aprovats però que, atès que al final de l'exercici 2010 estaven pendents de cobrar i d'aplicar, es comptabilitzen en aquest concepte del passiu.
- **Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats:** L'increment en aquest compte, de 32,44 M€, l'origina fonamentalment l'endarreriment fins al gener del 2011 dels pagaments que corresponia fer el desembre del 2010; endarreriment remarcat anteriorment quan s'han analitzat els comptes financers.

Exercici 2011

El decrement de l'actiu es concentra en els decrements en Immobilitzat financer i en Comptes financers, mentre que el decrement del passiu s'observa en els comptes Prés-

tecs a curt i a llarg termini i en Ajustaments per periodificació. El decrement del passiu presenta també un component significatiu amb signe contrari que el compensa parcialment i que és l'increment de Creditors. D'altra banda, cal fer també referència a l'evolució de Deutors i a determinats saldos que hi sorgeixen:

- **Inmobilitzat financer:** Com s'ha remarcat en informes d'exercicis anteriors, en el compte Ingressos diferits a llarg termini es recollia el deute que les administracions públiques havien d'aportar a l'ATM en anualitats entre els exercicis 2006 i 2009 per fer front a les insuficiències d'aportacions respecte de les necessitats dels operadors del transport públic. Aquestes insuficiències provenien del contracte programa 2002-2004 i l'ATM va finançar-les provisionalment formalitzant, el febrer del 2005, un préstec a llarg termini amb el Royal Bank of Scotland (RBS). L'ATM retornava aquest préstec amb les aportacions de les administracions de les anualitats previstes entre 2006 i 2009. Però en els exercicis 2008 i 2009 la Generalitat de Catalunya no va aportar la part de les anualitats que li corresponia per un total de 46,16 M€. Davant d'això, diferents acords de Govern del 2008 i del 2009 van autoritzar l'ATM a formalitzar, a finals del 2008 i del 2009, pòlisses de crèdit amb la Caixa i amb el BBVA pel total esmentat. Posteriorment, el juny del 2010, amb el venciment d'algunes d'aquestes pòlisses i amb autorització prèvia per Acord de Govern, l'ATM formalitza amb l'Institut Català de Finances (ICF) un préstec per 23,08 M€ que es preveia retornar entre el 2011 i el 2020.

El cobrament l'abril del 2011 dels 50 M€ relacionats amb la disposició addicional tercera, ha permès cancel·lar l'import de 43,86 M€ que restava pendent de cobrament de la Generalitat de Catalunya, cosa que fa que el 31 de desembre del 2011 el saldo d'Ingressos diferits a llarg termini sigui nul.

- **Comptes financers:** Al final del 2011 la Generalitat de Catalunya, al revés del que va fer al final de l'exercici 2010, manté sense alliberar en la tresoreria centralitzada (*cash pooling*) les aportacions corresponents a la darrera mensualitat. Aquest fet explica la disminució de 31,39 M€ entre els saldos de Comptes financers del 31 de desembre del 2010 i del 31 de desembre del 2011.
- **Préstecs a llarg termini i a curt termini:** Com s'ha dit, el cobrament dels 50 M€ relacionats amb la disposició addicional tercera ha permès a l'ATM cancel·lar el total de 46,16 M€ d'endeutament que mantenia en dues pòlisses de crèdit, i un préstec amb l'ICF que han suposat liquidar el deute a llarg termini de 20,77 M€ i el deute a curt termini de 25,39 M€. La diferència de 2,30 M€ entre els 46,16 M€ d'endeutament cancel·lat i els 43,86 M€ que es cancel·len en Inmobilitzat financer de l'actiu, correspon a la part del préstec de l'ICF que el 31 de desembre del 2010 vencia a curt termini, que també ha estat cancel·lada el 2011 i que constava en Ajustaments per periodificació de l'actiu.
- **Ajustaments per periodificació:** Aquest concepte de passiu presenta, en el compte Ingressos avançats, un decrement de 44,89 M€, ja que el saldo el 31 de desembre del

2010 incloïa els 50 M€ pendents de cobrament i d'aplicació. Com s'ha dit, l'abril del 2011, es van cobrar i es van aplicar a cancel·lar l'endeutament i, per això, s'han donat de baixa d'Ingressos avançats (i en l'actiu, s'ha donat de baixa de Deutors).

- **Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats:** L'evolució d'aquest compte és un increment de 15,12 M€. S'ha observat que, si sols hagués inclòs l'evolució del component habitual referent als pagaments pendents als operadors del transport públic, l'evolució del compte hauria estat un decrement, ja que, el 31 de desembre del 2011, l'ATM mantenia entre dues mensualitats i dues mensualitats i mitja pendents de pagament als operadors, mentre que al tancament del 2010 n'hi havia tres. Amb tot, s'ha produït l'esmentat increment pels 50 M€ de l'aportació de l'AGE a la Generalitat de Catalunya, resultant de l'Acord del 22 de desembre del 2009 de la Comissió Mixta d'Assumptes Econòmics i Fiscals (CMAEF). L'acord de la CMAEF preveia aportacions a l'ATM per al finançament d'infraestructures del transport metropolità de Barcelona del PDI 2001-2010. Posteriorment, el conveni signat entre les dues administracions el 20 de desembre del 2011 concreta les aportacions i estableix que seran de 58 M€, però especifica que, d'aquest total, la part amb càrrec al pressupost de l'exercici 2011 és de 50 M€. L'ATM va imputar aquests 50 M€ (que a final de l'exercici 2011 van restar pendents de cobrar) i, com que n'havia aprovat l'aplicació per cobrir necessitats del contracte programa, no van quedar comptabilitzats en Ajustaments de periodificació de passiu com a pendents d'aplicació, sinó formant part d'aquest compte de creditors el 31 de desembre del 2011.
- **Deutors:** L'increment de 3,31 M€ en Deutors representa una evolució que cal esmentar per diversos conceptes:
 - Un increment de 6,10 M€ en el compte Altres deutors no pressupostaris, bàsicament per l'import pendent de cobrar de RENFE Operadora el 31 de desembre del 2011 de 6,12 M€. Aquest import correspon a la compensació de l'AGE a l'ATM com a conseqüència del Conveni signat entre les dues parts el 21 de juny del 2011 en què s'instrumenta la manera d'aplicar la reducció d'un 5% en el preu dels títols de transport de l'ATM, impulsada per l'AGE, a aplicar entre l'1 d'abril del 2011 i el 30 de juny del 2011.²
 - Un decrement de 3,59 M€ en el compte Deutors per drets reconeguts pressupost corrent segons el detall següent:

2. El Consell de Ministres del 4 de març del 2011 va aprovar, dins el pla de mesures per reduir el consum d'energia derivada del petroli, una reducció transitòria (abril-juny) del 5% en les tarifes del servei de rodalies i mitjana distància prestats per RENFE-Operadora. Amb aquesta mesura es volia fomentar l'ús del transport col·lectiu en detriment del vehicle particular. El Conveni AGE-ATM del 21 de juny del 2011 va ampliar la reducció provisional de tarifes a tots els títols de transport de l'ATM, també pel transport públic no ferroviari. A més, es va establir que l'ATM facturaria a RENFE-Operadora aquest cost resultant de la reducció de tarifes impulsada per l'AGE.

Quadre 3. Deutors per drets reconeguts pressupost corrent el 31 de desembre del 2010 i el 31 de desembre del 2011

Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	31.12.2010	31.12.2011
Generalitat de Catalunya - Aportacions contracte programa	-	16.783
Ajuntament de Barcelona - Aportacions contracte programa	5.786	5.786
AMB - Aportacions contracte programa	6.656	-
Generalitat de Catalunya - Disposició addicional tercera	50.000	-
Generalitat de Catalunya - CMAEF	-	50.000
Resta de saldos deutors	14.674	957
Total Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	77.116	73.526

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Respecte del concepte deutor Generalitat de Catalunya per aportacions de contracte programa, cal tornar a remetre's al fet que a tancament del 2010 es va produir l'alliberament d'imports per tresoreria centralitzada (*cash pooling*) que va donar lloc al saldo deutor nul, alliberament que no s'ha produït al final de l'exercici 2011.

D'altra banda destaquen un decrement i un increment, en tots dos casos de 50 M€. El decrement en el concepte deutor de la Generalitat de Catalunya referent a la disposició addicional tercera, es produeix en el moment que, l'abril del 2011, l'ATM cobra els 50 M€. L'increment en el concepte deutor de la Generalitat de Catalunya corresponent a la CMAEF es manté pendent de cobrament al tancament del 2011.

Exercici 2012

El decrement de l'actiu es concentra en el decrement de Comptes financers, parcialment compensat per l'increment de Deutors, mentre que el decrement del passiu s'observa en els comptes Creditors i Ajustaments per periodificació, a més del decrement que presenta Patrimoni i reserves, conseqüència de l'important decrement del Resultat de l'exercici.

- **Comptes financers:** El decrement de 64,36 M€ dona lloc a un saldo negatiu dels comptes de tresoreria, Bancs i institucions de crèdit, el 31 de desembre del 2012.

A finals del 2012, l'ATM havia sol·licitat l'alliberament en la tresoreria centralitzada (*cash pooling*) de les aportacions pendents de rebre de la Generalitat referents al contracte programa que, a aquella data eren de 30,20 M€. El comunicat de la Generalitat suposava, segons els responsables de l'ATM, donar el vistiplau a l'alliberament, i per això l'ATM va aplicar aquest import a pagaments pendents de realitzar. A la pràctica però, la Generalitat no va alliberar-lo fins a primers del 2013. Per això, de manera puntual, el 31 de desembre del 2012 l'ATM presenta una tresoreria negativa que alhora explica el decrement interanual entre els saldos de tancament del 2011 i el 2012. Cal remarcar que el saldo negatiu de 0,12 M€ de la tresoreria el 31 de desembre del 2012 queda

cobert el mateix 1 de gener del 2013, ja que existeix un saldo de disponibilitat diària de tresoreria centralitzada (*cash pooling*) preacordat en 500 m€/dia.

- **Deutors:** L'increment de 19,94 M€ en Deutors correspon, fonamentalment, a un increment del compte Deutors per drets reconeguts pressupost corrent de 24,94 M€, parcialment compensat amb el decrement del compte Altres deutors no pressupostaris, de 6,12 M€ (el compte Altres deutors no pressupostaris torna, el 31 de desembre del 2012, als nivells normals i poc significatius dels exercicis anteriors al 2011, exercici en què va concentrar un increment puntual del saldo, com ja s'ha comentat anteriorment).

L'increment de 24,94 M€ de Deutors per drets reconeguts pressupost corrent es detalla a continuació:

Quadre 4. Deutors per drets reconeguts pressupost corrent el 31 de desembre del 2011 i el 31 de desembre del 2012

Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	31.12.2011	31.12.2012
Generalitat de Catalunya - Aportacions contracte programa	16.783	40.120
Ajuntament de Barcelona - Aportacions contracte programa	5.786	6.694
AMB-Aportacions contracte programa	-	7.112
AGE-Aportacions contracte programa	-	36.245
Generalitat de Catalunya - CMAEF	50.000	8.000
Resta de saldos deutors	957	292
Total Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	73.526	98.463

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Els saldos pendents de cobrar al tancament del 2012 referents a fons del contracte programa de l'AGE i de l'AMB, eren nuls al tancament del 2011. El pendent de cobrar de la Generalitat de Catalunya al tancament del 2011 feia referència a una mensualitat, i a finals del 2012, a tres mensualitats. Aquests increments es compensen parcialment amb el decrement que suposa que els 50 M€ referents a la CMAEF i pendents de cobrar el 31 de desembre del 2011, han estat cobrats el 2012 i que el 31 de desembre del 2012 es mantenen pendents de cobrar 8 M€ corresponents a la nova aportació del 2012 de l'AGE en relació amb els fons acordats en la CMAEF.³

- **Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats:** En el decrement de 20,88 M€ que presenta aquest compte, té un impacte significatiu el pagament durant el

3. El Conveni entre l'AGE i la Generalitat de Catalunya del 20 de desembre del 2011 ja establí una aportació total en relació amb els fons acordats el desembre del 2009 en la CMAEF, de 58 M€, però concretava que d'aquest total, l'aportació de l'AGE amb càrrec al pressupost 2011 era de 50 M€. El nou conveni entre les dues administracions, formalitzat el 27 de desembre del 2012, estableix els 8 M€ restants com l'aportació de l'AGE amb càrrec als seus pressupostos del 2012.

2012 entre els diferents operadors de transport públic, dels 50 M€ procedents de la CMAEF, import que es mantenia dins el saldo al tancament de l'exercici 2011. A més, dins del compte s'han observat dos increment que compensen parcialment aquest decrement de 50 M€. Són els següents:

- El 31 de desembre del 2012 l'ATM acumula entre dues, quatre i cinc mensualitats pendents de pagar segons els diferents operadors de transport públic, mentre que el 31 de desembre del 2011, sols en mantenia pendents entre dues i dues i mitja. Això suposa un increment interanual del saldo d'aquest compte de creditors de 17,86 M€.
- A finals del 2012, l'ATM ha decidit aplicar un import del Compte reserva d'11,26 M€ que el 31 de desembre del 2011 es mantenia pendent de ser aplicat en Ingressos avançats d'Ajustaments per periodificació del passiu però que, al tancament del 2012, s'aplica però queda pendent de pagament, i per tant, es manté en aquest compte de creditors, i genera un increment interanual per l'import esmentat.
- **Ajustaments per periodificació:** El decrement que s'observa per 10,64 M€, s'explica fonamentalment amb l'aplicació dels 11,26 M€ del Compte reserva esmentats.
- **Patrimoni i reserves:** El decrement que presenta el concepte Patrimoni i reserves de 7,76 M€ prové en gran part del decrement en Resultat de l'exercici. Com s'analitza en l'epígraf 2.4.1 el decrement del Resultat de l'exercici en 2012 es produeix, fonamentalment, per la decisió de fer front a determinades despeses de contracte programa per a les quals els recursos no eren suficients, mitjançant l'aplicació del romanent propi no finalista, és a dir, de lliure disposició, que l'ATM recull en Patrimoni en concepte de resultats positius d'exercicis anteriors.

2.3.2. Observacions al Balanç resultants de la fiscalització

De la fiscalització dels comptes anuals dels exercicis 2010, 2011 i 2012 deriven les observacions relacionades amb diverses partides de l'actiu i del passiu que es recullen a continuació.

Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general i Subvencions de capital

Les inversions corresponen a les obres de l'empresa adjudicatària Tramvia Metropolità, SA (TM, SA) per a la construcció d'un pas sota l'autopista A-2 per permetre la circulació del Trambaix. Aquesta part de l'obra va ser finançada pel Ministeri de Foment d'acord amb el conveni formalitzat el 8 de maig del 2002. Mitjançant aquest conveni, el Ministeri de Foment va cedir als diferents ajuntaments la titularitat dels trams de l'antiga carretera N-340 al

llarg dels corresponents termes municipals. En el mateix conveni els ajuntaments acceptaven la cessió i, a més, el Ministeri de Foment encomanava a l'ATM la gestió de les obres. Les obres van finalitzar l'abril del 2006 amb un cost total de 3,86 M€. El conveni establia que les obres, un cop executades, havien de ser cedides als diversos ajuntaments. Per aquest motiu l'ATM ha mantingut el cost de l'obra classificat com una inversió destinada a l'ús general.

Com ja es va recomanar en l'informe 31/2010, referent als exercicis 2006 i 2007, i en l'informe 24/2011, referent als exercicis 2008 i 2009, l'ATM hauria de fer efectiva la cessió de les obres. La formalització de la cessió suposaria la baixa dels 3,86 M€ que consten com a Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general, així com de la contrapartida de passiu imputada pel mateix import dins de Subvencions de capital.

Inmobilitzat financer per Ingressos diferits a llarg termini i Deutes a llarg termini

Com ja s'ha dit en l'epígraf 2.3.1 dins l'apartat referent a l'exercici 2011 en analitzar l'evolució de l'Inmobilitzat financer, l'abril del 2011, amb el cobrament dels recursos corresponents a la disposició addicional tercera, es va cancel·lar el pendent de cobrament de la Generalitat de Catalunya, que fins llavors l'ATM va finançar amb endeutament (crèdits de la Caixa i el BBVA i préstec de l'ICF). La cancel·lació s'ha produït el 2011 però, el 31 de desembre del 2010, si bé en el passiu constava correctament diferenciat el deute per l'endeutament entre la part que vencia a llarg termini i la que vencia a curt termini, també en l'actiu calia haver diferenciat de manera correcta entre el llarg i el curt termini.

Així, el pendent de cobrar de les administracions per fer front a l'endeutament estava comptabilitzat gairebé per la seva totalitat, 43,86 M€, en Ingressos diferits a llarg termini d'Inmobilitzat financer i sols la part pendent de cobrar per fer front a la quota del préstec de l'ICF que vencia a curt termini, 2,31 M€, s'havia reclassificat correctament com a Ingressos diferits a curt termini dins d'Ajustaments per periodificació de l'actiu. Per tant el 31 de desembre del 2010 l'Inmobilitzat financer presentava un excés de 23,08 M€, ja que, com que aquest import corresponia al pendent de cobrament per fer front al que s'havia disposat de les pòlisses de la Caixa i del BBVA que vencien el juny del 2011, representava un actiu a curt termini.

Periodificació de recursos com a Ingressos avançats

En informes d'exercicis anteriors es va remarcar que l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials (IMSERSO), d'acord amb els convenis signats amb l'ATM des de l'exercici 2000, va realitzar aportacions per tal de finançar parcialment el desenvolupament d'un programa d'accessibilitat en les renovacions de flota de línies regulars d'autobusos interurbans. L'ATM va destinar els recursos procedents de l'IMSERSO a diverses convocatòries de subvencions per a les companyies d'autobusos interurbans. Amb tot, es va observar que es

generaven sobrants, ja fos perquè els potencials beneficiaris no sol·licitaven ajuts suficients per aplicar la totalitat dels crèdits previstos en les convocatòries o bé perquè els que els havien sol·licitat trigaven molt temps a justificar la inversió objecte de subvenció. L'ATM comptabilitzava correctament aquests sobrants com a Ingressos avançats, dins d'Ajustaments de periodificació del passiu.

S'observa que, al final de l'exercici 2012, i formant part dels Ingressos avançats, consta un import d'1,22M€ que correspon a sobrants de recursos procedents de l'IMSERSO en relació amb les esmentades convocatòries de subvencions. El total d'1,22M€ s'ha mantingut inalterable des de finals del 2007. Caldria que l'ATM acordés amb l'IMSERSO i l'AGE la desafectació específica d'aquests recursos i la seva possible aplicació a finalitats similars que formessin part d'actuacions amb finançament inclòs en el contracte programa.

Amb saldos també inalterables des de finals del 2007, hi ha inclosos, en concepte d'Ingressos avançats, altres aportacions rebudes per un total de 0,20M€ que són sobrants de recursos per a la finalitat de despesa per a la qual havien estat previstos i per als quals l'ATM hauria d'aconseguir també la desafecció.⁴

Reconeixement del dèficit del sistema de transport públic resultant del seguiment dels contractes programa del període 2009-2012 i d'altres actuacions

A diferència dels anteriors, en els contractes programa 2009-2010 i 2011-2012 es preveu la generació d'un dèficit del sistema del transport públic. Aquest dèficit no té reflex directe en la comptabilitat de l'ATM ja que s'aprova que siguin els operadors qui, formalitzant operacions d'endeutament, assumeixin, almenys temporalment, el dèficit del sistema (vegeu l'anàlisi dels contractes programa 2009-2010 i 2011-2012 en l'epígraf 2.5).

Malgrat que des de l'exercici 2010 les despeses dels operadors finançades pel contracte programa incorporen les despeses d'amortització pel retorn de l'endeutament que es preveu per als operadors, el contracte programa preveu i aprova un dèficit del sistema per la manca d'assignacions pressupostàries de les administracions públiques en els exercicis 2009-2012, cosa que genera un deute de les administracions amb els operadors. Això suposa que l'ATM, com a ròtula financera del sistema, té un deute amb els operadors, però alhora, un dret de rebre de les administracions els recursos necessaris per fer front al deute. Si bé l'ATM en la Memòria dels seus comptes anuals presenta informació força detallada dels conceptes i imports dels contractes programa, no recull una quantificació

4. Del total de 0,20M€, la major part, 0,16M€ correspon a sobrants de recursos procedents de la Generalitat de Catalunya en relació amb el conveni signat amb l'ATM el juny del 2000 per al finançament de la implantació del Sistema de venda i validació (SVV). La resta, 0,04M€, correspon a sobrants d'aportacions de l'AGE, en concret del Ministeri de Foment, en relació amb el finançament de l'obra del pas sota l'autopista A-2 per permetre la circulació del Trambaix.

global ni una explicació suficient d'aquest deute i, en el balanç no queda reflectit ni el deute ni el dret.

De la liquidació definitiva del contracte programa 2009-2010 (vegeu l'epígraf 2.5.1) es desprèn un dèficit del sistema per un import net de 173,65 M€. De la liquidació provisional del contracte programa 2011-2012 (vegeu l'epígraf 2.5.2) es desprèn un dèficit del sistema per un import net de 120,68 M€. ⁵ Així, aquests dèficits del sistema, originats per la manca d'aportacions de les administracions públiques als contractes programa del període 2009-2012, representen un deute amb els operadors que el 31 de desembre del 2012 totalitza 294,33 M€.

A més del deute de l'ATM amb els operadors (i el dret amb les administracions públiques) i a part dels contractes programa, cal tenir en compte també unes altres dues actuacions que generen un major deute amb els operadors i que fan referència a determinades necessitats de TMB segons el següent:

- a) Sistema complementari de pensions: en els contractes programa, dins les necessitats del sistema referents a TMB s'inclou la referent al sistema complementari de pensions. ⁶ Si bé en anteriors contractes programa es va acordar incloure aquestes necessitats mitjançant anualitats des de 1998 i fins al 2012, a la pràctica, la darrera anualitat que inclou el contracte programa 2011-2012 és la del 2011. Això, malgrat que en el contracte programa 1998-2001 la darrera anualitat, la del 2012, havia estat prevista per 26,08 M€, que degudament actualitzada es preveia en 30 M€. Segons els responsables de l'ATM l'anualitat del 2012 no es va incorporar en el contracte programa perquè l'AGE va considerar que contravenia el que preveu el Reial decret llei 20/2011, del 30 de desembre, de mesures urgents en matèria pressupostària, tributària i financera per a la correcció del dèficit públic, concretament en l'apartat 3 de l'article 2. ⁷

Davant d'això els responsables de l'ATM van considerar que, formant part de l'anualitat prevista per al 2012 en 30 M€, hi havia una part que es va valorar en 25,03 M€, que

5. Dins aquest import de 120,68 M€ s'inclouen 5 M€ que, malgrat que estan previstos i liquidats formant part del contracte programa 2011-2012, corresponen a un deute que, en relació amb les tarifes de títols socials, l'AMB haurà de liquidar directament amb TMB i, per tant, si bé és deute del sistema, no és un deute al qual hagi de fer front l'ATM com a ròtula financera.

6. En el contracte programa 1995-1997 es va acordar, en matèria de compromisos de pensions per al conjunt de treballadors de TMB, assumir les aportacions (que calia externalitzar segons la nova normativa del 1995) en un conjunt d'anualitats de quinze anys, entre 1998 i 2012. Els imports previstos d'aquestes anualitats es van incloure en l'Annex 10 del contracte programa 1998-2001 i en els posteriors contractes programa, cada anualitat (actualitzada segons IPC) apareixia com a una més de les necessitats del sistema preveia, per exemple, 20,56 M€ per a l'anualitat de 1998 i 29,76 M€, per a la del 2011.

7. L'apartat 3 de l'article 2 del Reial decret llei 20/2011 no permet que, durant el 2012, les Administracions, entitats i societats del sector públic, realitzin aportacions a plans de pensions d'ocupació o a contractes d'assegurança col·lectius que incloguin la contingència de jubilació.

corresponia a la part del sistema complementari de pensions en concepte de pla de reequilibri i cobertura de contingències de risc i que, atès que no incloïa les contingències de jubilació, no contravenia el que preveu el Reial decret llei esmentat. Per aquest motiu el Consell d'Administració de l'ATM, en data 20 de desembre del 2012, va autoritzar TMB a pagar les aportacions del 2012, que preveia que serien de 25,03 M€. Finalment, l'import real que ha pagat TMB per aquest concepte ha estat de 25,26 M€. Així, TMB assumeix inicialment el cost d'aquesta anualitat però qui n'assumeix el deute davant l'operador és l'ATM i, en darrera instància, les administracions consorciades, en cap cas l'AGE.

- b) Lísing de sis noves unitats de tren: en el contracte programa 2011-2012, dins les necessitats del sistema referents a TMB apareix com a nou concepte Amortització lísing sis trens sèrie 9000, per al qual es preveu un total de 2,71 M€ (1,07 M€ per al 2011 i 1,64 M€ per al 2012). El Consell d'Administració de l'ATM, en data 23 de desembre del 2008, havia autoritzat a TMB l'adquisició de sis unitats de tren, amb la decisió que les obligacions econòmiques derivades d'aquesta adquisició s'incorporarien en futurs contractes programa. Aquesta incorporació s'ha fet a partir del contracte programa 2011-2012, en què s'inclouen les dues primeres quotes del lísing que, com s'ha dit abans, representen conjuntament 2,71 M€ del total de quotes que, entre el 2011 i el 2031 són d'un total de 43,67 M€. Si a aquest total es resten els 2,71 M€ inclosos en el contracte programa 2011-2012, el 31 de desembre del 2012 el deute pendent per aquesta operació és de 40,96 M€.

De tot el que s'ha exposat es desprèn que el 31 de desembre del 2012 el deute total que l'ATM té amb els operadors, a causa del dèficit del sistema que resulta de les liquidacions dels contractes programa 2009-2010 i 2011-2012 (tenint també en compte la nota al peu de pàgina número 5) i també de les necessitats descrites en els apartats *a* i *b*, és per un total de 355,55 M€. Aquest mateix import representa també el deute de les administracions consorciades amb l'ATM. Aquest deute pot diferenciar-se segons els operadors de la manera següent:

Quadre 5. Deute de l'ATM amb els operadors i de les administracions amb l'ATM pel dèficit del sistema

Operador	Import del deute el 31.12.2012
TMB	327.884
AMB	29.738
FGC	*(2.072)
Total	355.550

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la documentació analitzada en la fiscalització.

* En el cas de FGC, l'operador finalment no ha hagut de formalitzar l'endeutament que els contractes programa 2009-2010 i 2011-2012 preveien que hauria d'assumir provisionalment. A més FGC ha aplicat certs romanents que tenia pendents d'aplicació i ha assolit una reducció de les despeses o necessitats; això suposa un deute de l'operador amb ATM i, per tant, un import amb signe negatiu en el quadre.

Cal remarcar que no hi ha un acord entre les administracions consorciades que permeti detallar quina part del total d'aquest deute correspon assumir a cadascuna d'elles (Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona i AMB).

L'ATM hauria de recollir en la memòria dels seus comptes anuals una quantificació global i una explicació suficient del deute acumulat del sistema de transport públic generat en els dos darrers contractes programa i en les altres actuacions esmentades en els apartats *a* i *b*. A més, en la mesura que els contractes programa preveuen que les administracions consorciades hauran de fer front als préstecs que concertin els operadors, en el moment que aquestes el comptabilitzin, l'ATM haurà d'imputar en el balanç, tant en l'actiu com en el passiu, el deute amb els operadors i el dret davant les administracions consorciades.

Instal·lacions tècniques activades en l'exercici 2011 i 2012

En Immobilitzat material i, més concretament, dins el concepte Instal·lacions complexes especialitzades, durant els exercicis 2011 i 2012 s'han activat un conjunt de petites inversions relacionades amb el projecte T-Mobilitat que, per un total de 0,66 M€ corresponen al cost de les fases inicials de disseny i estudis del xip sense contacte. Aquest import correspon al total d'altres de l'esmentat concepte d'instal·lacions en el 2011, 0,34 M€, i en el 2012, 0,32 M€. Aquestes inversions no s'amortitzen perquè són un immobilitzat en curs. Cal una correcta classificació d'aquesta tipologia d'inversions i reclassificar-les, donant-les de baixa del concepte d'instal·lacions i incorporant-les com a Immobilitzat en curs.

Import deutor amb l'Ajuntament de Badalona

En l'informe 24/2011, referent als exercicis 2008 i 2009, en l'anàlisi dels increments de cost de les obres del Trambesòs de l'epígraf 5.2.1, es va fer esment que l'increment de cost de l'exercici 2008, de 0,58 M€, corresponia a una Addenda del projecte modificat 2 per, a petició de l'Ajuntament de Badalona, canviar d'emplaçament la subestació transformadora de Gorg. El Conveni que el febrer del 2008 van signar l'esmentat ajuntament i l'ATM preveia que l'Ajuntament finançaria la totalitat del cost que aquesta actuació suposava. Les certificacions d'obra de l'actuació daten del maig i juny del 2008 i, malgrat els requeriments de l'ATM, l'Ajuntament de Badalona no ha aportat els fons a l'ATM. Com a contrapartida, també cal remarcar que aquest import resta pendent de pagament a la concessionària Tramvia Metropolità del Besòs, SA (TM del Besòs, SA).

2.4. ANÀLISI DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

A continuació es presenta el Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2010, 2011 i 2012. A efectes comparatius es presenta també el de l'exercici 2009.

Quadre 6. Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2010, 2011 i 2012

	2009	2010	2011	2012	Variació 2009-2010 *	Variació % 2009-2010 *	Variació 2010-2011 *	Variació % 2010-2011 *	Variació 2011-2012 *	Variació % 2011-2012 *
Ingressos d'explotació	1.038.703.144	1.055.291.386	1.117.905.738	1.081.031.820	16.588.242	1,6	62.614.352	5,9	(36.873.918)	(3,3)
Vendes per serveis	469.363.531	493.629.101	522.784.723	556.035.805	24.265.570	5,2	29.155.622	5,9	33.251.082	6,4
Transf. de l'Adm. General de l'Estat	146.897.559	149.803.378	133.739.425	94.701.351	2.905.819	2,0	(16.063.953)	(10,7)	(39.038.074)	(29,2)
Transf. de comunitats autònomes	212.439.691	218.650.003	279.188.188	220.273.409	6.210.312	2,9	60.538.185	27,7	(58.914.779)	(21,1)
Transferències d'entitats locals	168.784.884	152.762.972	153.217.132	162.486.021	(16.021.912)	(9,5)	454.160	0,3	9.268.889	6,1
Altres ingressos	868.675	143.753	155.712	105.801	(724.922)	(83,5)	11.959	8,3	(49.911)	(32,1)
Transf. capital de comunitat autòn.	40.348.804	40.302.179	28.820.558	47.429.433	(46.625)	(0,1)	(11.481.621)	(28,5)	18.608.875	64,6
Despeses d'explotació	1.034.922.309	1.051.448.019	1.117.444.719	1.088.422.433	16.525.710	1,6	65.996.700	6,3	(29.022.286)	(2,6)
Sous i salaris	1.599.530	1.519.460	1.419.374	1.315.250	(80.070)	(5,0)	(100.086)	(6,6)	(104.124)	(7,3)
Cotitz. socials a càrrec de l'entitat	282.931	282.084	264.911	274.433	(847)	(0,3)	(17.173)	(6,1)	9.522	3,6
Altres despeses socials	65.676	60.952	55.793	14.549	(4.724)	(7,2)	(5.159)	(8,5)	(41.244)	(73,9)
Arrendaments	54.866.040	64.556.695	73.942.672	76.098.296	9.690.655	17,7	9.385.977	14,5	2.155.624	2,9
Reparacions i conservació	654.596	1.102.273	709.652	666.127	447.677	68,4	(392.621)	(35,6)	(43.525)	(6,1)
Subministraments	32.154	35.304	31.925	29.199	3.150	9,8	(3.379)	(9,6)	(2.726)	(8,5)
Comunicacions	122.976	131.296	125.478	113.384	8.320	6,8	(5.818)	(4,4)	(12.094)	(9,6)
Treballs realitzats per altres empr.	411.079.271	423.173.148	442.492.390	473.272.390	12.093.877	2,9	19.319.242	4,6	30.780.000	6,9
Primes d'assegurances	6.073	6.153	17.524	18.184	80	1,3	11.371	184,8	660	3,8
Material d'oficina	72.172	49.680	37.932	50.718	(22.492)	(31,2)	(11.748)	(23,6)	12.786	33,7
Despeses diverses	719.677	850.270	834.642	717.084	130.593	18,2	(15.628)	(1,8)	(117.558)	(14,1)
Transferències a operadors públics	355.437.788	349.252.233	390.274.578	323.469.099	(6.185.555)	(1,7)	41.022.345	11,7	(66.805.479)	(17,1)
Transferències a entitats locals	80.783.455	80.072.125	85.176.000	72.758.600	(711.330)	(0,9)	5.103.875	6,4	(12.417.400)	(14,6)
Transf. corrents a altres empreses	88.765.741	90.054.167	93.241.234	92.195.687	1.288.426	1,5	3.187.067	3,5	(1.045.547)	(1,1)
Transf. capital a empreses privades	40.434.229	40.302.179	28.820.558	47.429.433	(132.050)	(0,3)	(11.481.621)	(28,5)	18.608.875	64,6
Tributs	-	-	56	-	-	-	56	-	(56)	(100,0)
Marge brut	3.780.835	3.843.367	461.019	(7.390.613)	62.532	1,7	(3.382.348)	(88,0)	(7.851.632)	-

	2009	2010	2011	2012	Variació 2009-2010 *	Variació 2009-2010 *	Variació 2009-2010 *	Variació 2009-2010 *	Variació 2009-2010 *	Variació 2009-2010 *
Ingressos financers	76.536	161.382	147.848	28.575	84.846	110,9	(13.534)	(8,4)	(119.273)	(80,7)
Ingressos financers	76.536	161.382	147.848	28.575	84.846	110,9	(13.534)	(8,4)	(119.273)	(80,7)
Despeses financeres	1.688.365	1.348.078	464.763	231	(340.287)	(20,2)	(883.315)	(65,5)	(464.532)	(99,9)
Interessos préstecs	1.688.155	1.343.592	464.337	-	(344.563)	(20,4)	(879.255)	(65,4)	(464.337)	(100,0)
Altres despeses financeres	210	4.486	426	231	4.276	-	(4.060)	(90,5)	(195)	(45,8)
Resultat financer	(1.611.829)	(1.186.696)	(316.915)	28.344	425.133	(26,4)	869.781	(73,3)	345.259	(108,9)
Amortitzacions i provisions	885.038	945.480	937.470	398.204	60.442	6,8	(8.010)	(0,8)	(539.266)	(57,5)
Amortització immobilitzat material	769.959	855.956	841.301	308.820	85.997	11,2	(14.655)	(1,7)	(532.481)	(63,3)
Amortització immobilitzat immaterial	115.079	89.524	96.169	89.384	(25.555)	(22,2)	6.645	7,4	(6.785)	(7,1)
Resultat net	1.283.968	1.711.191	(793.366)	(7.760.473)	427.223	33,3	(2.504.557)	(146,4)	(6.967.107)	878,2
Resultat extraordinari	753.978	747.125	750.183	4.259	(6.853)	(0,9)	3.058	0,4	(745.924)	(99,4)
Resultat de l'exercici	2.037.946	2.458.316	(43.183)	(7.756.214)	420.370	20,6	(2.501.499)	(101,8)	(7.713.031)	-

Imports en euros.

Font: Comptes anuals presentats per l'ATM.

* El Compte de pèrdues i guanys presentat per l'ATM no recull les columnes de variacions, però s'hi han afegit per tal de facilitar el seguiment dels comentaris de fiscalització.

2.4.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Compte de pèrdues i guanys

Els ingressos d'explotació i les despeses d'explotació presenten, entre l'exercici 2009 i el 2010, un increment molt similar i proper als 16,50 M€ (+1,6%) el que ha fet que el marge brut de l'exercici 2010 es mantingui al nivell del 2009, al voltant dels 3,80 M€. Entre el 2010 i el 2011 l'increment d'Ingressos d'explotació ha estat de 62,61 M€ (+5,9%) i el de Despeses d'explotació de 66 M€ (+6,3%) i, per tant, el marge brut de l'exercici 2011, de 0,46 M€, ha patit un decrement de 3,38 M€ respecte de l'exercici 2010. Finalment, entre el 2011 i el 2012 es produeix un decrement dels ingressos d'explotació de 36,87 M€ (-3,3%), mentre que les despeses d'explotació també es redueixen en 29,02 M€ (-2,6%), amb la qual cosa el marge brut del 2012 passa a ser negatiu i decreix respecte al del 2011 en 7,85 M€.

L'evolució del Resultat financer depèn bàsicament de l'evolució que presenten les despeses financeres, les quals inclouen, a més de petites comissions, els interessos de l'endeutament de l'ATM. Com s'ha remarcat en l'anàlisi de l'evolució del Balanç, des de l'abril del 2011 l'ATM cancel·la totes les pòlisses de crèdit i el préstec que mantenia vius, fet que explica l'evolució clarament a la baixa de les despeses financeres des del 2011 que, en 2012, són ja molt poc significatives.

Quant al Resultat extraordinari, sols és remarcable en l'exercici 2012 que, a diferència dels darrers exercicis en què es mantenia en un nivell positiu proper a 0,75 M€, baixa fins a 4.259 €. Aquest descens obeeix al fet que les subvencions de capital rebudes de l'AGE entre 1999 i el 2001 per finançar les inversions del Sistema d'Ajut a l'Explotació (SAE) s'han anat traspasant a ingressos extraordinaris en funció de l'amortització de l'immobilitzat concret que finançava. Des de finals del 2011 gairebé tot aquest immobilitzat està completament amortitzat.

Abans d'analitzar els principals components d'evolució dels ingressos i de les despeses d'explotació, cal fer un comentari general referent al Compte de pèrdues i guanys de l'ATM.

L'activitat de l'ATM es divideix en tres grans blocs: el contracte programa, la integració tarifària i el funcionament del consorci. Gairebé la totalitat dels ingressos del Compte de pèrdues i guanys de l'ATM estan afectats, ja sigui per destinar-los a necessitats del contracte programa per aportar-los als operadors del STI en funció del servei de transport de viatgers que han efectuat, o per aplicar-los a les despeses generals de gestió d'aquest STI. Per tant, al final d'exercici, el possible diferencial d'ingressos i despeses afectats es periodifica de manera que, tot i l'important volum global d'ingressos i despeses de l'ATM, el Compte de resultats hauria de ser força equilibrat. Per tant, el Resultat de l'exercici correspon, en la seva pràctica totalitat, al benefici o pèrdua generat en el que es pot ano-

menar pressupost de funcionament de l'ATM. Així, per a dur a terme la tasca de gestió i de ròtula financera del contracte programa i del STI, l'ATM reté el 6% dels ingressos que obté de la venda dels títols integrats però el 4,5% el destina a cobrir les despeses generals del mateix STI (principalment despesa en comunicacions i informàtica, en comissions per als venedors de títols, en paper i en fabricació de bobines de títols). L'1,5% restant és del que l'ATM disposa per aplicar a les seves despeses de funcionament (despeses de personal, lloguer de la seu social, reparacions, manteniments, subministraments i consums, estudis i treballs externs, assistències tècniques etc.). Per això, el benefici o pèrdua que presenti el Compte de pèrdues i guanys representa el major o menor estalvi en l'execució d'aquest pressupost de funcionament.

S'observa que el Resultat dels exercicis 2009 i 2010 es manté en un benefici d'entre 2 M€ i 2,50 M€ mentre que en el 2011 baixa fins a presentar una pèrdua de 43.183 € i, en el 2012, fins als 7,76 M€. Tenint en compte els comentaris generals del paràgraf anterior cal remarcar, per als exercicis 2011 i 2012, els fets següents:

- En l'exercici 2011, el Consell d'Administració de l'ATM en la sessió del 19 de desembre, acorda aplicar 3,35 M€ del pressupost de funcionament propi a la part del pressupost que recull les necessitats del contracte programa, per fer front a aquestes necessitats davant la insuficiència de les aportacions de les administracions públiques. Així, si les aportacions de les administracions públiques a la gestió del contracte programa vigent haguessin estat suficients per a cobrir les necessitats, el total d'estalvi assolit per l'ATM en la gestió del seu propi funcionament hauria generat un benefici de l'exercici en el Compte de pèrdues i guanys de l'ATM pels 3,35 M€. L'aplicació d'aquest estalvi a finançar despeses per necessitats del contracte programa ha suposat finalment una pèrdua de 43 m€, import molt proper a l'equilibri del Compte de pèrdues i guanys.
- En l'exercici 2012, el Consell d'Administració de l'ATM en la sessió del 20 de desembre, acorda aplicar certs estalvis aconseguits de la gestió del pressupost de funcionament propi, a la part del pressupost que recull les necessitats del contracte programa, concretament 3,31 M€. Tot i això, la insuficiència de recursos respecte a les necessitats de contracte programa que haurien de cobrir-se amb aportacions de les administracions eren superiors i això ha suposat que el Consell d'Administració de l'ATM, en la mateixa sessió, acordés aplicar part del seu romanent lliure o resultats positius d'exercicis anteriors acumulats en el patrimoni propi, per 7,93 M€, a cobrir aquestes necessitats. Això comptablement s'ha traduït en un major nivell de despeses en el Compte de pèrdues i guanys finançades no amb ingressos de l'exercici, sinó amb l'aplicació de patrimoni acumulat, fet que explica l'important decrement del Resultat de l'exercici.

A continuació s'analitzen les variacions més significatives en l'evolució dels ingressos i les despeses d'explotació.

Ingressos d'exploació

L'increment d'Ingressos d'exploació es concentra en el concepte Vendes per serveis (ingressos de la venda de títols integrats de transport del STI). En canvi, s'observen decrements d'Ingressos d'exploació en els conceptes de Transferències d'administracions públiques, tant de l'AGE, com de comunitats autònomes.⁸ Aquestes transferències corresponen, en gran part, a ingressos específicament relacionats amb el contracte programa i presenten, en el millor dels casos, un estancament, tot i certs increments en el 2011 però, sobretot, un decrement significatiu en l'exercici 2012.

Ingressos per venda de serveis

Els increments interanuals dels ingressos en concepte de vendes per serveis han estat entre els exercicis 2009, 2010, 2011 i 2012, els següents: 24,27 M€, 29,16 M€ i 33,25 M€. Els principals imports d'ingressos per venda de serveis que influeixen en aquests increments interanuals són els referents a Venda de títols de transport del STI i a Prestació de serveis trens d'acord amb el detall següent:

Quadre 7. Vendes per serveis

Vendes per serveis	2009	2010	2011	2012
Venda de títols de transport del STI	391.503	404.039	422.526	451.084
Repercussió despeses de gestió del STI a operadors	23.760	24.399	25.771	28.334
Venda d'espais publicitaris	268	197	198	83
Prestació de serveis trens	53.373	64.376	73.754	75.871
Ingressos sol·licituds T-12	459	618	536	664
Total Vendes per serveis	469.363	493.629	522.785	556.036

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Els ingressos de la recaptació per venda de títols havien presentat en el 2009 un augment del 3,2% respecte del 2008. En el 2010, l'increment respecte de l'exercici anterior ha estat, novament, del 3,2%; en el 2011, del 4,6% i en el 2012, del 6,7%. Aquests ingressos provenen d'un total de títols integrats venuts de 38.892.826 en el 2009, de 39.125.254 en el 2010, de 38.820.469 en el 2011 i de 35.784.485 en el 2012. Cal tenir en compte la influència que en l'evolució d'aquests ingressos té l'increment de les tarifes. S'ha observat que els increments de tarifes aprovats, que per la diversitat de títols existents cal mesurar mitjançant l'increment de la tarifa mitja ponderada, ha estat del 0,57% en el 2010, del 2,91% en el 2011 i del 7,88% en el 2012.

8. El compte Transferències de comunitats autònomes fa referència, únicament, a la Generalitat de Catalunya.

També cal remarcar l'evolució de Prestació de serveis trens. Aquest concepte correspon als ingressos pel fet de refacturar a TMB (en concret a FMB) el cost de les operacions d'arrendament de trens fabricats per Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, SA (CAF) i ALSTOM Transporte, SA (ALSTOM), operacions ja analitzades en informes d'exercicis anteriors. Cal remarcar que FMB no ha de fer efectiu aquest ingrés sinó que l'ATM el compensa amb la subvenció que abona a FMB (que s'inclou en les despeses d'explotació en concepte de Transferències a operadors públics), subvenció que forma part dels recursos del contracte programa pel concepte del rènting de trens.⁹

Des del 2009 els imports totals refacturats també incorporen quotes addicionals referents a les revisions de preu que s'han anat formalitzant per a cadascuna de les operacions d'arrendament. Des del 2012 a més, s'incorporen noves quotes addicionals originades pel descens de la qualificació creditícia de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'anàlisi que es fa en l'epígraf 5.2. Les anualitats, en refacturar-se a FMB generen aquests ingressos de Prestació de serveis de trens que han estat 64,38 M€ en el 2010, 73,75 M€ en el 2011 i 75,87 M€ en el 2012.

Ingressos per transferències d'administracions públiques

El detall de les transferències d'administracions públiques és presenta en el quadre següent:

Quadre 8. Transferències d'administracions públiques

Transferències d'administracions públiques	2009	2010	2011	2012
Transferències AGE	146.898	149.803	133.739	94.701
Transferències Generalitat de Catalunya	212.440	218.650	279.188	220.273
Transferències Ajuntament de Barcelona	90.406	72.633	72.920	81.354
Transferències AMB	78.342	79.759	79.908	80.900
Transferències altres entitats locals	36	371	389	232
Transferències de capital Generalitat de Catalunya	40.349	40.302	28.821	47.429
Total Transferències d'administracions públiques	568.471	561.518	594.965	524.889

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

9. En els informes corresponents als exercicis 2005 i 2006-2007, concretament en els epígrafs 5.3.1, 5.3.2 i 5.3.3, ja es va fer referència als convenis entre l'ATM i l'FMB on les parts acorden la cessió de trens, la refacturació del cost suportat per l'ATM i la compensació dels imports refacturats amb les aportacions del contracte programa (excepte per l'IVA, que FMB sí que ha de pagar a l'ATM).

Els ingressos detallats inclouen els imports que les administracions han previst en els seus pressupostos anuals del 2009 al 2012 per transferir a l'ATM i, bàsicament en relació amb el que preveu el contracte programa vigent en cada exercici, i incorporen les pertinents regularitzacions comptables que requereix la periodificació dels ingressos per tal d'aplicar correctament els criteris de meritació i correlació d'ingressos i despeses, així com les regularitzacions que les liquidacions finals dels contractes programa hagin generat.

En relació amb les transferències de la Generalitat de Catalunya (deixant ara de banda les transferències de capital) s'observa un increment significatiu en 2011, conseqüència dels 50 M€ procedents de la CMAEF que l'AGE, amb càrrec al seu pressupost del 2011, aporta a la Generalitat de Catalunya i aquesta destina a l'ATM. En el 2012, les transferències de la Generalitat de Catalunya decreixen perquè els recursos procedents de la CMAEF passen a ser de 8 M€. A més, s'hi afegeix la retallada de 27 M€ de retenció pressupostària en compliment de l'Acord de Govern del 17 de juliol del 2012, d'ajust pressupostari.

Les transferències de capital de la Generalitat de Catalunya, que recullen els imports de les plurianualitats aprovades per diversos acords de Govern d'exercicis anteriors per tal que l'ATM faci front als pagament de les inversions de les infraestructures del Trambaix i del Trambesòs, presenten una davallada puntual en l'exercici 2011. Aquesta davallada es produeix per l'ajornament que la Generalitat de Catalunya fa d'aquestes aportacions a l'ATM a finals del 2011 per 15,48 M€, tal com s'analitza en l'epígraf 5.1.

Despeses d'explotació

L'evolució per increment o decrement de les Despeses d'explotació en els exercicis 2010, 2011 i 2012 es concentra en els conceptes següents: Arrendaments, que inclou les operacions de rènting de trens; Treballs realitzats per altres empreses, que recull les despeses per pagaments als operadors pel servei de transport públic de viatgers del STI; Transferències tant a operadors públics (TMB i FGC), com a entitats locals (AMB), perquè facin front a les seves despeses segons el que preveu el contracte programa; Transferències corrents a altres empreses, que inclou conceptes diversos (compensació a operadors d'autobusos interurbans o a RENFE per la incorporació a la integració tarifària, tarifes tècniques dels sistemes tramviaris, expropiacions, etc.) i, Transferències de capital a empreses privades, que inclou els pagaments de l'ATM de les inversions del Trambaix i del Trambesòs. A més, cal fer una breu menció a l'evolució de les Despeses de personal.

Arrendaments

La despesa per arrendaments presenta increments que, entre el 2009 i el 2012, es concentren en el concepte Arrendament de trens, com s'observa en el detall següent:

Quadre 9. Arrendaments

Despeses per arrendaments	2009	2010	2011	2012
Arrendament d'edificis i magatzem	177	181	189	194
Arrendament de trens	53.373	64.376	73.754	75.904
Arrendaments L9	1.316	-	-	-
Total Despeses per arrendaments	54.866	64.557	73.943	76.098

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

El concepte Arrendament de trens correspon a la despesa de les anualitats de les tres operacions de rènting de trens anteriorment comentades en l'evolució dels ingressos en concepte de Prestació de serveis trens, que recull la refacturació d'aquesta despesa. Les operacions de rènting s'analitzen amb major detall en l'epígraf 5.2.¹⁰

Respecte del concepte Arrendament L9 cal remarcar que en el 2009 va aparèixer per primera vegada aquesta despesa per 1,32M€ a què havia de fer front la Generalitat en relació amb el cost de manteniment de les estacions del tram inicial de la L9 entre Can Zam i Can Peixauet inaugurat el desembre del 2009 i que, mitjançant l'ATM, pagava a l'empresa Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT). Des de l'exercici 2010 aquesta despesa, que inicialment assumeix l'operador (FMB) que és també qui des del 2010 l'abona a IFERCAT, queda inclosa dins les despeses finançades mitjançant contracte programa i, per tant en la comptabilitat de l'ATM ja no apareix com a despesa per arrendaments sinó formant part de la despesa Transferències a operadors públics.¹¹

Treballs realitzats per altres empreses

La major part dels imports que per aquest concepte figuren en el Compte de pèrdues i guanys correspon a la despesa del compte Servei de transport i distribució de viatgers,

10. Els imports de despesa per Arrendaments de trens coincideixen amb els ingressos per la refacturació que l'ATM fa a FMB d'acord amb el que s'ha esmentat en l'anàlisi d'evolució d'Ingressos per venda de serveis en concepte de Prestació de serveis trens. Amb tot, l'ingrés del 2012, 75,87 M€ (vegeu el quadre 7) difereix del de la despesa, 75,90 M€ (vegeu el quadre 9), ja que en el 2012, la formalització de les noves quotes addicionals va generar unes despeses de notaria i assessoria jurídica per un total de 33 m€ que, atès que no corresponien pròpiament a les quotes del rènting, l'ATM no les va refacturar a FMB.

11. La despesa per Arrendaments L9, independentment del compte on l'hagi imputat l'ATM, segueix essent finançada per transferències de la Generalitat de Catalunya i, si bé en el 2009 havia estat d'1,32 M€, ha passat a ser de 8,52 M€ en el 2010, de 27,01 M€ en el 2011 i de 27,68 M€ en el 2012. L'increment que s'observa des del 2010 i, sobretot a partir del 2011, respon al fet que en el 2009 el cost era del manteniment d'estacions d'un primer tram de la L9 i per pocs dies del desembre del 2009, mentre que en el 2010 inclou també el cost de manteniment del primer tram però per a tot l'any i, des del 2011, a més, de tots els trams posats en funcionament.

que recull els imports que l'ATM liquida mensualment als operadors del STI en funció del volum de viatgers transportats per cadascun d'ells, tenint en compte la intermodalitat dels trajectes. La despesa dels exercicis 2009, 2010, 2011 i 2012 de l'esmentat compte ha estat de 373,43 M€, 381,35 M€, 398,60 M€ i 420,05 M€, respectivament. Aquests imports són el resultat de les validacions totals efectuades amb títols integrats en cadascun dels exercicis, que han estat de 643.389.998 en el 2009; de 650.455.457, el 2010; de 655.532.960, el 2011, i de 643.261.287, el 2012.

Transferències a operadors públics

Les despeses a finançar amb fons del contracte programa referents a les aportacions als dos principals operadors han presentat l'evolució següent:

Quadre 10. Transferències a operadors públics

Operador	2009	2010	2011	2012
TMB	307.754	302.022	342.986	280.591
FGC	47.684	47.230	47.289	42.878
Total Transferències a operadors públics	355.438	349.252	390.275	323.469

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

L'evolució d'aquestes despeses, amb decrements en el 2010 i el 2012 i amb increment en el 2011, es produeix, en termes generals, en paral·lel a l'evolució de les aportacions de les administracions; evolució que s'ha analitzat anteriorment per a Ingressos per transferències d'administracions públiques.

Transferències a entitats locals

Aquest concepte recull les despeses finançades amb fons del contracte programa per aportacions a l'AMB com a administració que aglutina i gestiona els serveis de transport d'una part dels operadors d'autobusos interurbans. Aquesta despesa que en els exercicis 2009 i 2010 es manté en 80,78 M€ i 80,07 M€, respectivament, en l'exercici 2011 ha passat a 85,18 M€ i en el 2012 a 72,76 M€. Aquesta evolució també s'explica en funció de la dels ingressos per aportacions de les administracions al finançament del contracte programa.

Transferències corrents a altres empreses

A continuació es presenten els diversos conceptes que conformen aquesta despesa i la seva evolució:

Quadre 11. Transferències corrents a altres empreses

Transferències corrents a altres empreses	2009	2010	2011	2012
Tarifes tècniques als operadors dels sistemes tramviaris:	46.975	46.445	48.563	50.607
- Trambaix	21.177	20.937	23.705	24.041
- Trambesòs	25.798	25.508	24.858	26.566
Compensacions del STI (a)	33.699	36.237	37.517	35.394
Aportacions a l'AMTU (b)	6.906	6.223	6.349	5.765
Expropiacions	839	774	437	41
Altres	347	375	375	389
Total Transferències corrents a altres empreses	88.766	90.054	93.241	92.196

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Notes:

- (a) Inclou les compensacions per menyscapte, baixa ocupació i serveis nocturns als operadors d'autobusos interurbans i a les compensacions acordades per a Rodalies RENFE.
- (b) L'AMTU (Agrupació de Municipis de Transport Urbà de la segona corona de Barcelona) va començar a rebre ajuts de la Generalitat de Catalunya des del 2005 (aportacions directes del DPTOP, és a dir, sense intermediació ni gestió de l'ATM) com a suport financer a les actuacions de millora del servei d'autobusos que porten a terme les empreses gestores municipals. Des del 2007 aquests ajuts ja es van incorporar dins les actuacions finançades pel contracte programa.

Pel que fa a les tarifes tècniques, el més remarcable és l'augment de la del Trambaix en el 2011 respecte a la del 2010, que s'explica perquè al llarg del 2011 es va passar a una nova fase d'explotació amb la qual el major nombre d'hores de funcionament i de quilòmetres recorreguts ha suposat augments en els costos d'explotació de les empreses operadores dels tramvies, bàsicament en despesa de personal, de manteniment i de consum energètic.

Transferències de capital a empreses privades

Aquesta despesa recull els pagaments anuals de l'ATM per les inversions del Trambaix i del Trambesòs. Aquests pagaments es corresponen amb els cobraments de l'ATM dels recursos que la Generalitat de Catalunya va aprovar específicament com a plurianualitats a aportar a l'ATM per fer front al cost de construcció de les infraestructures dels tramvies. Amb això, l'evolució d'aquesta tipologia de despesa coincideix amb l'evolució analitzada dels ingressos per Transferències corrents de la Generalitat de Catalunya (vegeu el darrer concepte del quadre 8 i la seva anàlisi d'evolució).

Despeses de personal

Aquesta tipologia de despesa es correspon fonamentalment amb el concepte de Sous i salaris del Compte de pèrdues i guanys, dins el qual s'inclouen els sous del personal laboral i del personal directiu, així com la remuneració als membres del Consell d'Admi-

nistració i del Comitè Executiu en concepte de drets d'assistència a les reunions corresponents.

S'observa una evolució a la baixa del concepte Sous i salaris des del 2010 fins al 2012, conseqüència de les reduccions en les retribucions que la normativa ha introduït en aquests exercicis. Així, s'ha verificat que l'ATM ha aplicat correctament els increments i les retallades que s'esmenten a continuació:

- Per a l'exercici 2010
 - La Llei 25/2009, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010, aprova un augment des del gener del 2010 del 0,3% de la massa salarial del personal laboral i no preveu cap variació de les retribucions del personal directiu.
 - El Decret 3/2010, de mesures urgents de contenció de la despesa estableix una reducció, des del juny del 2010, del 5% de la massa salarial del personal laboral i del 8%, 10% o 15% del sou del personal directiu segons un escalat dels nivells retributius. D'aquestes reduccions se n'exceptua la paga extraordinària del juny que es cobra sencera.
- Per a l'exercici 2011
 - La Llei 6/2011, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011, aprova mantenir el mateixos sous que els existents des del juny del 2010, tant per al personal laboral com per al directiu.
- Per a l'exercici 2012
 - El Reial decret llei 20/2012, del 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària, fixa la reducció, tant per al personal laboral com per al personal directiu, en una paga extraordinària.¹²

S'ha verificat la correcta aplicació per part de l'ATM dels increments i decrements retributius esmentats, tant en les retribucions del personal laboral com del directiu, però, a més, s'ha verificat, també amb resultat satisfactori, la disminució del 10% en els drets d'assistència abonats als membres del Consell d'Administració i del Comitè Executiu a partir del juny del 2010, d'acord amb el que estableix l'Acord de Govern de l'1 de juny del 2010.

12. Malgrat que la reducció en les remuneracions es regeix per aquest Reial decret llei del 13 de juliol del 2012, cal remarcar que, prèviament, la Llei 1/2012, del 27 de febrer del 2012, de pressupostos de la Generalitat per al 2012, preveia mantenir invariable la remuneració del personal laboral i suprimir una paga extra de la remuneració del personal directiu, mentre que els acords de Govern del 28 de febrer i del 29 de maig del 2012 establien reduccions del 3% i del 5%, respectivament, de la massa salarial del personal laboral i també preveien la supressió d'una paga extraordinària del personal directiu.

2.4.2. Observacions al Compte de pèrdues i guanys resultants de la fiscalització

De la fiscalització dels comptes anuals dels exercicis 2010, 2011 i 2012 es poden fer les observacions relacionades amb diverses partides d'ingressos i de despeses que es presenten a continuació:

Transferències corrents a altres empreses i Transferències de capital a empreses privades

Tal com s'ha remarcat en informes d'exercicis anteriors dins les despeses per transferències corrents s'inclou determinada tipologia de despesa relacionada amb les obres dels sistemes tramviaris (Trambaix i Trambesòs) que correspondria imputar com a despesa per transferències de capital. En concret:

- La tarifa tècnica que l'ATM paga als operadors del Trambaix i del Trambesòs inclou un component destinat a fer front a la part d'inversió dels projectes constructius per a la qual no va aprovar-se cap finançament específic de la Generalitat. Aquest component, que en el 2009 va quantificar-se en 5,97 M€, per al 2010 és de 5,81 M€, per al 2011 de 5,81 M€ i per al 2012 de 5,83 M€.
- El cost que no havia estat previst anteriorment per a expropiacions i per a l'adequació de determinades zones. En el 2009 aquest cost va quantificar-se en 0,84 M€, per al 2010 és de 0,77 M€; per al 2011, de 0,44 M€, i per al 2012, de 0,04 M€.

Cal fer una imputació homogènia de les despeses i classificar-les segons el concepte a què fan referència. Així, dels imports anteriorment detallats, s'han imputat despeses per transferències corrents per un total de 6,81 M€ en el 2009, de 6,58 M€ en el 2010, de 6,25 M€ en el 2011 i de 5,87 M€ en el 2012 que, d'acord amb el concepte pel qual s'atorga la transferència, corresponia haver-les imputat com a transferències de capital.

Imputació de les quotes de l'arrendament de trens

Com s'ha indicat en anteriors informes, la Sindicatura entén que la imputació comptable de les operacions d'arrendament per al subministrament de trens fabricats per CAF i ALSTOM haurien de diferenciar la part que correspon a cost financer. Les quotes d'arrendament amb venciment en els exercicis 2010, 2011 i 2012 han donat lloc a unes despeses en concepte d'Arrendaments de trens que, tal com s'ha detallat en el quadre 9, dins l'epígraf 2.4.1, concretament per 64,38 M€ en el 2010, 73,75 M€ en el 2011 i 75,90 M€ en el 2012. Aquests imports incorporen un cost financer de 30,61 M€ en el 2010, de 35,79 M€ en el 2011 i de 36,64 M€ en el 2012, que s'ha comptabilitzat com a part de la despesa d'arrendaments quan caldria haver-lo comptabilitzat diferenciadament com a despesa financera.

Imputació temporal de despeses

De l'anàlisi de les despeses, com per exemple Reparacions i conservació, Subministraments o Despeses diverses, s'han detectat incorreccions quant a la data d'imputació. Tot i que es tracta d'importos molt poc significatius cal una correcta imputació temporal, principalment en relació amb fets com els següents:

- Despeses per serveis com llicències o assessoria informàtica, que els proveïdors facturen a finals d'un exercici incloent-hi despeses per serveis que també abasten l'exercici següent.
- Regularitzacions corresponents a serveis de telecomunicacions de veu i dades que corresponia imputar com a despesa d'exercicis anteriors.
- Despeses de telefonia mòbil, connectivitat i manteniment i actualització de llicències per a les quals la darrera factura comptabilitzada en l'exercici correspon a l'octubre o al tercer trimestre i, per tant, la despesa dels dos darrers mesos o del darrer trimestre de l'exercici s'ha imputat en l'exercici següent.

2.5. FETS POSTERIORS: LIQUIDACIÓ DELS CONTRACTES PROGRAMA 2009-2010 I 2011-2012

A continuació s'analitza la liquidació dels dos contractes programa vigents entre el 2010 i el 2012, període objecte de la fiscalització. Cal remarcar que si bé la Comissió de Seguiment dels contractes programa fa una proposta de liquidació del corresponent contracte programa, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) ha de fer el control financer de l'execució i la liquidació final. Donat que les liquidacions finals són de data molt posterior als tancaments comptables de cada exercici a què el contracte programa fa referència, cal considerar-les com a fets posteriors als comptes anuals de cadascun dels exercicis.

2.5.1. Liquidació del contracte programa 2009-2010: Informe de la IGAE del 21 de maig del 2012

El contracte programa 2009-2010 es va formalitzar el 26 de juliol del 2010 i la Comissió de Seguiment del contracte programa va presentar el 7 de juliol del 2011 una proposta de liquidació. Aquesta proposta ha estat l'objecte del control financer de la IGAE que, mitjançant informe del 21 de maig del 2012 ha valorat la liquidació final del contracte programa.

La liquidació final presentada per la IGAE coincideix amb la proposta de liquidació. El total previst en el contracte programa 2009-2010 per al conjunt dels dos exercicis eren uns orígens i unes necessitats del sistema de 2.444,52 M€. La liquidació final presenta unes

necessitats de 2.404,46 M€ i uns orígens de 2.414,38 M€ tal com es presenta en els quadres següents:

Quadre 12. Necessitats previstes i liquidades

Operador o tipologia de transport	Contracte programa (A)	Liquidació (IGAE/Comissió) (B)	Diferència (B-A)
TMB (FMB i TB)	1.471.129	1.442.446	(28.683)
FGC	291.265	277.747	(13.518)
Servei d'autobusos EMT (gestió indirecta)	286.346	292.097	5.751
Servei d'autobusos DGTT (gestió indirecta)	126.601	124.628	(1.973)
Trambaix	107.779	107.594	(185)
Trambesòs	92.445	91.543	(902)
RENFE-operadora	12.000	11.843	(157)
ATM (despeses de funcionament i inversió)	6.018	4.427	(1.591)
AMTU	50.937	52.135	1.198
Total necessitats	2.444.520	2.404.460	(40.060)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de l'Informe de la liquidació.

Quadre 13. Orígens previstos i liquidats

Origen dels recursos	Contracte programa (A)	Liquidació (IGAE/Comissió) (B)	Diferència (B-A)
Ingressos tarifaris:	979.386	997.201	17.815
TMB (FMB i TB)	647.006	634.755	(12.251)
FGC	122.258	124.146	1.888
EMT	85.073	109.294	24.221
DGTT	63.681	66.797	3.116
Trambaix	15.679	16.233	554
Trambesòs	7.352	6.970	(382)
AMTU	38.337	39.006	669
Aportacions de les administracions:	1.218.953	1.213.437	(5.516)
AGE	297.943	297.943	0
Generalitat de Catalunya	571.293	566.075	(5.218)
Ajuntament de Barcelona	167.111	167.046	(65)
EMT	182.606	182.373	(233)
Imputació del saldo del contracte programa 2005-2006:	14	14	0
AGE	2	2	0
Generalitat de Catalunya	7	7	0
Ajuntament de Barcelona	3	3	0
EMT	2	2	0
Imputació per devolució d'IVA, conseqüència de la Sentència del TSJUE:	15.572	15.650	78
AGE	15.572	15.601	29
ATM	0	49	49
Endeutament financer del període	230.595	188.080	(42.515)
Total orígens	2.444.520	2.414.382	(30.138)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la liquidació.

Dels anteriors quadres se'n desprèn que el total d'òrigens liquidats supera al total de les necessitats liquidades en 9,92 M€, import que el 31 de desembre del 2010 consta en la comptabilitat de l'ATM com a ingressos pendents d'aplicació, formant part dels Ajustaments per periodificació del passiu.

Les necessitats netes que es deriven de les anteriors dades són:

Quadre 14. Necessitats netes

Conceptes	Imports reals
Total necessitats	2.404.460
Total ingressos tarifaris	(997.201)
Total devolució d'IVA	(15.650)
Total necessitats netes a finançar	1.391.609

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la liquidació.

Aquestes necessitats netes representen les subvencions meritedes pel sistema i, segons el mètode de càlcul previst en el contracte programa s'obté una distribució, entre les diferents administracions. Això, comparat amb les aportacions realitzades per cadascuna d'elles donen lloc a la falta o a l'excés d'aportacions segons el detall següent:

Quadre 15. Repartiment entre administracions del finançament de les necessitats netes

Administració	Necessitat neta a finançar (A)	Aportació realitzada (b) (B)	Excés/Dèficit (B-A)
AGE	294.118	297.945	3.827
Administracions consorciades	1.097.491	915.506	(181.985)
Generalitat de Catalunya	(a)	566.082	(a)
Ajuntament de Barcelona	(a)	167.049	(a)
EMT	(a)	182.375	(a)
Totals	1.391.609	1.213.451	(178.158)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de l'Informe de la IGAE del 21 de maig del 2012 i de la proposta de liquidació de la Comissió de Seguiment del 7 de juliol del 2011.

Notes:

- (a) No s'ha fixat encara un criteri de repartiment de les necessitats netes a finançar entre les diferents administracions consorciades i per tant, tampoc es pot diferenciar l'excés/dèficit d'aportacions que correspon a cadascuna d'elles.
- (b) Els imports inclouen la suma de les aportacions que recull el quadre 13 i de la imputació del saldo del contracte programa 2005-2006 d'aquell quadre.

S'observa que el dèficit d'aportació global de les administracions al sistema ha estat de 178,16 M€ i que l'AGE ha aportat 3,83 M€ en excés mentre que les administracions consorciades, 181,99 M€ en defecte.¹³

Com s'observa en el quadre 13, el contracte programa 2009-2010 estableix la generació d'un dèficit del sistema del transport públic ja que preveu operacions d'endeutament per als operadors per tal que assumeixin, almenys temporalment, aquest dèficit.

Els operadors han assumit temporalment aquest dèficit amb un endeutament de 188,08 M€. Si d'aquest import se'n detreuen els 9,92 M€ d'ingressos que l'ATM té pendents d'aplicació, acaben resultant els 178,16 M€ anteriorment detallats com a dèficit d'aportacions de les administracions. Amb tot, cal remarcar que del total de 188,08 M€ d'endeutament, en les necessitats finançades ja s'han liquidat despeses corresponents a quotes d'amortització del 2010 de l'endeutament dels operadors per un total de 14,43 M€, amb la qual cosa l'import de l'infrafinançament net seria de 173,65 M€.¹⁴

2.5.2. Liquidació del contracte programa 2011-2012: Proposta de la Comissió de Seguiment del 12 de setembre del 2013

El contracte programa 2011-2012 es va formalitzar el 27 de desembre del 2012 i la Comissió de Seguiment del contracte programa va presentar el 12 de setembre del 2013 una proposta de liquidació que a la data d'aquesta fiscalització encara resta pendent del control financer de la IGAE i de la corresponent liquidació final.

La proposta de liquidació presenta, per al conjunt dels exercicis 2011 i 2012, un import total de 2.493,93 M€, tant de necessitats com d'òrgans del sistema mentre que el total previst en el contracte programa era de 2.516,17 M€. El detall d'aquests imports globals es recull en els quadres següents:

13. En l'annex II de l'epígraf 7.2 es presenta l'evolució dels imports liquidats per les necessitats del sistema a què han fet front les diferents administracions des del contracte programa 2002-2004 fins al contracte programa 2009-2010, així com els liquidats provisionalment per al contracte programa 2011-2012 segons la proposta de la Comissió de Seguiment.

14. Per quantificar l'infrafinançament net del contracte programa 2009-2010 no s'han de minorar els 9,92 M€ de recursos pendents d'aplicar per l'ATM, ja que han estat inclosos com a més recursos del contracte programa 2011-2012.

Quadre 16. Necessitats previstes i proposta de liquidació

Operador o tipologia de transport	Contracte programa (A)	Proposta de liquidació de la Comissió (B)	Diferència (B-A)
TMB (FMB i TB)	1.529.775	1.509.279	(20.496)
FGC	260.203	249.945	(10.258)
Servei d'autobusos AMB (gestió indirecta)	333.896	338.204	4.308
Servei d'autobusos DGTm (gestió indirecta)	134.373	135.288	915
Trambaix	104.264	106.576	2.312
Trambesòs	89.235	92.438	3.203
RENFE-operadora	11.209	11.340	131
ATM (despeses de funcionament i inversió)	465	465	-
AMTU	53.150	50.394	(2.756)
Total necessitats	2.516.570	2.493.929	(22.641)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la proposta de liquidació.

Quadre 17. Orígens previstos i proposta de liquidació

Origen dels recursos	Contracte programa (A)	Proposta de liquidació de la Comissió (B)	Diferència (B-A)
Ingressos tarifaris:	1.138.582	1.113.933	(24.649)
TMB (FMB i TB)	712.788	699.592	(13.196)
FGC	137.673	132.703	(4.970)
AMB	146.354	143.728	(2.626)
DGTm	76.348	75.203	(1.145)
Trambaix	16.693	16.836	143
Trambesòs	7.585	7.486	(99)
AMTU	41.141	38.385	(2.756)
Aportacions de les administracions:	1.187.849	1.157.480	(30.369)
AGE	227.124	227.124	-
Generalitat de Catalunya	618.742	593.060	(25.682)
Ajuntament de Barcelona	153.562	153.529	(33)
AMB	188.421	183.767	(4.654)
Ingressos propis ATM i saldo ATM de contractes programa anteriors pendent d'aplicar	13.591	24.724	11.133
Ingressos propis ATM i altres	3.254	14.387	11.133
Saldo ATM de contractes programa anteriors pendents d'aplicació	10.337	10.337	-
Imputació de la devolució d'IVA:	9.731	10.167	436
AGE	8.661	8.823	162
Administracions consorciades	1.070	1.344	274
Endeutament financer del període	166.817	187.625	20.808
Total orígens	2.516.570	2.493.929	(22.641)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la proposta de liquidació.

Les necessitats netes són les següents:

Quadre 18. Necessitats netes

Conceptes	Imports reals
Total necessitats	2.493.929
Total ingressos tarifaris	(1.113.933)
Total devolució d'IVA	(10.167)
Total saldo ATM contractes programa anteriors	(10.337)
Total necessitats netes a finançar	1.359.492

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la proposta de liquidació.

Aquestes necessitats netes representen les subvencions meritades pel sistema i, segons el mètode de càlcul previst en el contracte programa s'obté una distribució, entre les diferents administracions. Això, comparat amb les aportacions realitzades per cadascuna d'elles donen lloc a la falta o a l'excés d'aportacions segons el detall següent:

Quadre 19. Repartiment entre administracions del finançament de les necessitats netes

Administració	Necessitat neta a finançar (A)	Aportació realitzada (B)	Excés / Dèficit (B-A)
AGE	223.508	227.124	3.616
Administracions consorciades	1.135.984	(b) 944.952	(191.032)
Generalitat de Catalunya	(a)	(a)	(a)
Ajuntament de Barcelona	(a)	(a)	(a)
EMT	(a)	(a)	(a)
Totals	1.359.492	1.172.076	(187.416)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la proposta de liquidació del 2011.

Notes:

(a) No s'ha fixat encara un criteri de repartiment de les necessitats netes a finançar entre les diferents administracions consorciades i per tant, tampoc es pot diferenciar l'excés/dèficit d'aportacions que correspon a cadascuna d'elles.

(b) S'inclouen 209 m€ que l'ATM manté pendent d'aplicar el 31 de desembre del 2012.

S'observa que el dèficit d'aportació global de les administracions al sistema ha estat de 187,42 M€ i que l'AGE ha aportat 3,62 M€ en excés mentre que les administracions consorciades, 191,03 M€ en defecte.¹⁵

15. Vegeu la nota a peu de pàgina número 13.

Com s'observa en el quadre 17, el contracte programa 2011-2012 estableix la generació d'un dèficit del sistema del transport públic ja que preveu operacions d'endeutament per als operadors per tal que assumeixin, almenys temporalment, aquest dèficit.

De la proposta de liquidació se'n desprèn que els operadors assumeixen provisionalment el dèficit amb un endeutament de 187,63 M€. La diferència d'aquest import amb els 187,42 M€ anteriorment detallats com a dèficit d'aportacions de les administracions és de 0,21 M€. Aquesta diferència, esmentada en la nota *b* del quadre 19, tot i no aparèixer com a excedent dels orígens liquidats respecte de les necessitats liquidades, són recursos pendents d'aplicació el 31 de desembre del 2012 i, mentre no es formalitzi la liquidació definitiva de la IGAE, consten en la comptabilitat de l'ATM en el compte Ajustaments per periodificació del passiu. Caldrà incloure'ls en el posterior contracte programa com a més orígens provinents de l'ATM.

Cal remarcar que dels 187,63 M€ d'endeutament, en les necessitats finançades ja s'han liquidat despeses corresponents a quotes d'amortització del 2011 i del 2012 de l'endeutament dels operadors per un total de 66,95 M€, amb la qual cosa l'import de l'infrafinançament net seria de 120,68 M€.¹⁶

3. LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES

Les lleis de pressupostos de la Generalitat de Catalunya preveuen per a l'ATM uns ingressos i unes despeses de 1.077,92 M€ per a l'exercici 2010, de 1.071,75 M€ per a l'exercici 2011 i de 1.098,58 M€ per a l'exercici 2012.

A continuació es mostren les liquidacions dels pressupostos dels tres exercicis.

16. Per quantificar l'infrafinançament net del contracte programa 2011-2012 no es minoren els 0,21 M€ de recursos pendents d'aplicar per part de l'ATM, ja que està pendent la liquidació definitiva de la IGAE que, a més, acostuma a incorporar aquests recursos com a més recursos del contracte programa posterior.

Quadre 20. Liquidació del pressupost del 2010

Capítol	Consignació inicial (A)	Modificacions (B)	Consignació definitiva (C=A+B)		Drets liquidats (D)	Drets recaptats (E)	Pendent de cobrament (F=D-E)	Estat d'execució	
								Import (G=C-D)	Percentatge (H=D×100/C)
3. Taxes i altres ingressos	486.977.322	9.498.257	496.475.579		493.576.427	493.400.161	176.266	2.899.152	99,4
4. Transferències corrents	526.614.750	1.326.138	527.940.888		522.216.000	509.365.037	12.850.963	5.724.888	98,9
5. Ingressos patrimonials	30.000	-	30.000		161.382	36.199	125.183	(131.382)	537,9
7. Transferències de capital	41.215.679	-	41.215.679		91.215.679	27.252.179	63.963.500	(50.000.000)	221,3
8. Romanent de tresor. finan. IRC	-	11.660.342	11.660.342		-	-	-	11.660.342	-
9. Passius financers	23.084.000	-	23.084.000		23.084.000	23.084.000	-	-	100,0
Total ingressos	1.077.921.751	22.484.737	1.100.406.488		1.130.253.488	1.053.137.576	77.115.912	(29.847.000)	102,7
Capítol	Consignació inicial (A)	Modificacions (B)	Consignació definitiva (C=A+B)		Obligacions reconegudes (D)	Obligacions pagades (E)	Pendent de pagament (F=D-E)	Estat d'execució	
								Import (G=C-D)	Percentatge (H=D×100/C)
1. Personal	1.916.835	-	1.916.835		1.784.362	1.764.106	20.256	132.473	93,1
2. Compra béns i serveis	484.485.417	15.023.153	499.508.570		489.836.966	488.878.744	958.222	9.671.604	98,1
3. Despeses financeres	2.352.520	-	2.352.520		1.348.078	1.348.078	-	1.004.442	57,3
4. Transferències corrents	524.473.662	5.773.856	530.247.518		519.338.524	428.100.228	91.238.296	10.908.994	97,9
6. Inversions	1.307.138	314.572	1.621.710		323.358	313.070	10.288	1.298.352	19,9
7. Transferències capital	40.302.179	1.373.156	41.675.335		40.302.179	40.302.179	-	1.373.156	96,7
9. Passius financers	23.084.000	-	23.084.000		23.084.000	23.084.000	-	-	100,0
Total despeses	1.077.921.751	22.484.737	1.100.406.488		1.076.017.467	983.790.405	92.227.062	24.389.021	97,8

Imports en euros.

Font: Liquidació presentada per l'ATM.

IRC: Incorporació de romanents de crèdit.

Quadre 21. Liquidació del pressupost del 2011

Capítol	Consignació inicial (A)	Modificacions (B)	Consignació definitiva (C=A+B)		Drets liquidats (D)	Drets recaptats (E)	Pendent de cobrament (F=D-E)	Estat d'execució	
								Import (G=C-D)	Percentatge (H=D×100/C)
3. Taxes i altres ingressos	527.055.138	407.000	527.462.138		523.190.050	523.081.380	108.670	4.272.088	99,2
4. Transferències corrents	514.930.844	809.987	515.740.831		515.837.406	492.436.684	23.400.722	(96.575)	100,0
5. Ingressos patrimonials	30.000	93.000	123.000		147.848	130.675	17.173	(24.848)	120,2
7. Transferències de capital	29.734.058	50.000.000	79.734.058		79.734.058	29.734.058	50.000.000	-	100,0
8. Romanent de tresor. finan. IRC	-	63.831.584	63.831.584		-	-	-	63.831.584	-
9. Passius financers	-	-	-		-	-	-	-	-
Total ingressos	1.071.750.040	115.141.571	1.186.891.611		1.118.909.362	1.045.382.797	73.526.565	67.982.249	94,3
Capítol	Consignació inicial (A)	Modificacions (B)	Consignació definitiva (C=A+B)		Obligacions reconegudes (D)	Obligacions pagades (E)	Pendent de pagament (F=D-E)	Estat d'execució	
								Import (G=C-D)	Percentatge (H=D×100/C)
1. Personal	1.775.398	(100.314)	1.675.084		1.652.356	1.630.113	22.243	22.728	98,6
2. Compra béns i serveis	524.708.740	3.559.610	528.268.350		519.441.433	518.877.398	564.035	8.826.917	98,3
3. Despeses financeres	471.000	(5.840)	465.160		464.762	464.762	-	398	99,9
4. Transferències corrents	514.873.344	64.390.182	579.263.526		568.265.812	461.746.838	106.518.974	10.997.714	98,1
6. Inversions	1.101.000	(243.223)	857.777		413.516	411.468	2.048	444.261	48,2
7. Transferències capital	28.820.558	1.373.156	30.193.714		28.820.558	28.820.558	-	1.373.156	95,5
9. Passius financers	-	46.168.000	46.168.000		46.167.988	46.167.988	-	12	100,0
Total despeses	1.071.750.040	115.141.571	1.186.891.611		1.165.226.425	1.058.119.125	107.107.300	21.665.186	98,2

Imports en euros.

Font: Liquidació presentada per l'ATM.

IRC: Incorporació de romanents de crèdit.

Quadre 22. Liquidació del pressupost del 2012

Capítol	Consignació inicial (A)	Modificacions (B)	Consignació definitiva (C=A+B)		Drets liquidats (D)	Drets recaptats (E)	Pendent de cobrament (F=D-E)	Estat d'execució	
								Import (G=C-D)	Percentatge (H=D×100/C)
3. Taxes i altres ingressos	548.073.422	8.725.979	556.799.401		556.555.053	556.436.769	118.284	244.348	100,0
4. Transferències corrents	502.001.392	(38.549.704)	463.451.688		463.416.715	365.072.205	98.344.510	34.973	100,0
5. Ingressos patrimonials	30.000	-	30.000		28.574	28.574	-	1.426	95,3
7. Transferències de capital	48.479.335	-	48.479.335		48.479.335	48.479.335	-	-	100,0
8. Romanent de tresor. finan. IRC	-	25.185.677	25.185.677		-	-	-	25.185.677	-
9. Passius financers	-	-	-		-	-	-	-	-
Total ingressos	1.098.584.149	(4.638.048)	1.093.946.101		1.068.479.677	970.016.883	98.462.794	25.466.424	97,7
Capítol	Consignació inicial (A)	Modificacions (B)	Consignació definitiva (C=A+B)		Obligacions reconegudes (D)	Obligacions pagades (E)	Pendent de pagament (F=D-E)	Estat d'execució	
								Import (G=C-D)	Percentatge (H=D×100/C)
1. Personal	1.775.398	(203.100)	1.572.298		1.565.574	1.540.660	24.914	6.724	99,6
2. Compra béns i serveis	545.585.343	10.284.781	555.870.124		552.752.173	551.512.251	1.239.922	3.117.951	99,4
3. Despeses financeres	5.000	(4.165)	835		231	231	-	604	27,6
4. Transferències corrents	502.489.873	(16.130.770)	486.359.103		486.589.386	401.527.205	85.062.081	(230.283)	100,1
6. Inversions	1.162.700	42.050	1.204.750		328.418	327.216	1.202	876.332	27,3
7. Transferències capital	47.565.835	1.373.156	48.938.991		47.429.433	47.429.433	-	1.509.558	96,9
9. Passius financers	-	-	-		-	-	-	-	-
Total despeses	1.098.584.149	(4.638.048)	1.093.946.101		1.088.665.215	1.002.336.996	86.328.219	5.280.886	99,5

Imports en euros.

Font: Liquidació presentada per l'ATM.

IRC: Incorporació de romanents de crèdit.

L'ATM presenta en la Memòria dels comptes anuals les anteriors liquidacions per capítols pressupostaris sota el títol de Resum de liquidació del pressupost. Es recomana que l'ATM presenti la liquidació en la Memòria amb el mateix grau de detall amb què s'aprova per la Llei de pressupostos de cada exercici (capítol pressupostari, article, concepte i aplicació).

De les liquidacions pressupostàries es desprèn el següent:

- En l'exercici 2010, el Resultat pressupostari és positiu de 54,24 M€.
- En l'exercici 2011, el Resultat pressupostari és negatiu de 46,32 M€.
- En l'exercici 2012, el Resultat pressupostari és negatiu de 20,19 M€.

L'ATM presenta, a més, els resultats pressupostaris ajustats, positius per a tots tres exercicis, de 3,04 M€, de 0,80 M€ i d'1,16 M€, respectivament, que són a conseqüència dels ajustaments següents:

Quadre 23. Resultat pressupostari ajustat

Concepte	2010	2011	2012
Resultat pressupostari	54.236	(46.317)	(20.186)
Despeses finançades amb romanents líquids de tresoreria	1.103	1.209	8.858
Desviacions negatives de finançament	-	46.944	12.591
Desviacions positives de finançament	(52.301)	(1.033)	(101)
Resultat pressupostari ajustat	3.038	803	1.162

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes dels comptes anuals de l'ATM.

Respecte dels ajustaments anteriorment detallats cal fer els comentaris següents:

- Els ajustaments positius d'1,10 M€, 1,21 M€ i 8,86 M€ corresponen a despeses per obligacions reconegudes en el mateix exercici corrent però finançades amb drets ja reconeguts en exercicis anteriors. El mateix comentari serveix per als ajustaments positius de 46,94 M€ en 2011 i de 12,59 M€ en el 2012 però fent l'incís que, en aquests casos, els drets reconeguts en l'exercici anterior corresponen a finançament afectat.
- Els ajustaments negatius de 52,30 M€, 1,03 M€ i 0,10 M€, corresponen a ingressos per drets liquidats en l'exercici corrent, principalment per aportacions de diferents administracions en relació amb les quals encara no s'ha reconegut la corresponent obligació.

Per a la fiscalització de la liquidació pressupostària s'han conciliat els imports liquidats (drets liquidats i obligacions reconegudes) amb els dels ingressos i despeses del Compte

de pèrdues i guanys, o bé amb la variació de determinats comptes del Balanç. També s'han conciliat les columnes Pendent de cobrament i Pendent de pagament amb els corresponents comptes d'actiu i de passiu del Balanç. El resultat d'aquesta comprovació ha estat satisfactori.

A més, la fiscalització de la liquidació del pressupost inclou l'anàlisi de les modificacions del pressupost inicial que generen les consignacions definitives, i l'anàlisi de les principals desviacions entre els imports liquidats i les consignacions del pressupost definitiu. Aquests dos aspectes són els que es tracten en els dos epígrafs següents.

3.1. MODIFICACIONS PRESSUPOSTÀRIES

Com a resultat de la fiscalització dels expedients de modificació del pressupost dels exercicis 2010, 2011 i 2012 es presenten els quadres següents:

Quadre 24. Modificacions pressupostàries de l'exercici 2010

Estat d'ingressos	M1	M2	M3	M4	M5	Total
Capítol 3	-	-	-	-	9.498.257	9.498.257
Capítol 4	-	891.057	305.779	129.302	-	1.326.138
Capítol 5	-	-	-	-	-	-
Capítol 7	-	-	-	-	-	-
Capítol 8	11.660.342	-	-	-	-	11.660.342
Capítol 9	-	-	-	-	-	-
Totals	11.660.342	891.057	305.779	129.302	9.498.257	22.484.737
Estat de despeses	M1	M2	M3	M4	M5	Total
Capítol 1	-	-	-	-	-	-
Capítol 2	5.524.896	-	-	-	9.498.257	15.023.153
Capítol 3	-	-	-	-	-	-
Capítol 4	4.447.718	891.057	305.779	129.302	-	5.773.856
Capítol 6	314.572	-	-	-	-	314.572
Capítol 7	1.373.156	-	-	-	-	1.373.156
Capítol 9	-	-	-	-	-	-
Totals	11.660.342	891.057	305.779	129.302	9.498.257	22.484.737

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes dels expedients de modificacions pressupostàries.

Quadre 25. Modificacions pressupostàries de l'exercici 2011

Estat d'ingressos	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	Total
Capítol 3	-	-	-	-	-	-	407.000	-	407.000
Capítol 4	-	-	-	298.563	-	-	-	511.424	809.987
Capítol 5	-	-	-	-	-	-	93.000	-	93.000
Capítol 7	-	-	-	-	50.000.000	-	-	-	50.000.000
Capítol 8	13.831.584	50.000.000	-	-	-	-	-	-	63.831.584
Totals	13.831.584	50.000.000	-	298.563	50.000.000	-	500.000	511.424	115.141.571
Estat de despeses	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	Total
Capítol 1	-	-	-	-	-	(100.314)	-	-	(100.314)
Capítol 2	5.352.471	-	-	-	-	(1.792.861)	-	-	3.559.610
Capítol 3	-	-	-	-	-	(5.840)	-	-	(5.840)
Capítol 4	6.396.660	3.832.000	*	298.563	50.000.000	2.851.535	500.000	511.424	64.390.182
Capítol 6	709.297	-	-	-	-	(952.520)	-	-	(243.223)
Capítol 7	1.373.156	-	-	-	-	-	-	-	1.373.156
Capítol 9	-	46.168.000	-	-	-	-	-	-	46.168.000
Totals	13.831.584	50.000.000	0	298.563	50.000.000	0	500.000	511.424	115.141.571

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes dels expedients de modificacions pressupostàries.

* La M3 és una transferència de crèdit que anul·la les aportacions previstes en el pressupost inicial per a IFERCAT de 27.006.944 €, i les transfereix totes a TMB. Això suposa un efecte final nul del global de la modificació que afecta despeses, concretament dins el capítol 4.

Quadre 26. Modificacions pressupostàries de l'exercici 2012

Estat d'ingressos	M1	M2	M3.1	M3.2	M3.3	M3.4	M3.5	M3.6	M4	M5	Total
Capítol 3	-	-	-	-	-	1.208.000	2.931.382	-	-	4.586.597	8.725.979
Capítol 4	-	231.296	(19.781.000)	8.000.000	-	-	-	-	(27.000.000)	-	(38.549.704)
Capítol 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 8	17.254.295	-	-	-	-	-	-	7.931.382	-	-	25.185.677
Totals	17.254.295	231.296	(19.781.000)	8.000.000	-	1.208.000	2.931.382	7.931.382	(27.000.000)	4.586.597	(4.638.048)
Estat de despeses	M1	M2	M3.1	M3.2	M3.3	M3.4	M3.5	M3.6	M4	M5	Total
Capítol 1	-	-	-	-	(203.100)	-	-	-	-	-	(203.100)
Capítol 2	4.284.537	-	-	-	(1.517.735)	-	2.931.382	-	-	4.586.597	10.284.781
Capítol 3	-	-	-	-	(4.165)	-	-	-	-	-	(4.165)
Capítol 4	11.261.552	231.296	(19.781.000)	8.000.000	2.018.000	1.208.000	-	7.931.382	(27.000.000)	-	(16.130.770)
Capítol 6	335.050	-	-	-	(293.000)	-	-	-	-	-	42.050
Capítol 7	1.373.156	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.373.156
Capítol 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totals	17.254.295	231.296	(19.781.000)	8.000.000	0	1.208.000	2.931.382	7.931.382	(27.000.000)	4.586.597	(4.638.048)

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes dels expedients de modificacions pressupostàries.

Les conclusions de l'anàlisi de les modificacions són satisfactòries quant al compliment de la legalitat. A més d'acord amb el Reglament de règim intern de l'ATM, l'aprovació de les modificacions de crèdit és competència del Consell d'Administració i del Comitè Executiu. Les Bases d'execució del pressupost del 2010, del 2011 i del 2012 preveuen, com ja es feia en exercicis anteriors, límits quantitatius a la competència dels esmentats òrgans per aprovar modificacions de crèdit i també limitacions segons la tipologia de la modificació. També, preveuen límits a la possibilitat que aquests òrgans deleguin la competència en el director o directora general. De l'anàlisi realitzada es pot concloure que les modificacions pressupostàries de tots tres exercicis han estat aprovades per l'òrgan corresponent segons els límits esmentats.

3.2. GRAU D'EXECUCIÓ I ANÀLISI DE DESVIACIONS PRESSUPOSTÀRIES

El grau d'execució del pressupost del 2010 respecte de les consignacions definitives ha estat del 102,7% pel que fa als drets liquidats i, del 97,8% respecte de les obligacions reconegudes. En el 2011 aquests percentatges han estat del 94,3% i del 98,2%, respectivament i, en el 2012, del 97,7% i del 99,5%. En aquest epígraf s'analitzen les principals desviacions pressupostàries, tant pel que fa a ingressos com pel que fa a despeses.

3.2.1. Desviacions en ingressos

En el 2010 la desviació global per majors ingressos liquidats que pressupostats ha estat per 29,85 M€. En el 2011 i el 2012, la desviació global en ingressos es produeix per menors ingressos liquidats que pressupostats, per 67,98 M€ i 25,47 M€, respectivament.

- En l'exercici 2010 la desviació positiva és conseqüència del reconeixement del dret per 50 M€ dels fons provinents de l'Estat en relació amb la disposició addicional tercera de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Com s'ha dit en epígrafs anteriors, l'autorització de la disposició de diners per fer el pagament a l'ATM és de finals del desembre del 2010, però la tramitació de la modificació i l'aprovació per part del Consell d'Administració de l'ATM per a l'aplicació d'aquests fons no es produeixen fins al 2011. Aquest decalatge és el que dona lloc a la desviació.¹⁷ Aquesta desviació s'ha vist parcialment compensada per altres de signe contrari, entre les quals destaquen la del capítol 8 i la del capítol 4 segons el detall següent:
- La desviació del capítol 8 de Romanents de tresoreria i incorporació de romanents de crèdit (IRC) ha estat d'11,66 M€. Correspon a drets reconeguts en la liquidació del 2009 que, incorporats com a IRC al 2010, no es tornen a reconèixer, generant aquesta desviació.

17. Aquesta desviació de 50 M€ explica la pràctica totalitat del principal ajustament al Resultat pressupostari que s'observa per a l'exercici 2010 en el quadre 23.

- La desviació del capítol 4, Transferències corrents, ha estat de 5,72 M€. La major part correspon a la retenció efectuada per la Generalitat de Catalunya de 5,62 M€, en aplicació del Decret llei 3/2010, del 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic. Aquesta minoració va ser aprovada pel Consell d'Administració de l'ATM el 16 de desembre del 2010.
- En els exercicis 2011 i 2012 la major part de la desviació negativa global es concentra en el capítol 8, Romanents de tresoreria, i incorporació de romanents de crèdit (IRC), en concret, 63,83 M€ i 25,19 M€, respectivament. Respecte a aquest aspecte cal remarcar el següent:
 - La desviació de 63,83 M€ del 2011 inclou els 50 M€ referents als fons relacionats amb la disposició addicional tercera, que han estat incorporats en el 2011 perquè ja havien estat liquidats com a ingressos en el pressupost del 2010.
 - La desviació de 25,19 M€ del 2012 cal remarcar que 7,93 M€ corresponen a la incorporació d'una part del romanent lliure.

3.2.2. Desviacions en despeses

Les desviacions globals per les menors despeses liquidades que pressupostades han estat de 24,39 M€ en l'exercici 2010, de 21,67 M€ en el 2011 i de 5,28 M€ en el 2012. S'analitzen a continuació les desviacions més significatives.

- Capítol 2, Compra de béns i serveis. En tots tres exercicis la desviació es concentra, fonamentalment, en dues aplicacions pressupostàries: Distribució de viatgers i Despeses generals de gestió del STI. La primera correspon a la despesa per distribució, entre els diferents operadors de transport, dels ingressos recaptats per venda de títols integrats, i la segona inclou despeses d'edició i comercialització dels títols integrats així com despeses informàtiques, de comunicació, d'estudis i altres.
- Distribució de viatgers: en aquesta aplicació, la menor despesa liquidada que pressupostada presenta desviacions de 3,78 M€ en el 2010, 4,96 M€ en el 2011 i 1 M€ en el 2012. En el 2010 i el 2012, tota la desviació l'explica el fet que dels ingressos obtinguts per venda de títols que s'assignen com a despesa entre els operadors en funció de les validacions, l'ATM sempre en reté una part que destina a l'anomenada "bossa de la integració".¹⁸ Per això, moltes vegades, la despesa assignada i liqui-

18. La bossa de la integració és un fons de provisió que l'ATM dota deixant de repartir entre els operadors de transport part dels ingressos recaptats amb la venda de títols. Comptablement s'imputa com a Despeses diferides dins d'Ajustaments per periodificacions del passiu. La bossa es dota, fonamentalment, quan es produeix una concentració sobtada de venda de títols (com a finals d'exercici quan s'anuncien els increments de tarifes per a l'exercici següent o setmanes abans de produir-se un increment de l'IVA) moment en què les

dada és menor a la prevista en el pressupost. En el 2011 la desviació de 4,96 M€ s'explica, a part de per la retenció –que ha estat de 2,25 M€– pels menors ingressos recaptats respecte dels previstos, 2,71 M€.

- Despeses generals de gestió del STI: en aquesta aplicació les desviacions han estat d'1,01 M€ en el 2010, 2,57 M€ en el 2011 i 0,89 en el 2012. Aquestes desviacions s'originen perquè aquesta despesa es pressuposta com un percentatge del 4,5% del total d'ingressos previstos per venda de títols mentre que, a la pràctica, sempre acaben essent inferiors. En el cas del 2011, la desviació és superior a la que acostuma a produir-se ja que també els ingressos per la venda de títols han estat en aquest exercici per sota dels imports pressupostats.

En relació amb l'exercici 2010 cal remarcar que, a més de les desviacions en les aplicacions de Despeses generals de gestió del STI i Distribució de viatgers, l'aplicació Lloguers i cànon de material de transport concentra una desviació de 2,11 M€. El motiu es troba en el fet que certes quotes del rènting dels cinquanta trens fabricats per ALSTOM han estat inferiors a les previstes a causa dels endarreriments en l'entrega de determinats materials.

- Capítol 4, Transferències corrents. Les desviacions significatives es produeixen en els exercicis 2010 i 2011, per 10,91 M€ i 11 M€, respectivament. En tots dos exercicis, la major part de la desviació es concentra en l'aplicació pressupostària corresponent al Compte reserva dels contractes programa, amb desviacions de 4,03 M€ en el 2010 i de 10,23 M€ en el 2011. En aquesta aplicació es preveuen despeses per al repartiment dels romanents acumulats o recursos pendents d'aplicar dels contractes programa vigents en anteriors exercicis que s'han incorporat en el pressupost com a ingressos del capítol 8. En el 2010 i el 2011 no s'ha repartit cap romanent d'aquestes partides, cosa que s'ha fet a finals del 2012.

L'altre component significatiu de la desviació en el 2010 és per la menor aportació de l'ATM a TMB de 2,89 M€ per sota del pressupostat. Aquesta menor aportació és conseqüència de la retenció o minoració de 5,62 M€ de les aportacions de la Generalitat a l'ATM que per al 2010 s'ha analitzat en l'epígraf 3.2.1 d'anàlisi de desviacions en ingressos.

- Capítol 7, Transferències de capital. Les desviacions són per 1,37 M€ en el 2010 i el 2011 i d'1,51 M€ en el 2012. En tots tres exercicis les desviacions es produeixen, fonamentalment, en relació amb fons procedents d'exercicis anteriors, d'1,22 M€, apor-

vides de títols superen de manera significativa les validacions o viatges realment efectuats. També es va incrementant la bossa pels romanents que generen els títols que els usuaris no esgoten. La bossa té com a finalitat poder fer front a possibles períodes amb desviacions negatives, en què la despesa a pagar als operadors superi els ingressos per venda de títols. Cal dir que, l'ATM distribueix entre els operadors els possibles excedents de la bossa de manera periòdica.

tats per l'IMSERO per a subvencions per adaptar les flotes d'autobusos a les persones amb mobilitat reduïda. En exercicis anteriors no van aplicar-se i s'han anat incorporant com a romanent afectat, any rere any, al pressupost de l'exercici posterior, i també la corresponent previsió de despesa que mai ha originat cap import liquidat. (Vegeu l'observació de l'epígraf 2.3.2 referida a la Periodificació de recursos com a Ingressos avançats que, pel que fa al vessant pressupostari, suposa recomanar que aquest romanent afectat pogués arribar a tractar-se com a romanent no afectat).

4. CONTRACTACIÓ

4.1. LEGISLACIÓ APLICABLE I ABAST TEMPORAL

L'ATM es regeix per la Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP). A l'efecte de l'aplicació d'aquesta llei, l'ATM és una entitat que forma part del sector públic, és poder adjudicador i és administració pública i, per tant, li és d'aplicació la LCSP de manera íntegra.

L'any 2009, el Reial decret 817/2009, de 8 de maig, desenvolupava parcialment la LCSP. Al llarg dels exercicis 2010-2012, diverses lleis i reials decrets llei, han anat modificant determinats articles i preceptes de la LCSP i, finalment, el Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre, ha incorporat i ha refós els textos i ha donat lloc al text refós de la LCSP (TRLCSLP), vigent des del 14 de desembre del 2012.

La fiscalització de la contractació ha consistit a analitzar els procediments de contractació emprats respecte dels expedients adjudicats en els exercicis 2010, 2011 i 2012. Aquesta anàlisi inclou també el seguiment de l'execució pel que fa a cost i termini.

4.2. ANÀLISI DELS PROCEDIMENTS DE CONTRACTACIÓ APLICATS PER L'ATM

Per tal de verificar que els procediments aplicats per l'ATM per a la contractació estan d'acord amb la normativa aplicable, s'ha seleccionat una mostra representativa d'expedients de contractació.

4.2.1. Expedients contractuals i de convenis. Selecció de les mostres

La selecció dels expedients s'ha fet a partir dels registres de l'ATM dels exercicis 2010, 2011 i 2012 corresponents a expedients de contractes, a pròrroques formalitzades, a expedients de contractes menors i a convenis.

En el quadre següent hi ha les principals dades que s'han obtingut d'aquests registres:

Quadre 27. Contractes adjudicats i convenis formalitzats en 2010, 2011 i 2012

Tipologia	Nombre d'expedients				Total import adjudicat			
	2010	2011	2012	Total	2010	2011	2012	Total
Contractes (a)	25	28	27	80	2.253	1.328	1.780	5.361
- Adjudicats per procedim. negociat	19	24	20	63	1.051	976	758	2.785
- Adjudicats per procedim. obert	6	4	7	17	1.202	352	1.022	2.576
Pròrrogues de contractes (a)	1	0	3	4	71	0	438	509
Contractes menors (b)	189	185	153	527	872	799	806	2.477
Total contractes adjudicats i pròrrogues	215	213	183	611	3.196	2.127	3.024	8.347

Convenis (c)	Nombre d'expedients				Total import formalitzat							
					Despesa				Ingrés			
	2010	2011	2012	Total	2010	2011	2012	Total	2010	2011	2012	Total
Total convenis	79	73	59	211	6.831	7.081	6.730	20.642	974	1.243	555.209	557.426

Imports en milers d'euros, IVA exclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades del Registre de contractes, del Registre de pròrrogues i del Registre de convenis de l'ATM.

Notes:

- (a) Cal remarcar que per al conjunt dels exercicis 2010, 2011 i 2012, dels vuitanta expedients de contractes, tres són contractes de subministrament i els altres setanta-set, de serveis. Pel que fa a les quatre pròrrogues formalitzades, en tots els casos corresponen a pròrrogues de serveis adjudicats pel procediment negociat.
- (b) Els contractes menors es defineixen en funció de la quantia que la LCSP estableix en 50.000€ més IVA en cas de contractes d'obra i en 18.000€ més IVA per als contractes de serveis i de subministraments.
- (c) Els convenis presenten tipologies diverses (convenis marc, convenis d'adhesió al STI, convenis de col·laboració, etc.) i no en tots els casos generen imports a cobrar o pagar entre les parts. En els casos que se'n generen, poden suposar per a l'ATM imports a pagar però també a cobrar. Per aquest motiu s'han recollit separatament els totals de despesa o d'ingrés que en el Registre de convenis es determinen per al conjunt de convenis.

La mostra seleccionada s'ha obtingut a partir dels criteris següents:

- Selecció de la mostra de contractes: per obtenir una mostra suficientment representativa dels contractes adjudicats en els exercicis 2010, 2011 i 2012 s'han seleccionat, per cadascun dels anys, els expedients amb un import d'adjudicació superior a 90.000€. Han estat seleccionats un total de dotze expedients.

A més, dels deu adjudicataris que en el conjunt dels exercicis 2010, 2011 i 2012 presenten un import adjudicat acumulat superior a 145.000€, quatre no tenen cap expedient superior a 90.000€. Per a aquests quatre adjudicataris s'han seleccionat un total de nou expedients.

Per a tres adjudicataris que presentaven imports adjudicats iguals o molt similars en cadascun dels tres exercicis, s'han seleccionat un total de nou expedients més. Finalment, s'han seleccionat a l'atzar dos expedients més corresponents a dos adjudicataris per als quals no s'havia seleccionat cap expedient.

Del total de les quatre pròrrogues de contractes formalitzades en els exercicis 2010 i 2012, s'ha seleccionat la de major import.

Com a resultat d'aquesta selecció, la mostra, amb un total de trenta-tres expedients, està formada per onze expedients del 2010 per 1,70 M€, sis expedients del 2011 per 0,41 M€ i setze expedients del 2012 per 1,62 M€. Dels trenta-tres expedients, onze corresponen a contractes adjudicats pel procediment obert, vint-i-un a contractes adjudicats pel procediment negociat i un a la pròrroga d'un contracte que havia estat adjudicat pel procediment negociat. La mostra, d'un total de 3,73 M€, representa un 63,5% sobre el total de 5,87 M€ dels vuitanta contractes adjudicats i les quatre pròrroques formalitzades en els tres anys fiscalitzats.

- Selecció de la mostra de contractes menors: amb la finalitat d'obtenir una mostra suficientment representativa dels cinc-cents vint-i-set expedients en total, s'han seleccionat seixanta-set expedients: divuit de l'exercici 2010, vint-i-sis de l'exercici 2011 i vint-i-tres de l'exercici 2012. La mostra s'ha obtingut seleccionant els vint-i-un expedients amb import igual o superior a 17.500 €.¹⁹ S'ha observat que aquests vint-i-un expedients corresponien a dinou proveïdors diferents i s'ha ampliat la mostra amb un total de vint-i-dos expedients, que són la resta d'expedients que en el 2010, el 2011 i el 2012 s'han adjudicat a aquests dinou proveïdors.

A més, formant part dels onze proveïdors amb més concentració de contractes menors adjudicats en el 2010, el 2011 i el 2012, hi ha un total de cinc adjudicatariis per als quals, amb l'aplicació dels anteriors criteris, no s'havia seleccionat cap expedient. D'aquests cinc adjudicatariis se n'han escollit tres a l'atzar i per a aquests s'han seleccionat vint-i-quatre expedients més.

Com a resultat d'aquesta selecció, la mostra, amb un total de seixanta-set expedients de contractes menors corresponents a vint-i-dos proveïdors, totalitza 0,71 M€, que representa un 28,6% del total de 2,48 M€.

- Selecció de la mostra de convenis: els criteris de selecció de la mostra dels convenis formalitzats no s'han centrat a obtenir una cobertura sobre els imports de despesa o d'ingrés sinó que els convenis s'han escollit de manera diversificada segons la seva tipologia i el concepte a què fan referència, tenint en compte el que s'ha esmentat en la nota c del quadre anterior.

La mostra seleccionada la formen un total de vint convenis, que representen un 9,5% del nombre d'expedients de convenis formalitzats en els exercicis 2010, 2011 i 2012.

4.2.2. Expedients de contractació

La mostra seleccionada d'expedients de contractació adjudicats el 2010, el 2011 i el 2012 i de pròrroques formalitzades en aquests exercicis, es detalla a continuació amb el detall de si els contractes han estat adjudicats pels procediments obert o negociat o si es tracta d'una pròrroga:

19. D'acord amb l'article 122 de la LCSP i l'article 138 del TRLCSP, el límit màxim per a poder tramitar un expedient com a contracte menor de serveis i subministraments és de 18.000 €, IVA exclòs.

Quadre 28. Mostra seleccionada d'expedients de contractació

#	Adjudicatari	Exercici de l'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Import adjudicat	Concepte
1	Calmell, SA	2010	Obert	619.084	Disseny i execució de la fase II del projecte comú del STI: Sistema de Seguretat únic
2	Calmell, SA	2012	Obert	427.500	Disseny i execució de la fase III del projecte comú del STI: Sistema Interoperable únic
3	ID Grup, SA	2010	Obert	161.947	Externalització del Sistema d'Ajut a l'Explotació
4	Deloitte Advisory, SL	2012	Obert	158.400	Assistència tècnica per a la preparació dels Plecs de prescripcions tècniques i de clàusules administratives per a la licitació del projecte T-Mobilitat, nou sistema de gestió tarifària a la RMB i l'assessorament durant el procés de contractació
5	Técnica y Proyectos, SA	2011	Obert	157.250	Assistència tècnica a l'ATM en el procés de seguiment, inspecció i control del manteniment i la qualitat de l'explotació de les xarxes tramviàries i assessorament per al seguiment econòmic, per a futures ampliacions i per a la gestió i actualització contractual
6	Técnica y Proyectos, SA	2010	Obert	146.000	Assistència tècnica a l'ATM en el procés de seguiment, inspecció i control del manteniment i la qualitat de l'explotació de les xarxes tramviàries i assessorament per al seguiment econòmic, per a futures ampliacions i per a la gestió i actualització contractual
7	Técnica y Proyectos, SA	2012	Obert	145.000	Assistència tècnica a l'ATM en el procés de seguiment, inspecció i control del manteniment i la qualitat de l'explotació de les xarxes tramviàries i assessorament per al seguiment econòmic, per a futures ampliacions i per a la gestió contractual
8	Fundació Privada Institut Ildefons Cerdà	2010	Obert	122.569	Assistència tècnica per al desplegament del Pla de Mobilitat, seguiment i actualització dels instruments de planificació, de les projeccions de mobilitat, consums i emissions del Pla, i adaptació de les mesures proposades als resultats obtinguts
9	UTE: MCRIT, SL - Sener Ingeniería y Sistemas, SA – Transfer Ingeniería, SA	2012	Obert	94.250	Assistència tècnica per al desplegament del Pla de Mobilitat, seguiment i actualització de les estratègies i mesures dels eixos d'actuació 3, 5 i 8, sinèrgies amb la resta d'eixos, adaptació de les mesures proposades al seu impacte sobre els objectius i proposta d'implantació
10	Idom Ingeniería y Sistemas, SA	2010	Obert	78.207	Assistència tècnica a l'ATM en el procés de seguiment i la supervisió de la qualitat dels serveis ferroviaris de Rodalies de Catalunya

#	Adjudicatari	Exercici de l'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Import adjudicat	Concepte
11	Idom Ingeniería y Sistemas, SA	2012	Obert	56.000	Assistència tècnica a l'ATM en el procés de seguiment i la supervisió de la qualitat dels serveis ferroviaris de Rodalies de Catalunya
12	Sociedad Estatal de Correos y Telégrafos, SA	2012	Pròrroga	313.786	Pròrroga per a l'exercici 2012 dels serveis postals per a la tramesa de la targeta T-12
13	Sociedad Estatal de Correos y Telégrafos, SA	2010	Negociat	307.875	Prestació dels serveis postals per a la tramesa de la targeta T-12 (2011)
14	Zenith Media, SA	2010	Negociat	100.000	Planificació, mediació i inserció d'elements publicitaris en diversos mitjans i suports de comunicació per a la campanya institucional de promoció de la mobilitat sostenible i segura
15	CCRTV Interactiva, SA	2011	Negociat	96.953	Connexió de l'ATM al servei de Teletext de Televisió de Catalunya
16	Oracle Ibérica, SRL	2010	Negociat	76.920	Servei d'administració remota de les bases de dades Oracle del Sistema de Gestió de la Integració Tarifària, del Pla Director de Mobilitat, del Sistema d'Informació Geogràfica i del Sistema de Gestió Documental, any 2011
17	Oracle Ibérica, SRL	2011	Negociat	64.950	Servei d'administració remota de les bases de dades Oracle del Sistema de Gestió de la Integració Tarifària, del Sistema d'Informació Geogràfica i del Sistema de Gestió Documental, any 2012
18	Oracle Ibérica, SRL	2012	Negociat	64.950	Suport avançat per a les bases de dades Oracle del Sistema de Gestió de la Integració Tarifària, del Sistema d'Informació Geogràfica i del Sistema de Gestió Documental, any 2013
19	Grupo Mecánica del Vuelo Sistemas, SA	2012	Negociat	60.000	Servei de manteniment del calculador d'informació en temps real del Sistema d'Ajut a l'Explotació multiflota i dels serveis web
20	Efeveema Gabinet d'Estudis d'Urbanisme, SL	2012	Negociat	58.500	Assistència tècnica en l'assessorament del model tarifari i per a la coordinació de la implantació de la T-Mobilitat
21	Gartner España, SL	2012	Negociat	50.619	Assessoria estratègica en matèria de tecnologies de la informació i comunicacions 2012-2013

#	Adjudicatari	Exercici de l'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Import adjudicat	Concepte
22	Copilux Ofimática, SL	2012	Negociat	50.265	Subministrament de quatre màquines fotocopiadores i els serveis de manteniment de la totalitat de les màquines fotocopiadores instal·lades a la seu i a l'àrea tècnica de l'ATM
23	Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona	2010	Negociat	43.000	Assistència tècnica per a la realització de l'Enquesta de Mobilitat en dia Feiner 2010 (EMEF 2010)
24	Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona	2011	Negociat	43.000	Assistència tècnica per a la realització de l'Enquesta de Mobilitat en dia Feiner 2011 (EMEF 2011)
25	Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona	2012	Negociat	43.000	Assistència tècnica per a la realització de l'Enquesta de Mobilitat en dia Feiner 2012 (EMEF 2012)
26	Grupo Mecánica del Vuelo Sistemas, SA	2012	Negociat	30.000	Manteniment de panells d'informació a l'usuari del Sistema d'Ajut a l'Explotació (any 2012)
27	Grupo Mecánica del Vuelo Sistemas, SA	2012	Negociat	25.000	Assistència tècnica per a la gestió del programari del Sistema d'Ajut a l'Explotació (any 2012)
28	J.C.S.	2010	Negociat	24.138	Assistència tècnica per a la realització de les tasques de suport tècnic de seguiment del Pla Director de Mobilitat durant l'any 2010
29	J.C.S.	2011	Negociat	24.000	Assistència tècnica per a la realització de les tasques de suport tècnic de seguiment del Pla Director de Mobilitat durant l'any 2011
30	J.C.S.	2012	Negociat	24.000	Assistència tècnica per a la realització de les tasques de suport tècnic de seguiment del Pla Director de Mobilitat durant l'any 2012
31	Esri-España Geosistemas, SA	2010	Negociat	19.695	Manteniment i actualització de les llicències d'ESRI per al Sistema d'Informació Geogràfica i per al Sistema de Gestió Documental (any 2011)
32	Esri-España Geosistemas, SA	2011	Negociat	19.095	Manteniment i actualització de les llicències d'ESRI (any 2012)
33	Esri-España Geosistemas, SA	2012	Negociat	19.095	Manteniment i actualització de les llicències d'ESRI (any 2013)
Total mostra				3.725.048	

Imports en euros, IVA exclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades del Registre de contractació i de pròrroques facilitats per l'ATM i de documentació analitzada per a la fiscalització.

De l'anàlisi dels trenta-tres expedients que integren la mostra cal assenyalar el següent:

Errades en el Registre de contractes

S'ha observat que per a l'expedient 22 l'ATM, en el seu Registre de contractes recull dades incorrectes perquè no estan actualitzades. Així, si bé inicialment es va adjudicar el subministrament i manteniment de màquines fotocopiadors a l'empresa Copilux Ofimàtica, SL per 50.265 €, un licitador va recórrer l'adjudicació i, finalment, l'adjudicatària va ser l'empresa Maieroffice SL, per 43.489 €. Malgrat això, el Registre de contractes manté el nom i l'import de l'adjudicació inicial.

Procediment d'adjudicació

En relació amb els vint-i-un expedients de la mostra tramitats pel procediment negociat s'ha analitzat la justificació de l'elecció del procediment negociat sense publicitat prèvia (expedients del 13 al 33). Un cop analitzats es conclou que, en termes generals, la utilització del procediment negociat sense publicitat prèvia és correcta, però tenint en compte els casos que seguidament es remarquen:

- Els expedients 28, 29 i 30 corresponen a serveis que, d'acord amb els respectius informes de necessitat, l'ATM ha de rebre de manera continuada, cada exercici. Per a aquest grup d'expedients hauria estat adequat contractar els serveis de manera conjunta almenys per als tres exercicis. Amb això, l'import acumulat superaria el límit legalment establert de 60.000 € a partir del qual cal seguir un procediment negociat però amb publicitat prèvia.
- En l'expedient 21 s'ha utilitzat del procediment negociat sense publicitat a l'empara del que disposa l'article 170.d del TRLCSP, d'acord amb el qual sols es pot fer l'adjudicació a un empresari determinat. Malgrat això, els informes del cap del Servei de Sistemes (Informe de necessitat del servei i de raonabilitat del procediment i Informe tècnic d'adjudicació) no inclouen, a parer de la Sindicatura de Comptes, arguments suficients per fonamentar la utilització del procediment negociat sense publicitat en l'esmentat article.

Plecs de clàusules administratives particulars

a) En relació amb els onze expedients de la mostra tramitats pel procediment obert cal destacar el següent:

- En els expedients 3, 6, 8 i 10, en la clàusula dels PCAP referent a la solvència tècnica i professional es requereix acreditar que es disposa d'una oficina ubicada en la Regió Metropolitana de Barcelona, fet que es considera que vulnera la lliure concurrència. S'ha observat que en els expedients 5, 7 i 11, referent als mateixos

serveis que els expedients 6 i 10 però per a exercicis posteriors, i tramitats en el 2011 i en el 2012, ja no s'inclou aquest requisit en els PCAP.

- Els PCAP dels expedients oberts de la mostra tramitats el 2011 i el 2012 especifiquen els membres de la Mesa de Contractació, fet que encara no s'especificava en els expedients 1, 3, 6, 8 i 10, tramitats en el 2010, fet que representava una mancança de la informació que caldria recollir en els PCAP.
- Dels onze expedients sols l'expedient 4 preveu en el PCAP uns criteris de valoració que donen major ponderació als que poden ser valorats de manera objectiva per mitjà de xifres, percentatges o aplicant fórmules que als que la seva valoració depèn d'un judici de valor. Dels altres deu expedients, l'expedient 10 dóna més ponderació als que depenen d'un judici de valor, mentre que els nou expedients restants, atorguen la mateixa ponderació a uns criteris i altres. D'acord amb els articles 134 de la LCSP i 150 del TRLCSP, l'ATM havia de donar preponderància als criteris que es poden valorar de manera objectiva. A més, en casos com el de l'expedient 10, havia de seguir la tramitació prevista en els esmentats articles que requereixen constituir un comitè d'experts per a la valoració.
- En les anàlisis d'exercicis anteriors s'ha observat una millora en els PCAP quant al grau de desglossament dels criteris de valoració en subcriteris i, en alguns casos, d'aquests subcriteris en altres paràmetres de nivell inferior. Tot i això, en alguns PCAP el grau de desglossament segueix essent, però, insuficient i genèric. A més, en els casos en què s'inclou com a criteri de valoració les possibles millores que puguin plantejar els licitadors (expedients 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 i 11) els PCAP no inclouen cap especificació en relació amb quins elements del contracte es poden presentar millores o quins requisits, limitacions o modalitats de millora seran admesos.

b) En relació amb els vint-i-un expedients de la mostra tramitats pel procediment negociat cal destacar el següent:

- En els expedients 28 i 29, en la clàusula referent a la solvència tècnica i professional es requereix acreditar que es disposa d'una oficina ubicada en la Regió Metropolitana de Barcelona, fet que vulnera la lliure concurrència. S'ha observat però, que els PCAP de l'expedient 30, referent als mateixos serveis per a l'exercici 2012, ja no inclouen aquesta clàusula.
- Dels vint-i-un expedients seleccionats que s'han tramitat pel procediment negociat, només en nou casos (expedients 14, 20, 22, 23, 24, 25, 28, 29 i 30) s'han demanat ofertes.²⁰ Els PCAP d'aquests expedients inclouen els criteris econòmics i tècnics

20. Dels vint-i-un expedients, nou inclouen en el PCAP criteris de valoració. Els altres dotze expedients per als quals s'ha seguit el procediment negociat sense publicitat però que en els seus PCAP no inclouen criteris de

.../...

ponderats que s'utilitzaran per a la valoració de les ofertes però no especifiquen quins són els elements susceptibles de negociació.

- Els PCAP dels expedients que han seguit el procediment negociat haurien de donar preponderància als criteris que poden ser valorats de manera objectiva, per sobre d'aquells criteris que depenen d'un judici de valor. S'ha observat que dels nou expedients seleccionats que han seguit el procediment negociat i que preveuen en els PCAP criteris de valoració, sols es compleix aquesta major ponderació per a criteris valorables de manera objectiva en dos casos (expedients 14 i 22).
- Els PCAP dels expedients que han seguit el procediment negociat haurien de preveure un major grau de desglossament dels criteris de valoració en subcriteris i d'aquests en paràmetres de nivell inferior. Si bé en certs casos s'ha observat un major desglossament, segueix essent insuficient i genèric. A més, pel que fa al criteri Millores, els PCAP que el preveuen (expedients 14, 20, 22, 23, 24, 25, 29 i 30) no inclouen cap especificació en relació amb quins elements del contracte es poden presentar millores o quins requisits, limitacions o modalitats de millora seran admesos.

Informes de valoració de les ofertes rebudes

- a) En relació amb els onze expedients de la mostra tramitats pel procediment obert, a criteri de la Sindicatura, la motivació de les puntuacions atorgades en els informes de valoració és insuficient. Així, per a cadascun dels criteris i subcriteris de valoració els informes inclouen comentaris que permeten deduir la puntuació que s'atorga per a un subcriteri, a una o altra proposta, però no se'n desprèn una motivació suficient quant a la gradació dels punts atorgats. A més, s'han observat casos en què un mateix comentari dóna lloc a puntuacions diferents. També s'ha observat que per a determinats subcriteris els comentaris són descriptius i no qualifiquen o valoren i, per tant, no queda clara la relació amb la puntuació atorgada.
- b) Dels vint-i-un expedients de la mostra tramitats pel procediment negociat sense publicitat, sols set han estat objecte d'informe de valoració comparada entre les ofertes rebudes dels diferents convidats (expedients 14, 20, 22, 23, 24, 29 i 30). En dos casos (expedients 25 i 28) dels empresaris convidats només ha presentat oferta un. En els dotze casos restants no ha existit cap informe de valoració comparativa ja que són expedients fonamentats en l'especificitat tècnica o l'existència d'un únic empresari capaç de prestar els serveis.

valoració, són els que han fonamentat l'aplicació de l'esmentat procediment en l'especificitat tècnica o d'únic empresari existent amb possibilitat de prestar el servei.

En els set informes de valoració comparada d'ofertes rebudes s'ha observat que en tres casos (expedients 20, 29 i 30) la valoració no està motivada. En els altres casos (expedients 14, 22, 23 i 24) s'han observat breus comentaris amb qualificatius que justifiquen d'alguna manera la major o menor puntuació atorgada, però que la Sindicatura considera encara insuficients com a suport d'una correcta motivació.

Respecte dels expedients 25 i 28, en els quals es van demanar quatre i tres ofertes, respectivament, però en què només es va presentar un licitador, cal dir que el compliment efectiu del principi de concurrència fa aconsellable que, si s'han sol·licitat ofertes a tres empreses capacitades i cap de les tres la presenta, se sol·liciti a altres empreses, sempre que sigui possible, per aconseguir com més ofertes millor.

Altres aspectes formals

Cal remarcar aspectes en relació amb la recepció dels serveis i amb la informació a aportar a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC):

Recepció de serveis

Respecte d'exercicis anteriors s'ha observat una millora en la recepció de serveis, ja que l'ATM ha formalitzat l'informe de conformitat del servei rebut i de la liquidació del contracte, i l'ha comunicat al contractista. Amb tot, cal remarcar els fets següents:

- Per als expedients 1, 3 i 10 els terminis d'execució de la prestació del serveis eren quinze mesos, dos anys i un any, respectivament. Els informes de conformitat i liquidació recullen la data de finalització dels treballs i d'això es desprèn que els terminis previstos en els contractes han estat superats en un mes i mig, en quatre mesos i en dos mesos, respectivament. Tot i que els informes de conformitat i liquidació estableixen que els serveis s'han rebut satisfactòriament, caldria que esmentessin els motius de l'endarreriment. A més, caldria haver formalitzat un document intern del cap de l'àrea tècnica corresponent que expliqués els motius de l'endarreriment i, si s'escaigués, un document d'ampliació del termini signat pel contractista i l'ATM.
- Per als expedients 8 i 9 els terminis d'execució eren nou mesos i vuit mesos, respectivament. En aquests dos casos, davant l'endarreriment, s'han formalitzat correctament informes interns del cap de l'àrea tècnica corresponent que analitzen els motius de l'endarreriment (no imputables ni a l'ATM ni al contractista) i proposen l'ampliació del termini d'execució sense que això representi cap increment del cost previst en contracte. També s'han formalitzat entre les parts els documents d'ampliació de termini. Però finalment, els informes de conformitat recullen unes dates de finalització dels treballs que superen els nous terminis en un mes i mig en l'expedient 8 i en un mes, en l'expedient 9. Tot i que els informes de conformitat i liquidació estableixen

que els serveis s'han rebut satisfactòriament, caldria que concretessin els motius de l'endarreriment.

- Per a l'expedient 4, davant l'endarreriment, també s'ha formalitzat l'informe intern del cap de l'àrea tècnica corresponent. En aquest cas però, es formalitza entre les parts l'ampliació del termini juntament amb una modificació que suposa un augment del 10% en el cost previst. Aquesta modificació compleix els requisits i el límit previstos en l'article 107 del TRLCSP. El termini d'execució dels serveis d'aquest expedient, un cop ampliat, va més enllà de la data d'aquesta fiscalització i per tant no es disposa de l'informe de conformitat i liquidació.

Informació a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC)

D'acord amb l'article 30 de la LCSP i del TRLCSP, i amb l'article 3 del Decret 376/1996, del 2 de desembre, de reestructuració de la JCCAC, l'ATM ha d'informar la JCCAC dels contractes que ha adjudicat dins el termini de dos mesos a comptar des de la formalització del contracte i, dins del termini d'un mes en casos de modificacions, pròrroques o variacions de terminis. En la revisió de l'aplicació de la JCCAC s'ha observat que l'ATM ha informat de l'adjudicació dels contractes i de la pròrroga (expedient 12) dels trenta-tres expedients de la mostra seleccionada, però no ha estat possible verificar en quina data ho ha fet ja que no en queda constància en l'aplicació.

4.2.3. Expedients de contractes menors

A continuació es presenta la mostra dels seixanta-set expedients seleccionats dels tramitats com a contractes menors.

Quadre 29. Mostra seleccionada d'expedients de contractes menors

#	Adjudicatari	Exercici de l'adjudicació	Import adjudicat	Concepte
1	MCRIT, SL	2010	11.960	Grup d'indicadors de mobilitat i conjuntura
2	MCRIT, SL	2010	9.864	Elaboració d'informes quadrimestrals i anuals
3	MCRIT, SL	2011	9.864	Estudi d'indicadors de mobilitat i conjuntura
4	MCRIT, SL	2011	12.434	Anàlisi d'evolució de trànsit per corredors
5	MCRIT, SL	2012	9.854	Informe de mobilitat d'indicadors i conjuntura, 2012
6	MCRIT, SL	2012	8.594	Treballs de desplegament del Pla Director de Mobilitat 2012
7	Traffic24, SLL	2010	17.900	Despeses en missatgeria, any 2010
8	Traffic24, SLL	2010	5.172	Servei missatgeria T-12, 2010
9	Traffic24, SLL	2011	10.000	Despeses en missatgeria, any 2011
10	Traffic24, SLL	2011	12.000	Servei missatgeria T-12, 2011
11	Traffic24, SLL	2012	13.000	Despeses en missatgeria, any 2012

#	Adjudicatari	Exercici de l'adjudicació	Import adjudicat	Concepte
12	Pauta Estratègies de Comunicació, SL	2010	17.900	Edició de la Memòria 2009 d'activitat de l'ATM
13	Pauta Estratègies de Comunicació, SL	2011	17.904	Edició de la Memòria 2010 d'activitat de l'ATM
14	Pauta Estratègies de Comunicació, SL	2012	16.433	Edició de la Memòria 2011 d'activitat de l'ATM
15	Service Point Facilities Management Ibérica, SA	2010	17.900	Despeses en còpies, any 2010
16	Service Point Facilities Management Ibérica, SA	2011	12.000	Despeses en còpies, any 2011
17	Service Point Facilities Management Ibérica, SA	2012	10.000	Despeses en còpies, any 2012
18	Service Point Facilities Management Ibérica, SA	2012	7.368	Documentació Pla Director d'Infraestructures 2011-2020
19	M.B.P.	2011	8.300	Nova estructura per millorar els paràmetres de visualització
20	M.B.P.	2011	5.400	Visualitzador <i>on-line</i> de fitxers PDF
21	M.B.P.	2011	4.100	Adaptació de versions castellana i anglesa de la web de l'ATM
22	M.B.P.	2011	1.800	Actualització de la web de l'ATM
23	M.B.P.	2011	5.400	Implementació a la web de fitxers PDF amb visualització <i>on-line</i>
24	M.B.P.	2011	8.300	Adaptació i programació íntegra del <i>website</i> ATM.cat
25	M.B.P.	2011	1.800	Manteniment de la base de dades de la T-12
26	M.B.P.	2011	1.560	<i>Hosting</i> i servidor virtual ISP Linux, 2011
27	M.B.P.	2011	9.340	Optimització de recursos de la web de l'ATM
28	Nexus Geografics, SL	2010	10.060	Actualització de llicències GIS Teleatlas
29	Nexus Geografics, SL	2012	17.500	Obtenció d'informació de mobilitat amb navegadors
30	Nexus Geografics, SL	2012	17.600	Exportació de dades del SAE en diversos formats
31	Corporación Travel Partners, SA	2010	15.000	Allotjament personal de l'ATM, 2010
32	Corporación Travel Partners, SA	2010	18.000	Bitllets d'avió 2010
33	Corporación Travel Partners, SA	2011	2.000	Allotjament personal de l'ATM, 2011
34	Corporación Travel Partners, SA	2011	7.000	Bitllets d'avió 2011
35	Corporación Travel Partners, SA	2011	2.000	Allotjament personal de l'ATM, 2011
36	Serikat Consultoria e Informática, SA	2010	17.900	Manteniment per a la web, T-12
37	Serikat Consultoria e Informática, SA	2010	6.447	Captura d'informació per a la web, T-12
38	Serikat Consultoria e Informática, SA	2012	16.676	Manteniment del sistema d'emissió de títols T-12
39	Assessoria d'Infraestructures i Mobilitat, SL	2010	15.300	Adequació nous serveis TP Pi Can Sant Joan
40	Assessoria d'Infraestructures i Mobilitat, SL	2011	17.800	Actuacions estratègiques per a la xarxa de carrils de bicicleta interurbana de la RMB
41	Assessoria d'Infraestructures i Mobilitat, SL	2012	3.870	Alternatives del traçat de carrils bici en la connexió Barcelona-Esplugues

#	Adjudicatari	Exercici de l'adjudicació	Import adjudicat	Concepte
42	Ingeniería de Tráfico, SL	2010	14.900	Disseny i localització de semàfors en carreteres de la RMB
43	Ingeniería de Tráfico, SL	2012	17.500	Desplegament a 2013-2018 del Pla Director de Mobilitat 2007-2012 en la RMB
44	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2010	6.850	Servei de suport per a les infraestructures de la xarxa 2010
45	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2010	1.997	Manteniment i suport tècnic de dos <i>firepass</i> fins a l'octubre del 2011
46	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2010	6.850	Servei de suport per a les infraestructures de la xarxa
47	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2010	2.767	Servei de suport per Checkpoint i Nokia IP390
48	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2011	1.018	Manteniment i suport tècnic de dos <i>firepass</i> fins a l'octubre del 2012
49	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2011	1.018	Manteniment i suport tècnic de dos <i>firepass</i> fins a l'octubre del 2012
50	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2011	6.850	Servei de suport per a les infraestructures de la xarxa
51	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2011	2.495	Servei de suport per Checkpoint i Nokia IP390
52	GMV Soluciones Globales Internet, SA	2012	686	Manteniment certificat digital per al servidor web
53	Adecco, TT, SA	2012	12.000	Cobertura de la centraleta ATM 2012
54	Adecco, TT, SA	2012	18.000	Assistència tècnica en matèria de contractació administrativa
55	Informática Industrial IN2, SA	2011	2.263	Ordinador amb l'aplicació Visum SC
56	Informática Industrial IN2, SA	2011	1.017	Adquisició ordinador portàtil Toshiba NB 500
57	Informática Industrial IN2, SA	2011	2.048	Adquisició projector per a l'ATM
58	Informática Industrial IN2, SA	2012	18.000	Material informàtic 2012
59	Altraforma, SA	2012	18.000	Campanyes noves tarifes Rodalies RENFE
60	Deloitte, SL	2012	18.000	Informe models App- nou sistema de gestió tarifària
61	Aefe Ofimática, SL	2010	18.000	Despeses en còpies 2010
62	Egis Rail, SL	2012	17.990	Model de gestió de serveis de Rodalies RENFE
63	Geovincles, SL	2012	17.952	Diagnòsis xarxa viària RMB per al nou Pla Director d'Infraestructures 2013-2018
64	MediaActive Servicios Informáticos, SL	2012	17.950	Edició fulletons tarifes 2012 per a FM/FN
65	Gaps, Política i Societat, SL	2012	17.820	Anàlisi d'imatge de Rodalies de Catalunya
66	A.P.L.	2012	17.500	Assistència tècnica per al procés participatiu del Pla Director de Mobilitat
67	Gabinet d'Estudis d'Urbanisme, SL	2012	17.500	Assistència tècnica projecte T-Mobilitat
Total mostra			710.270	

Imports en euros, IVA exclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades del Registre de contractació facilitades per l'ATM i de la documentació analitzada per a la fiscalització.

De la fiscalització d'aquesta mostra d'expedients es poden fer les observacions següents:

Errades en el Registre de contractes menors

Dels seixanta-set expedients de contractes menors seleccionats, dos estaven duplicats en el Registre de l'ATM. Així, els contractes menors que consten en la mostra seleccionada com a expedients 19 i 20, han estat duplicats en el Registre de contractes menors i, els duplicats, també havien estat seleccionats i consten en la mostra com a expedients 23 i 24, per un total de 13.700€. Encara que consten conceptes diferents, són els mateixos.

Els expedients 48 i 49, de 1.018€ cadascun, no són una duplicat i, per tant, no suposa cap impacte en el total de l'import adjudicat de la mostra seleccionada ni en el Registre de contractes menors. El que s'ha observat és que, a la pràctica, es tracta d'un únic expedient adjudicat per 2.036€ que, de manera errònia, s'ha inclòs en el Registre dividit en dos expedients.

D'acord amb el que s'ha exposat, el Registre de contractes menors que per al conjunt dels exercicis 2010, 2011 i 2012 recull un nombre total d'expedients, que segons consta en el quadre 27 és de cinc-cents vint-i-set, amb un import adjudicat de 2,48 M€, hauria d'haver recollit cinc-cents vint-i-quatre expedients i un import adjudicat de 2,46 M€.

Com a conseqüència d'això, de la mostra seleccionada de seixanta-set expedients amb un import adjudicat de 710.270€, únicament s'han obtingut i analitzat seixanta-quatre expedients per un import adjudicat de 696.570€.

Fraccionament de l'objecte dels contractes

S'han observat diversos aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb el seu cost i amb les dates d'execució, dels quals, en opinió de la Sindicatura de Comptes, es desprèn que l'ATM podria haver fraccionat l'objecte. Aquesta observació es fa en relació amb sis proveïdors i, concretament per als grups d'expedients següents: expedients 1, 2, 3 i 5, expedients 7, 8, 9, 10 i 11, expedients 12, 13 i 14, expedients 15, 16 i 17, expedients 19, 20, 21, 22, 26 i 27 i expedients 36 i 37.

Cadascun d'aquests grups d'expedients superen els 18.000€, sense superar però els 60.000€.²¹ Per tant, caldria haver-los tramitat mitjançant el procediment negociat sense publicitat i no de manera fraccionada com a contractes menors. Cal remarcar que els fraccionaments esmentats tenen el seu origen fonamentalment en el fet de contractar

21. La LCSP en els articles 122 i 161 i el TRLCSP en els articles 138 i 177 estableixen en 18.000€, IVA exclòs, el límit màxim per poder tramitar els expedients com a contractes menors de serveis i subministraments i, en 60.000€, IVA exclòs, el límit màxim per poder-los tramitar mitjançant el procediment negociat sense publicitat.

serveis per a un any mitjançant contractes menors mentre que l'ATM ha de rebre aquests serveis de forma continuada en el temps i per un període que excedeix l'any.

En els casos d'aquests proveïdors o d'altres dels seleccionats, com els de serveis per despeses de viatges, els de serveis de suport i manteniment informàtic, els d'adquisicions d'ordinadors i material informàtic, els de serveis de missatgeria o de fotocòpies, caldria fer un pressupost global a priori de les comandes a realitzar durant cada exercici i contractar aquests serveis i subministraments mitjançant procediment obert o negociat, ja que això garantiria una major transparència.

Altres aspectes relacionats amb el control intern

Pel que fa als mecanismes de control intern, el document model de l'ATM de tramitació interna per als expedients de contractes menors inclou tres grans apartats: la proposta de contractació per part de la unitat que en justifica la necessitat, el certificat d'existència de crèdit de la unitat d'Administració i la resolució d'aprovació i autorització per part de l'òrgan de contractació.

Cal remarcar que en anteriors informes la Sindicatura de Comptes havia assenyalat que en aquesta tramitació interna hi havia certes debilitats de control i mancances que es repetien per a un nombre significatiu d'expedients seleccionats. En la revisió de la mostra seleccionada de contractes menors del 2010, el 2011 i el 2012, s'ha pogut observar una millora significativa, ja que, si bé se segueixen detectant algunes de les mancances remarcades en exercicis anteriors, aquestes es donen en un nombre molt més reduït de casos. Així, en relació amb aquestes mancances s'ha observat el següent:

- En dos expedients (expedients 26 i 33) en l'apartat de proposta de contractació de la unitat que en justifica la necessitat, la data és posterior a les dates de les factures. En aquests dos casos les dates dels altres dos apartats del document model també presenten dates posteriors a les dates de les factures; això, a excepció de l'apartat de certificat d'existència de crèdit de l'expedient 26, on no consta cap data.
- En tres expedients manca la signatura en determinats apartats del document. En els expedients 16 i 52, en l'apartat del certificat d'existència de crèdit, hi manca la signatura del responsable del pressupost, mentre que en els expedients 41 i 52, en l'apartat de la resolució d'aprovació i autorització, hi manca la signatura de la Direcció General.

4.2.4. Expedients de convenis

S'ha seleccionat una mostra de vint convenis formalitzats en el 2010, el 2011 i el 2012. La fiscalització dels convenis ha consistit a analitzar si aquests convenis queden o no exclosos de l'àmbit d'aplicació de la LCSP o del TRLCSP, d'acord amb el que aquestes nor-

mes estableixen. Cal concloure que els convenis revisats de la mostra analitzada han estat degudament formalitzats com a tals, ja que, per l'objecte, queden exclosos de l'àmbit d'aplicació de la legislació que regula la contractació.

5. ALTRES ACTUACIONS

Les actuacions de l'ATM en relació amb les inversions i l'explotació dels sistemes tramviaris del Trambaix i del Trambesòs i amb la contractació, formalitzada com a rènting, del subministrament i manteniment d'unitats de tren per a diverses línies de metro de Barcelona, són fets d'unes magnituds que requereixen una anàlisi específica, ja que incideixen i incidiran en l'activitat i en l'estructura econòmicofinancera del Consorci.

5.1. TRAMBAIX I TRAMBESÒS

En els anteriors informes de fiscalització la Sindicatura de Comptes es va recollir el seguiment i actualització del cost previst de les obres dels dos sistemes tramviaris, Trambaix i Trambesòs, així com els corresponents pagaments. També es va analitzar la tarifa tècnica que l'ATM va començar a pagar als operadors des de l'entrada en funcionament del servei de transport de viatgers. A més, en relació amb el Trambesòs, es feia l'anàlisi corresponent als litigis en relació amb el procés d'expropiació de dues finques. A continuació es fa el seguiment d'aquests tres aspectes en els exercicis 2010, 2011 i 2012.

5.1.1. Cost previst de les obres, fonts de finançament i pagaments

En l'informe 24/2011 de la Sindicatura de Comptes, referent als exercicis 2008 i 2009 (epígrafs 5.1.1 i 5.2.1) es va remarcar que s'havien formalitzat els documents de tancament del cost de les obres tant del Trambaix com del Trambesòs. El cost final previst estava quantificat en 300,88 M€ per al Trambaix i en 264,48 M€, per al Trambesòs. També s'hi detallaven les diferents fonts d'origen dels recursos i el cost financer, previst per 87,97 M€ i 126,77 M€, respectivament. Això portava a un cost total previst per al Trambaix de 388,85 M€ i, per al Trambesòs, de 391,25 M€.

Pel que fa als diferents orígens de fons de finançament s'assenyalava que la gran part provenia de plurianualitats aprovades per acords de Govern de la Generalitat de Catalunya: el 70,8% en el cas del Trambaix i el 73,1% del cost del Trambesòs.

Entre els exercicis 2010 i 2012 no s'ha generat cap variació en les obres o el seu preu que hagi suposat un increment del seu cost. Amb tot, en l'exercici 2011, l'ATM, ha hagut d'ajornar, del total de 45,21 M€ a pagar, 15,48 M€ (8,72 M€ d'ajornament d'anualitats del

Trambaix i 6,76 M€ d'anualitats del Trambesòs). Aquest ajornament és conseqüència que la Generalitat de Catalunya ha ajornat les aportacions previstes a fer a l'ATM.

Així, el 18 de novembre del 2011 se signen les modificacions dels convenis entre l'ATM i les dues adjudicatàries de la concessió de cadascun dels sistemes tramviaris (TM, SA i TM del Besòs, SA) en els termes fixats prèviament pels acords de Govern del 20 de setembre del 2011 i del 25 d'octubre del 2011. Amb això es preveu que l'ATM cobri de la Generalitat de Catalunya i pagui a les empreses adjudicatàries el total dels 15,48 M€ ajornats en el 2011, de manera fraccionada entre el 2012 i el 2017. Això ha suposat el següent:

- El cost total previst, a pagar en diferents anualitats fins al 2021, s'ha incrementat en 3,35 M€ (1,89 M€ en el Trambaix i 1,46 M€ en el Trambesòs). Així, el cost total previst dels dos sistemes tramviaris, que era de 780,10 M€ (388,85 M€ del Trambaix i 391,25 M€ del Trambesòs), ha passat a ser de 783,45 M€ (390,74 M€ del Trambaix i 392,71 M€ del Trambesòs).
- Els imports que per al període 2010-2012 estaven previstos que l'ATM havia de cobrar de la Generalitat de Catalunya i pagar als adjudicataris del dos sistemes tramviaris per un total de 131,64 M€ (en el 2010, 41,22 M€; en el 2011, 45,21 M€, i en 2012, 45,21 M€) finalment han estat de 119,29 M€ (en el 2010, 41,22 M€; en el 2011, 29,73 M€ i en el 2012, 48,34 M€).

5.1.2. Evolució de la tarifa tècnica

Des de l'exercici 2004, amb l'entrada en funcionament del servei de transport de viatgers en els primers trams tant del Trambaix com del Trambesòs, l'ATM ha de pagar a l'operador mensualment unes quantitats per tal de fer front a les despeses d'explotació i el benefici industrial, així com el cànon d'amortització. Seguidament es presenta l'evolució de la tarifa tècnica anual i dels seus principals components, entre 2009 i 2012, del Trambaix i del Trambesòs:

Quadre 30. Evolució de les tarifes tècniques del Trambaix i del Trambesòs

Trambaix	2009	2010	2011	2012
Despeses (b)	27,68	27,31	29,93	30,68
Benefici industrial	1,31	1,35	1,51	1,53
Total despeses (I)	28,99	28,66	31,44	32,21
Ingressos tarifaris	8,26	8,16	8,18	8,66
(Despeses STI a càrrec ATM)	(0,45)	(0,44)	(0,44)	(0,49)
Total ingressos (II)	7,81	7,72	7,74	8,17
Total Tarifa tècnica Trambaix (I-II) (a)	21,18	20,94	23,70	24,04

.../...

Trambesòs	2009	2010	2011	2012
Despeses (b)	27,69	27,55	26,93	28,76
Benefici industrial	1,37	1,38	1,44	1,38
Total despeses (III)	29,06	28,93	28,37	30,14
Ingressos tarifaris	3,44	3,61	3,71	3,78
(Despeses STI a càrrec ATM)	(0,18)	(0,19)	(0,20)	(0,21)
Total ingressos (IV)	3,26	3,42	3,51	3,57
Total Tarifa tècnica Trambesòs (III-IV) (a)	25,80	25,51	24,86	26,57

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Notes:

- (a) La tarifa tècnica es recull sense IVA i, per tant, coincideix amb l'import de la despesa comptabilitzada en les Transferències corrents a altres empreses detallat en el quadre 11.
- (b) En el concepte Despeses s'inclouen les despeses d'explotació i el cànon d'amortització, però també regularitzacions diverses per altres ingressos o despeses no previstos, per penalitzacions en relació amb la qualitat del servei, etc.

En l'anàlisi de l'evolució de les despeses per transferències corrents a altres empreses de l'epígraf 2.4.1 ja s'ha fet esment de l'augment de la tarifa tècnica del Trambaix en el 2011 respecte del 2010, així com de la seva justificació.

L'evolució del nombre de validacions en els quatre darrers anys, del 2009 al 2012, ha estat la següent:

Quadre 31. Evolució de les validacions del Trambaix i del Trambesòs

Trambaix		Trambesòs	
Any	Validacions	Any	Validacions
2009	16.266.037	2009	7.679.556
2010	15.835.723	2010	7.985.513
2011	16.142.463	2011	8.053.511
2012	16.000.347	2012	7.661.827

5.1.3. Litigis per expropiacions de dues finques relacionades amb el Trambesòs

En l'informe 31/2010 de la Sindicatura de Comptes, referent als exercicis 2006 i 2007, es van analitzar els litigis que mantenia l'ATM en relació amb el procés d'expropiació de dues finques propietat d'ADIF (Administrador d'Infraestructures Ferroviàries) en la zona de Sant Adrià del Besòs, que l'ATM necessitava ocupar per poder ubicar les cotxeres del Trambesòs, en un cas, i la parada-intercanviador de l'estació de RENFE de Sant Adrià del Besòs, en l'altre.

En els anys 2006 i 2007, ADIF havia interposat dos recursos contenciosos administratius davant la sala corresponent del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) contra les respectives resolucions del Jurat d'Expropiació de Catalunya que valorava cadascuna de les finques en 0,74 M€ i 0,56 M€. Els imports quantificats per ADIF eren 7,99 M€ i 13,90 M€.

En l'informe 24/2011, referent als exercicis 2008 i 2009, es va fer el seguiment de la tramitació d'aquests recursos. A continuació s'actualitzen els fets esdevinguts fins al desembre del 2013.

- Finca 1: per a la finca amb preu just valorat en 0,74 M€ i que l'ADIF valorava en 7,99 M€ (d'ara endavant Finca 1) el TSJC va dictar sentència, el novembre del 2009, que desestimava el recurs d'ADIF. L'ADIF va recórrer aquesta sentència mitjançant recurs de cassació davant la sala contenciosa administrativa del Tribunal Suprem (TS), recurs que va ser admès a tràmit el juny del 2010.

El 20 de novembre del 2012 el TS dicta sentència estimant parcialment el recurs d'ADIF i reconeixent el dret del recurrent a la determinació d'un nou preu just. S'obre un període en què el TSJC inicia, el 4 de febrer del 2013, una peça separada per tal d'establir, d'acord amb la sentència del TS, un nou preu just. Les parts fan una nova valoració d'acord amb els nous criteris establerts pel TS i l'ATM quantifica en 0,82 M€ i l'ADIF, en 1,11 M€.

El 15 de juliol del 2013, l'ATM recorre la valoració de l'ADIF i al·lega que es fonamenta en una mostra de preus d'una zona que no té a veure amb la zona de la finca expropiada.

A la data de finalització del treball de camp (mitjans de desembre del 2013) el TSJC no ha emès la interlocutòria que ha d'establir la nova valoració del preu just.

- Finca 2: per a la finca amb preu just valorat en 0,56 M€ i que l'ADIF valorava en 13,90 M€ (d'ara endavant Finca 2) el TSJC va dictar sentència, el juny del 2010, estimant parcialment el recurs d'ADIF i fixant una nova valoració per import d'1,36 M€. Contra aquesta sentència van presentar recurs de cassació, davant la sala contenciosa administrativa del TS, tant l'ADIF, com a part recurrent, com la Generalitat de Catalunya (Jurat d'Expropiació de Catalunya) i l'ATM com a parts demandada i codemandada, respectivament.

El 24 de juny del 2013 el TS dicta sentència en què estima parcialment el recurs d'ADIF i reconeix el dret del recurrent a la determinació d'un nou preu just. S'obre un període en què el TSJC inicia, el 2 de setembre del 2013, una peça separada per tal d'establir, d'acord amb la sentència del TS, el nou preu just. D'acord amb els nous criteris esta-

blerts pel TS, la Generalitat de Catalunya, el 3 d'octubre del 2013, i l'ATM, el 7 d'octubre del 2013 presenten la nova valoració: 4,81 M€ segons la Generalitat i 4,03 M€ segons l'ATM. Per la seva banda l'ADIF, el 2 d'octubre del 2013, presenta un primer document d'al·legacions però, alhora, una sol·licitud d'ampliació del termini per a quantificar la nova valoració, en deu dies. El 8 de novembre del 2013 l'ADIF presenta la nova valoració per 14,46 M€.

A la data de finalització del treball de camp (mitjans de desembre del 2013) el TSJC no ha emès la interlocutòria que ha d'establir la nova valoració del preu just.

Aquestes contingències s'haurien d'haver quantificat i haver-ne informat en els comptes anuals de l'ATM, ja sigui en els estats financers o en la Memòria. Des de l'exercici 2012, en la Memòria dels comptes anuals se'n fa una referència genèrica, en la nota 13, Altres consideracions, de la manera següent:

A 31 de desembre del 2012 els processos d'expropiació en curs pendents de resolució judicial relatius als dos sistemes tramviaris suposen unes contingències per un import que s'estima, en funció de les últimes sentències rebudes, al voltant dels 2 milions d'euros.

De l'anàlisi realitzada se'n desprèn que, amb posterioritat al tancament de l'exercici 2012, i pel que fa a la Finca 2, les contingències que es poden generar podrien superar a bastament els 2 M€ estimats en la Memòria de l'exercici 2012.

5.2. RÈNTING PER AL SUBMINISTRAMENT I MANTENIMENT D'UNITATS DE TREN

En informes de fiscalització de la Sindicatura de Comptes corresponents a exercicis anteriors s'ha fet l'anàlisi i el seguiment de les operacions d'arrendament formalitzades els anys 2003, 2004 i 2005 per l'ATM amb diferents empreses arrendadores en relació amb el subministrament i manteniment de trenta-nou unitats de tren fabricades per CAF, de cinquanta unitats de tren fabricades per ALSTOM i, finalment, de deu unitats de trens més, també fabricades per CAF. Aquests trens tenen com a destí diferents línies de metro de FMB.²²

Així en anteriors informes s'ha fet el seguiment, fins a l'exercici 2009, dels contractes marc i d'arrendament del subministrament i finançament del total de les noranta-nou unitats de tren, i s'han diferenciat els referents a les tres adjudicacions o operacions esmentades. S'han verificat i analitzat els calendaris d'entregues o recepció dels trens, el cost de l'ar-

22. En l'informe 31/2010, referent a l'ATM, exercicis 2006 i 2007, es fa referència als convenis de cessió entre l'ATM i FMB.

rendament i de les revisions de preus i la cessió de l'ATM a FMB. Per a cada exercici s'ha verificat també el pagament de l'ATM a les arrendadores de les quotes que vencien, així com la refacturació de les quotes de l'ATM a FMB.

En l'epígraf 5.3.4 de l'informe 24/2011, referent als exercicis 2008 i 2009, s'inclou un resum dels models financers de quotes d'arrendament de cadascuna de les tres operacions fins al final de l'exercici 2009, que es reproduïx a continuació.

Quadre 32. Resum de les quotes d'arrendament el 31 de desembre del 2009

Operació	Totals quotes	Principal	Interessos
39 trens CAF	349,54	237,66	111,88
50 trens ALSTOM	642,50	399,82	242,68
10 trens CAF	142,35	94,81	47,54
Total	1.134,39	732,29	402,10

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades de la fiscalització de les tres operacions analitzades.

Els imports corresponen al conjunt de totes les quotes previstes fins al 31 de desembre del 2009, ja siguin quotes bàsiques d'arrendament o quotes complementàries (fonamentalment originades per les revisions de preus) i inclouen tant les quotes ja vençudes entre el 2006 i el 2009, com les quotes pendents fins al 2024.

La fiscalització, en aquest informe, s'ha centrat en el seguiment d'aquestes operacions per al període 2010-2012.

Els contractes marc i d'arrendament preveïen que una rebaixa de la qualificació creditícia de la Generalitat de Catalunya, per la garantia que aquesta representa en el conjunt de les operacions, era una de les causes del venciment anticipat de l'endeutament que sustenta les operacions. Donat que s'ha produït la rebaixa de la qualificació creditícia de la Generalitat de Catalunya, s'ha promulgat el Decret Llei 1/2012, del 26 de juny, de mesures per complir el Pla econòmic financer de reequilibri de la Generalitat de Catalunya i altres necessitats derivades de la conjuntura economicofinancera.

Aquest decret llei remarca el greu impacte financer que ha provocat la rebaixa de la qualitat creditícia de la Generalitat de Catalunya a llarg termini que, segons estableix en l'article 3, incideix entre altres aspectes, en el nivell de garanties que ha de prestar la Generalitat en relació amb el finançament dels contractes d'arrendament referents a les tres operacions d'arrendament. Així, per tal que el descens de la qualitat creditícia no generi el venciment anticipat de les operacions, la Generalitat de Catalunya passarà a avalar les operacions d'endeutament de les empreses arrendadores mentre que, fins llavors, la Generalitat era merament garant d'aquest endeutament, sense haver hagut d'aportar cap aval. El Decret Llei preveu que la formalització i els imports dels avals queden condicionats a l'aprovació dels corresponents acords de Govern.

En diversos acords de Govern de dates 16 d'octubre del 2012, 30 d'octubre del 2012 i 13 de novembre del 2012, s'autoritza la formalització d'avalis en relació amb les operacions d'endeutament que financen els arrendaments, i diferencia segons es tracti del deute viu (el 30 de setembre del 2012) amb el BEI o de deute amb les altres entitats financeres que de manera sindicada havien aportat finançament a les empreses arrendadores. El total del deute viu en relació amb el conjunt de les tres operacions que es desprèn d'aquests acords de Govern és de 555,29 M€.

Però, a més, en aquests acords de Govern es diu també que les entitats financeres que passin a ser beneficiàries de l'aval podran aplicar un augment del marge financer del 0,27% que, en darrera instància haurà d'assumir l'ATM per compte de les arrendadores, fet que donarà lloc a unes quotes addicionals extraordinàries en els models d'arrendament existents. Els acords de Govern preveuen que les entitats financeres podran optar per no ser beneficiàries dels avalis i, en aquest cas, l'increment de cost que podran aplicar serà per un increment del marge financer del 3,45%.

Com a resultat del que s'ha esmentat es produeixen els fets següents en relació amb les tres operacions:

- El total dels avalis que ha formalitzat la Generalitat de Catalunya ha estat de 370,95 M€.
- El 20 de novembre del 2012 es formalitzen tres addendes als respectius contractes d'arrendament. Les addendes inclouen les quotes extraordinàries per l'augment de cost per increment dels marges financers del 0,27% o del 3,45% segons l'opció que hagin escollit les diferents entitats financeres. El cost addicional d'aquestes quotes extraordinàries està previst en un conjunt de quotes amb venciments des del 2012 fins al 2024 per un total, per al conjunt de les tres operacions, de 44,48 M€. Com a conseqüència, el total de quotes, entre 2006 i 2024, actualitzat el 31 de desembre del 2012 passa a un cost total de 1.177,25 M€, dels quals, 732,29 M€ corresponien a principal i 444,96 M€ a interessos. El quadre resum és el següent:

Quadre 33. Resum de les quotes d'arrendament el 31 de desembre del 2012

Operació	Totals quotes	Principal	Interessos
39 trens CAF	353,27	237,66	115,61
50 trens ALSTOM	672,38	399,82	272,56
10 trens CAF	151,60	94,81	56,79
Total	1.177,25	732,29	444,96

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades de la fiscalització de les tres operacions analitzades.

Si es comparen les dades del quadre 32 i les del quadre 33 s'observa que la diferència entre els imports d'un i l'altre és inferior als 44,48 M€; concretament és de 42,86 M€. Cal

tenir en compte que el quadre 33 incorpora les quotes dels exercicis 2010, 2011 i 2012 pels imports realment liquidats mentre que el quadre 32 recull les quotes d'aquests tres exercicis segons els imports previstos. Així, la diferència d'1,62 M€ entre l'increment causat per les noves quotes (44,48 M€) i l'increment net final del model de quotes entre tancament del 2009 i del 2012 (42,86 M€) correspon a menors interessos en les quotes ja liquidades respecte dels previstos.

També s'han verificat amb resultat satisfactori, els pagaments de l'ATM a les empreses arrendadores de les quotes dels exercicis 2010, 2011 i 2012, així com la refacturació d'aquestes quotes a FMB i el cobrament del corresponent IVA, d'acord amb l'establert en els convenis economicoadministratius de la cessió dels trens a FMB.

Com s'ha dit en els informes anteriors, la Sindicatura entén que la imputació comptable d'aquests arrendaments ha de fer-se d'acord amb la veritable naturalesa de les operacions i que la imputació comptable hauria de diferenciar el cost financer del que és el cost de l'arrendament. (Vegeu la segona observació recollida en l'epígraf 2.4.2.) Cal remarcar a més que la repercussió final a l'ATM (mitjançant quotes complementàries i extraordinàries) de qualsevol major cost que es genera en les operacions ratifica que n'està assumint el risc financer que la variabilitat de les condicions pot generar.

6. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions i recomanacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, pressupostaris, de control intern, de contractació i d'altres actuacions. Les observacions i recomanacions més destacables de cadascun dels esmentats aspectes es presenten en els epígrafs següents.

6.1. EN RELACIÓ AMB ELS ESTATS FINANCERS

Com a resultat de la fiscalització dels comptes anuals referents als exercicis 2010, 2011 i 2012 es pot afirmar que el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys de l'ATM reflecteixen raonablement el patrimoni, la situació financera i el resultat dels exercicis esmentats i comprenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i les normes comptables generalment acceptats. No obstant això, cal fer les observacions següents i, si escau, recomanacions:

1. Reconeixement del dèficit del sistema de transport públic

En els contractes programa 2009-2010 i 2011-2012 es preveu, a diferència de contractes programa anteriors, la generació d'un dèficit del sistema per la insuficiència de

les assignacions pressupostàries de les administracions públiques. També es preveu que, almenys temporalment, aquest dèficit l'assumeixin els operadors, per a la qual cosa han de formalitzar operacions d'endeutament. Per aquest motiu aquest dèficit no té reflex directe en la comptabilitat de l'ATM. Amb tot, són les administracions públiques les que han de fer front al dèficit, aportant recursos per amortitzar l'endeutament assumit pels operadors. Per tant, l'ATM, com a ròtula financera del sistema, té un deute amb els operadors però, alhora, un dret de rebre de les administracions els recursos necessaris per fer front a aquest deute.

En l'epígraf 2.3.2 s'analitza el dèficit del sistema de transport públic que resulta de la liquidació definitiva del contracte programa 2009-2010 i de la liquidació provisional del contracte programa 2011-2012. Aquest dèficit suposa un deute de l'ATM amb els operadors (i un dret amb les administracions públiques) que, juntament amb unes altres dues actuacions, també detallades en aquell epígraf i referents al finançament de determinades necessitats de TMB (sistema complementari de pensions i lísing de sis unitats de tren) s'ha quantificat, el 31 de desembre del 2012, en 355,55 M€.

Tot i que l'ATM en la Memòria dels seus comptes anuals presenta informació força detallada dels conceptes i imports dels contractes programa, hauria de recollir també una quantificació global del deute total esmentat amb una explicació suficient dels diversos temes. A més, quan les administracions consorciades comptabilitzin el deute, l'ATM l'haurà d'imputar en el Balanç, tant en l'actiu com en el passiu.

2. Classificació entre el llarg i el curt termini dels actius relacionats amb l'endeutament

El 31 de desembre del 2010, en Immobilitzat financer i en Ajustaments per periodificació de l'actiu hi consten, 43,86 M€ i 2,31 M€, respectivament, pendents de cobrament de les administracions per fer front a l'endeutament que per un total de 46,17 M€ consta en el passiu, entre Préstecs a llarg termini i Préstecs a curt termini.

La part de l'endeutament per préstecs a curt termini al tancament de l'exercici 2010 és de 25,39 M€ i, per tant, l'Immobilitzat financer a aquella data presenta un excés de 23,08 M€ que calia haver reclassificat com a actiu a curt termini en Ajustaments per periodificació.

La incorrecció en la classificació d'aquests actius entre el llarg i el curt termini ja no es produeix el 31 de desembre del 2011, ja que l'abril del 2011 ATM va cobrar l'import pendent que li ha permès cancel·lar tot l'endeutament.

3. Aplicació de sobrants imputats en Ajustaments per periodificació del passiu

El 31 de desembre del 2012, formant part del compte Ingressos avançats d'Ajustaments per periodificació del passiu, hi ha 1,22 M€ corresponents a sobrants de recursos procedents de l'IMSERSO en relació amb convocatòries de subvencions. Aquest

import s'ha mantingut inalterable en aquest compte des de finals del 2007, ja que correspon a recursos afectats a la finalitat de les subvencions. En aquest mateix compte, i també invariable des del 2007 hi ha un total de 0,20 M€ de sobrants de recursos, majoritàriament procedents de la Generalitat de Catalunya referents al finançament de certes inversions.

Caldria que l'ATM acordés amb l'IMSERSO, l'AGE i la Generalitat la desafecció específica d'aquests recursos i la seva possible aplicació a finalitats similars que formessin part d'actuacions amb finançament inclòs en el contracte programa.

4. Heterogeneïtat en la imputació de certes despeses

Dins les despeses per transferències del Compte de pèrdues i guanys l'ATM diferencia entre les transferències de capital i les transferències corrents. Malgrat això, la imputació a un o altre compte no s'ha fet de manera homogènia segons el concepte a què fan referència. Així, s'han detectat despeses imputades com a transferències corrents, per 6,58 M€ en el 2010, 6,25 M€ en el 2011 i 5,87 M€ en el 2012 mentre que, d'acord amb el concepte, corresponia haver-les imputat com a transferències de capital.

Cal fer una imputació homogènia de les despeses i classificar-les segons el concepte a què fan referència.

5. Comptabilització del cost financer de les operacions d'arrendament de trens

L'import de les quotes d'arrendament dels trens fabricats per CAF i ALSTOM que han vençut són de 64,38 M€ en l'exercici 2010, de 73,75 M€ en el 2011 i de 75,90 M€ en el 2012. Aquestes quotes incorporen un cost financer de 30,61 M€ en el 2010, de 35,79 M€ en el 2011 i de 36,64 M€ en el 2012 que calia haver comptabilitzat diferenciadament com a despesa financera i no com a part del conjunt de despeses per arrendaments.

Com s'ha dit en informes anteriors, la Sindicatura entén que la imputació comptable d'aquestes operacions d'arrendament ha de fer-se d'acord amb la seva veritable naturalesa donat el remarcable caire financer que presenten. Caldria considerar-les com a endeutament sense afectar el resultat atesa la seva contrapartida a l'immobilitzat.

6. Cessió de les inversions destinades a l'ús general

El Ministeri de Foment va encomanar a l'ATM la realització d'unes obres en un tram de la carretera N-340. La titularitat del tram es reparteix entre diversos ajuntaments amb termes municipals que hi confinen. El conveni que regula la relació entre les diferents parts, signat el maig del 2002, estableix que, un cop executades, les obres havien de

ser cedides a tots els efectes als diversos ajuntaments. Les obres es van finalitzar el primer trimestre del 2006, però no s'ha fet la cessió acordada.

Cal que l'ATM iniciï els tràmits corresponents per fer la cessió. La formalització de la cessió entre les parts haurà de suposar, en la comptabilitat de l'ATM, donar de baixa els 3,86 M€ que consten en l'actiu com a Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general, així com fer la corresponent contrapartida de passiu que pel mateix import forma part de Subvencions de capital.

7. Litigis per expropiacions de terrenys relacionats amb el Trambesòs

En l'epígraf 5.1.3 d'aquest informe es detalla el seguiment dels litigis relacionats amb la valoració de les expropiacions de dues finques situades a Sant Adrià del Besòs, propietat de l'ADIF, perquè l'ATM dugués a terme determinades infraestructures del Trambesòs. En la Memòria dels comptes anuals de l'exercici 2012 l'ATM informa per primer cop sobre aquest fet i estima les contingències al voltant dels 2 M€. De l'anàlisi realitzada en l'epígraf esmentat se'n desprèn que l'import de les contingències pot superar a bastament els 2 M€.

6.2. EN RELACIÓ AMB LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES

De la fiscalització de les liquidacions pressupostàries es pot concloure, en termes generals, que aquestes s'han fet de manera satisfactòria.

El grau d'execució dels pressupostos respecte de les consignacions definitives ha estat, pel que fa als drets liquidats, del 102,7% en el 2010, del 94,3% en el 2011 i del 97,7% en el 2012, i pel que fa a les obligacions reconegudes, del 97,8% en el 2010, del 98,2% en el 2011 i del 99,5% en el 2012.

Hi ha hagut modificacions pressupostàries que han augmentat les consignacions del pressupost inicial del 2010 en 22,48 M€ i del 2011, en 115,14 M€, mentre que han disminuït les consignacions del 2012 en 4,64 M€. La conclusió de l'anàlisi de les modificacions és satisfactòria quant al compliment de la legalitat i, en concret, quant a la seva aprovació per part de l'òrgan a qui corresponia, d'acord amb el Reglament de règim intern de l'ATM i les Bases anuals d'execució del pressupost.

6.3. EN RELACIÓ AMB LA CONTRACTACIÓ

Respecte de la fiscalització de la contractació, de la mostra d'expedients adjudicats en els exercicis 2010, 2011 i 2012 cal destacar les incidències que es presenten en els dos epígrafs següents.

Abans cal esmentar la necessitat de millorar els registres de l'ATM de contractes i de contractes menors per tal d'evitar les errades o mancances esmentades en els epígrafs 4.2.2 i 4.2.3, respectivament.

6.3.1. Pel que fa a expedients de contractes

1. Procediment d'adjudicació

D'acord amb els informes de necessitat, l'ATM contracta determinats serveis de manera continuada. La Sindicatura considera que hauria estat més pertinent haver-los contractat de manera conjunta, almenys per als tres exercicis objecte de fiscalització. En aquesta situació es troben tres expedients dels tramitats pel procediment negociat sense publicitat que, si s'haguessin contractat de manera conjunta, haurien superat el límit que requeria haver seguit el procediment negociat però amb publicitat.

També cal remarcar el cas d'un expedient adjudicat pel procediment negociat sense publicitat a l'empara de l'article 170.d del TRLCSP (adjudicació del servei a l'únic empresari que pot dur-lo a terme). Els diversos informes de l'expedient (informe de necessitat del servei i de raonabilitat del procediment i informe tècnic d'adjudicació) no inclouen, a parer de la Sindicatura, arguments suficients per justificar el procediment utilitzat.

2. Plecs de clàusules administratives particulars

Respecte dels Plecs de clàusules administratives particulars (PCAP) cal remarcar el següent:

- En les clàusules de solvència tècnica i professional, en sis dels expedients seleccionats (cinc del 2010 i un del 2011) es requereix disposar d'una oficina ubicada en la Regió Metropolitana de Barcelona, fet que es considera que vulnera la lliure concurrència. S'ha observat però, que per a altres expedients seleccionats referents als mateixos serveis però per a períodes posteriors (2011 i 2012) ja no s'inclou aquest requisit.
- Els criteris de valoració dels PCAP que es poden quantificar de manera objectiva haurien de tenir, segons estableixen la LCSP i el TRLCSP, preponderància respecte dels que la seva valoració depèn d'un judici de valor. S'ha observat el següent:
 - Dels onze expedients de la mostra que han seguit el procediment obert, sols un expedient compleix aquest principi de ponderació legalment establert, nou atorguen la mateixa ponderació a uns criteris i altres i un atorga major ponderació als que depenen d'un judici de valor. Per a casos com aquest últim, d'acord amb la LCSP i el TRLCSP, caldria haver constituït un comitè d'experts per a la valoració.

- Dels nou expedients adjudicats pel procediment negociat sense publicitat que recullen en els PCAP criteris de valoració, sols en dos casos es dona preponderància als criteris que poden ser quantificats de manera objectiva.
- El grau de desglossament dels criteris de valoració en subcriteris i en altres paràmetres de nivell inferior ha millorat respecte d'exercicis anteriors però en alguns casos segueix sent insuficient i genèric. Els PCAP han de recollir major detall conceptual dels criteris i subcriteris i una gradació quantificada d'aquests i no únicament la determinació d'una puntuació màxima. A més, en els setze expedients en què els PCAP inclouen com a criteri de valoració les possibles millores que puguin plantejar els licitadors no es preveu cap especificació en relació amb quins elements del contracte es poden presentar millores o quins requisits, limitacions o modalitats de millora seran admeses.
- En nou dels vint-i-un expedients de la mostra que han seguit el procediment negociat, els PCAP inclouen criteris econòmics i tècnics ponderats que s'utilitzaran per a la valoració de les ofertes, però no especifiquen quins són els elements susceptibles de negociació. Els PCAP són la reglamentació de desenvolupament de cada procediment negociat i, per tant, les actuacions que es duren a terme en la fase de negociació hi han d'estar previstes i regulades. Així mateix, cal deixar constància escrita de totes les actuacions de la negociació en l'expedient.

3. Informes de valoració de les ofertes rebudes

- En relació amb els expedients de la mostra que han seguit el procediment obert, segons el criteri de la Sindicatura la motivació de la puntuació atorgada en els informes de valoració és insuficient. Els comentaris de motivació d'aquests informes permeten deduir la puntuació que s'atorga per a un subcriteri a una o altra proposta, però no se'n desprèn una motivació suficient quant a la gradació dels punts atorgats. A més, en certs casos els comentaris són descriptius i no queda clara la relació amb la puntuació atorgada.
- En relació amb els expedients de la mostra que han seguit un procediment negociat, i concretament en els set casos que han inclòs informes de valoració comparada, s'ha observat que, en tres casos, la valoració no presenta motivació, ja que sols recull els punts atorgats a cada criteri o subcriteri; en els altres quatre casos s'inclouen comentaris, però no són suficients com a suport d'una correcta motivació.

Pel que fa a dos expedients que han seguit el procediment negociat i en els quals es van demanar tres i quatre ofertes, però en què sols se'n va presentar una, el compliment efectiu del principi de concurrència aconsella que si s'han sol·licitat ofertes a tres empreses capacitades, sol·licitar-ne a d'altres, sempre que sigui possible, per aconseguir el major nombre d'ofertes possible.

4. Informes de conformitat i liquidació i termini d'execució dels treballs

S'ha observat que a la finalització dels serveis contractats, l'ATM ha instaurat la formalització i comunicació al contractista dels informes, de conformitat i liquidació. Amb tot, quant al seguiment dels terminis d'execució cal remarcar el següent:

- Per a tres expedients, dels informes de conformitat i liquidació es desprèn que s'ha superat el termini de la prestació dels serveis previst en el contracte. Aquests informes estableixen que els serveis s'han rebut satisfactòriament però cal que esmentin els motius dels endarreriments. En aquests casos, a més, caldria formalitzar un informe tècnic intern que expliqués els motius de l'endarreriment i, si s'escau, un document d'ampliació del termini signat pel contractista i l'ATM.
- Per a dos expedients en què s'han formalitzat correctament els informes tècnics interns i l'ampliació de termini signada entre les parts, s'ha observat que les dates de finalització dels treballs superen els terminis que ja havien estat ampliat, sense esmentar-ne els motius.

5. Informació dels contractes a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC)

L'ATM ha d'informar la JCCAC dels contractes adjudicats, dins el termini de dos mesos a comptar des de la formalització del contracte i d'un mes en els casos de modificacions, pròrrogues o variacions de terminis. L'ATM ha informat la JCCAC de tots els contractes adjudicats en relació amb els trenta-tres expedients de la mostra però no ha estat possible verificar que ho ha fet en el termini adient, ja que no hi ha constància de la data.

6.3.2. Pel que fa a expedients de contractes menors

1. Fraccionament de l'objecte d'alguns contractes

En l'anàlisi dels expedients de la mostra referent a vint-i-dos adjudicatariis s'ha detectat que en sis d'aquests hi ha aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb el seu cost, amb les dates d'execució així com amb el fet que es tracti de serveis que l'ATM necessita de manera continuada en el temps i per períodes que superen l'any, dels quals se'n desprèn, en opinió de la Sindicatura de Comptes, que l'ATM podria haver fraccionat l'adjudicació.

Cal evitar el fraccionament en l'adjudicació de contractes quan, d'acord amb l'article 74 de la LCSP i amb l'article 86 del TRLCSP, això suposi eludir els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació que correspondria.

2. Tramitació interna d'expedients

En la tramitació interna dels expedients de contractes menors s'ha observat una millora significativa respecte d'exercicis anteriors. Malgrat això, se segueix detectant alguna de les mancances remarcades per a anys anteriors, com el fet que la data de la proposta de la unitat que proposa la contractació sigui posterior a la data de les factures o la manca de signatura en determinats apartats del document intern de tramitació. Amb tot, cal remarcar que les mancances detectades es produeixen en un nombre molt més reduït de casos que en exercicis anteriors.

6.4. EN RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS

Respecte de la fiscalització de les altres actuacions cal diferenciar entre les observacions referides als sistemes tramviaris i les que fan referència a l'arrendament d'unitats de tren per a diverses línies de metro de Barcelona.

6.4.1. Respecte del Trambaix i del Trambesòs

En l'informe 24/2011 de la Sindicatura de Comptes, referent als exercicis 2008 i 2009, es va assenyalar que el cost final previst de les obres del Trambaix i del Trambesòs es va quantificar en el document de tancament en 300,88 M€ i en 264,48 M€, respectivament. En l'informe es detallaven els orígens dels fons de finançament que, en gran part provenen de les plurianualitats aprovades per acords de Govern de la Generalitat de Catalunya: el 70,8% del cost previst per al Trambaix i el 73,1% del cost previst per al Trambesòs.

En els exercicis 2010, 2011 i 2012 no s'ha generat cap variació en les obres o el seu preu que hagi suposat un increment del cost. Però l'ATM ha hagut d'ajornar una part del total a pagar en el 2011, en concret, 15,48 M€ (8,72 M€ del Trambaix i 6,76 M€ del Trambesòs) com a conseqüència que la Generalitat de Catalunya ha ajornat part de les aportacions previstes a fer a l'ATM. Per a això, s'han formalitzat diversos acords de Govern i les modificacions dels convenis entre l'ATM i les adjudicatàries de la concessió de cadascun dels sistemes tramviaris, i s'ha establert que l'ATM cobri de la Generalitat de Catalunya i pagui a les empreses adjudicatàries el total ajornat en el 2011 de manera fraccionada entre el 2012 i el 2017.

L'ajornament esmentat ha suposat un increment del cost total previst de 3,35 M€ (1,89 M€ en el Trambaix i 1,46 M€ en el Trambesòs) de manera que el cost total previst dels dos sistemes tramviaris, que era de 780,10 M€ (388,85 M€ del Trambaix i 391,25 M€ del Trambesòs) ha passat a ser de 783,45 M€ (390,74 M€ del Trambaix i 392,71 M€ del Trambesòs).

6.4.2. Respecte de l'arrendament i subministrament d'unitats de tren per al metro de Barcelona

Pel que fa al vessant comptable, la Sindicatura entén, tal com es va indicar en els informes que abasten els exercicis 2003-2009, que la comptabilització d'aquestes operacions d'arrendament i subministrament d'unitats de tren per al metro de Barcelona ha de fer-se d'acord amb la veritable naturalesa de les operacions.

En l'informe 24/2011 de la Sindicatura de Comptes, referent als exercicis 2008 i 2009, es va incloure el quadre resum el 31 de desembre del 2009 dels models financers de quotes d'arrendament entre el 2006 i el 2024, de les tres operacions formalitzades, que s'ha reproduït en l'epígraf 5.2 d'aquest informe com a quadre 32, i que a aquella data representaven un total de 1.134,39 M€ (732,29 M€ de principal i 402,10 M€ d'interessos), import en què també s'inclouen les quotes ja vençudes i pagades.

Respecte d'aquestes operacions s'ha produït un fet rellevant: els contractes marc i d'arrendament d'aquestes operacions preveïen que una rebaixa de la qualificació creditícia de la Generalitat de Catalunya era una de les causes de venciment anticipat de l'endeutament que sustenta les operacions. Com a conseqüència de la rebaixa de la qualificació, es promulga el Decret Llei 1/2012, del 26 de juny, que estableix, entre altres aspectes, que per evitar el venciment anticipat esmentat, la Generalitat de Catalunya passarà a avalar les operacions d'endeutament de les empreses arrendadores mentre que, fins llavors era garant d'aquest endeutament sense haver hagut d'aportar cap aval.

D'acord amb el Decret Llei esmentat, posteriors acords de Govern de l'octubre i el novembre del 2012, autoritzen la formalització dels avals però estableixen també que les entitats beneficiàries d'aquests avals podran aplicar un augment del marge financer del 0,27%, o bé del 3,45% si opten per no ser beneficiàries dels avals. En darrera instància és l'ATM qui ha d'assumir per compte de les arrendadores aquest augment dels marges financers, mitjançant unes quotes addicionals extraordinàries que s'incorporen en els models financers de quotes d'arrendament.

Amb les noves quotes extraordinàries amb venciments entre el 2012 i fins al 2024, l'import total que el 31 de desembre del 2009 era de 1.134,39 M€, ha passat a ser, el 31 de desembre del 2012, de 1.177,25 M€.

6.5. SEGUIMENT DE RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS

En aquest epígraf es presenta un quadre amb el seguiment de les recomanacions de l'informe 31/2010, aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes el 26 d'octubre del 2010, corresponent a l'ATM, exercicis 2006 i 2007.

Els símbols referits a la conclusió del seguiment tenen el significat següent:

- No resolta: l'observació o recomanació es manté.
- Resolta: l'observació o recomanació ha estat resolta o solucionada.
- ⊕ Parcialment resolta: l'observació o recomanació ha estat solucionada sols parcialment.

Quadre 34. Seguiment de les recomanacions de l'informe 31/2010, referit als exercicis 2006 i 2007

Recomanació	Conclusió del seguiment	Comentari a la conclusió
Fiscalització dels estats financers		
1. Classificació entre el llarg i el curt termini d'actius i passius relacionats amb l'endeutament Quant al préstec pendent de retornar, a 31 de desembre del 2006 i del 2007 no s'ha traspasat a curt termini la part del passiu (Deutes a llarg termini) amb venciment en l'exercici posterior, ni tampoc la part de l'actiu (Immobilitzat financer) contrapartida d'aquest passiu.	●	L'abril del 2011 es cancel·la tot l'endeutament i queda així resolta la classificació incorrecta. Cal dir però que, el 31 de desembre del 2010, amb dues pòlisses de crèdit encara vigents, hi ha una classificació incorrecta entre el llarg i el curt termini, tot i que sols pel que fa a l'actiu. Vegeu l'epígraf 6.1, punt 2.
2. Correcció valorativa de les accions sense cotització oficial de l'Immobilitzat financer No s'ha dotat la corresponent provisió per la participació en el capital de l'empresa Sermetra, SL.	●	Des del tancament de l'exercici 2009 i fins al del 2012 l'import que presenten els Fons propis de l'empresa Sermetra, SL fa que sigui innecessari dotar una provisió per correcció valorativa de la participació.
3. Heterogeneïtat en la imputació de certes despeses No s'ha seguit un criteri homogeni a l'hora d'imputar certes despeses com a Transferències de capital o com a Transferències corrents.	○	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1, punt 4.
4. Increment de les despeses de personal L'increment interanual dels sous i salaris contravé el límit màxim establert en la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 2006 i per al 2007.	●	En els exercicis 2010, 2011 i 2012 amb els increments i decrements aplicats s'han respectat els límits retributius legalment establerts.
5. Comptabilització del cost financer de les operacions d'arrendament de trens Cal imputar les operacions d'arrendament d'acord amb la seva veritable naturalesa i, donat el remarcable caire financer que presenten, diferenciar el cost financer.	○	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1, punt 5.

Recomanació	Conclusió del seguiment	Comentari a la conclusió
6. Cessió de les inversions destinades a l'ús general Les obres en un tram de la carretera N-340, finançades pel Ministeri de Foment, un cop finalitzades el primer trimestre del 2006, cal cedir-les entre els diferents ajuntaments amb termes municipals que confinen. Això suposarà reduir l'actiu (Inversions i béns destinats a l'ús general) i el passiu (Subvencions de capital) per igual import.	○	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1, punt 6.
7. Litigis per expropiacions de terrenys relacionats amb el Trambesòs Pels litigis pendents de resoldre en relació amb la valoració del preu just de dues finques expropiades, cal informar dels fets i quantificar els imports en la Memòria.	○	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1, punt 7.
8. Fets posteriors referents a les operacions financeres formalitzades per fer front a la manca de consignació prevista de la Generalitat de Catalunya Certes aportacions que havia de fer la Generalitat de Catalunya no han estat consignades en el pressupost de l'exercici posterior (2008), fet que ha suposat que l'ATM, autoritzada per Acord de Govern, hagi formalitzat a finals del 2008 dues pòlisses de crèdit a divuit mesos.	●	L'abril del 2011, amb els recursos aportats per la Generalitat de Catalunya, referents a fons de la disposició addicional tercera, l'ATM cancel·la aquestes operacions d'endeutament.
Fiscalització de la contractació		
<i>A) Pel que fa a expedients de contractes</i>		
1. Mancances en el Plec de clàusules administratives particulars (PCAP)	⊕	A més dels aspectes concrets dels apartats 1.1 i 1.2 següents, de l'anàlisi de la mostra d'expedients analitzats del 2010, 2011 i 2012, cal tenir en compte els aspectes detallats en l'epígraf 4.2.2 o en el 6.3.1, punt 2.
1.1. En expedients adjudicats pel procediment obert Els criteris d'adjudicació dels PCAP, per poder ser valorats, han de basar-se en aspectes concrets que permetin una gradació quantificada per tal que qualsevol licitador estigui suficientment informat a l'hora d'ajustar la seva proposta.	⊕	Ha millorat la concreció de criteris i subcriteris dels PCAP però és encara insuficient i cal preveure una gradació quantificada i no sols un valor màxim per a cadascun d'ells. Vegeu l'epígraf 6.3.1, punt 2.

Recomanació	Conclusió del seguiment	Comentari a la conclusió
1.2. En expedients adjudicats pel procediment negociat Els PCAP han d'incloure els aspectes econòmics i tècnics que han de ser la base de la negociació.	⊕	Els PCAP inclouen criteris de valoració assimilables als aspectes que preveu la legislació per a la negociació, però no preveuen la negociació, ni a la pràctica es du a terme. Vegeu l'epígraf 6.3.1, punt 2.
2. Recepció de béns o serveis i liquidació del contracte Cal documentar formalment la recepció, la conformitat i la liquidació d'acord amb el que s'estableix legalment.	⊕	S'ha instaurat la formalització de l'informe de conformitat i liquidació, però aquest informe, a més de valorar que els serveis s'han rebut satisfactòriament, hauria d'esmentar els motius dels endarreriments que s'hagin pogut produir. Vegeu l'epígraf 6.3.1, punt 4.
3. Retorn de garanties En certs casos s'ha superat el termini legal previst per a retornar la garantia, mentre que en altres casos, en què caldria haver-la retornat, no s'ha retornat.	●	No s'ha observat aquesta incidència en els expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada del 2010, el 2011 i el 2012.
4. Informació dels contractes a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC) D'acord amb la normativa vigent, l'ATM ha d'informar la JCCAC dels contractes adjudicats dins el termini de dos mesos des de la formalització del contracte (o d'un mes en els casos de modificacions, pròrroques o variacions de terminis). L'ATM ha informat a la JCCAC tots els contractes adjudicats de la mostra però no ha estat possible verificar si ho ha fet dins el termini establert.	○	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.1, punt 5.
5. Manca de registre sistematitzat de la documentació S'ha detectat documentació dels expedients de contractació que no han estat objecte de registre d'entrada i sortida. Per tant cal sistematitzar un control de registre per a la totalitat de la correspondència i documentació.	●	No s'ha observat aquesta incidència en els documents d'expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada del 2010, el 2011 i el 2012
<i>B) Pel que fa a expedients de contractes menors</i>		
1. Fraccionament de l'objecte de certs contractes S'han detectat indicis de fraccionament en l'adjudicació d'alguns contractes que suposarien haver eludit els requisits de publicitat o el procediment que correspondria.	○	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.2, punt 1.

Recomanació	Conclusió del seguiment	Comentari a la conclusió
2. Tramitació interna d'expedients El document model de l'ATM per a la tramitació interna de contractes menors es formalitza però amb mancances en les dates de sol·licitud i d'autorització, en alguna signatura i en la uniformitat en la inclusió o no de l'IVA en els imports.	⊕	Ha millorat significativament la tramitació interna. En els expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada en el 2010, el 2011 i el 2012, les mancances detectades s'han produït en un nombre molt més reduït de casos. A més, sols presenten mancances en alguna data i signatura. Vegeu l'epígraf 6.3.2, punt 2.
<i>C) Pel que fa al Registre de convenis</i>		
Els registres dels exercicis 2006 i 2007 inclouen convenis formalitzats en l'exercici anterior o posterior. A més, en alguns casos de la mostra seleccionada s'observa que l'import que recull el registre no es correspon amb el que consta en el conveni.	●	No s'ha observat aquesta incidència en la revisió dels convenis seleccionats de la mostra fiscalitzada en els exercicis 2010, 2011 i 2012.
Fiscalització d'altres actuacions		
1. Variacions en les obres dels tramvies: formalització contractual Les variacions en els contractes inicials del Trambaix i del Trambesòs han de ser formalitzades en document contractual.	●	Les variacions en els contractes van ser finalment formalitzades entre les parts en contractes que són un text refós dels documents que al llarg dels anys han anat variant els diferents aspectes previstos en els contractes inicials. El text refós del contracte del Trambaix es va formalitzar el març del 2009 i, el del Trambesòs, el novembre del 2010.
2. Reajustament de les fiances de les obres dels sistemes tramviaris L'increment en el cost de la inversió que representen els modificats i els complementaris han de suposar el corresponent reajustament de les respectives fiances.	●	Un cop finalitzades les obres s'ha dut a terme el reajustament de la garantia, però a la baixa; això, basant-se en càlculs, no del cost d'execució de les obres, sinó dels ingressos i despeses d'explotació dels sistemes tramviaris. Aquest reajustament de la garantia es va formalitzar per al Trambaix el maig del 2007 i, per al Trambesòs, el novembre del 2010.
3. Arrendament i subministrament d'unitats de tren; recomanacions comptables i financeres Malgrat que s'hagin formalitzat com a rènting, la imputació comptable de les operacions haurà de fer-se atenent a la seva veritable naturalesa.	○	Segueix vigent. Caldria diferenciar el cost financer del que és el cost de l'arrendament. Vegeu l'epígraf 6.4.2.

7. ANNEXOS

7.1. ANNEX I: QUADRES RESUM DE LES PRINCIPALS DADES DELS PROGRAMES D'ACTUACIÓ DEL PDI-2001-2010 EL 31 DE DESEMBRE DEL 2010, DEL 2011 I DEL 2012

Programa	Import PDI 2002 (a)	Import PDI 2009 (a)	Estimació cost total (b)			Import de licitació			Import d'adjudicació			Modificacions, revisió de preus i complementaris			Pendent de licitar		
			31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.10	31.12.11	31.12.12
Ampliació de xarxa	4.431,90	11.139,40	11.169,40	11.589,80	11.604,80	5.813,80	6.005,90	6.075,70	5.620,60	5.842,80	5.906,70	2.262,40	2.497,40	2.506,60	3.286,40	3.249,60	3.191,50
Intercanviadors	226,20	584,90	409,10	408,50	404,70	152,60	177,60	177,60	128,60	144,90	144,90	27,20	27,20	27,20	253,30	236,40	232,60
Modernització i millora	764,70	1.380,80	1.469,10	1.470,10	1.470,10	1.231,10	1.240,10	1.244,10	1.064,30	1.073,30	1.077,30	99,20	99,20	99,20	305,60	297,60	293,60
Total	5.422,80	13.105,10	13.047,60	13.468,40	13.479,60	7.197,50	7.423,60	7.497,40	6.813,50	7.061,00	7.128,90	2.388,80	2.623,80	2.633,00	3.845,30	3.783,60	3.717,70

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades de la Memòria d'activitats de l'ATM dels exercicis 2010, 2011 i 2012.

Notes:

- (a) Import PDI és la inversió estimada inicialment en el PDI. El PDI 2001-2010 es va aprovar l'any 2002 com un pla flexible, el que ha fet que posteriorment s'anés actualitzant anualment l'estimació del seu cost total. Davant d'això el Consell d'Administració de l'ATM va aprovar, el 17 de juliol del 2009, una memòria actualitzada del PDI 2001-2010 en què posava en concordança el seu contingut amb el desplegament que en termes tècnics i econòmics ATM ha anat tenint al llarg dels anys. Així, Import PDI 2002 és la inversió estimada quan es va aprovar el PDI mentre que Import PDI 2009 és la inversió estimada en la memòria actualitzada del PDI del juliol del 2009.
- (b) Estimació el 31 de desembre del 2010, del 2011 i del 2012, del cost total de l'obra, obtinguda, a partir del seu grau d'avançament, a partir de l'import del projecte, el de licitació o el d'adjudicació i del cost addicional per modificacions, revisió de preus i projectes complementaris. Per tant aquesta estimació no ha de coincidir forçosament amb la suma de l'import adjudicat i el dels complementaris, modificacions i revisions de preu.

Tipus d'obres	Import PDI 2002	Import PDI 2009	Dades del 31.12.2010					Dades del 31.12.2011					Dades del 31.12.2012				
			Estimació cost total	Import licitat	Import adjudicat	Modif., rev. preus i compl.	Pendent licitar	Estimació cost total	Import licitat	Import adjudicat	Modif., rev. preus i compl.	Pendent licitar	Estimació cost total	Import licitat	Import adjudicat	Modif., rev. preus i compl.	Pendent licitar
Finalitzades	1.150,20	2.107,00	1.890,40	1.717,50	1.609,20	278,00	3,20	2.098,90	1.934,40	1.817,70	278,00	3,20	2.098,90	1.934,40	1.817,70	278,00	3,20
En execució	3.004,20	7.983,00	8.215,40	5.480,00	5.204,30	2.110,80	900,30	8.427,70	5.489,20	5.243,30	2.345,80	838,60	8.438,90	5.563,00	5.311,20	2.355,00	772,70
En projecte	1.268,40	3.015,10	2.941,80	-	-	-	2.941,80	2.941,80	-	-	-	2.941,80	2.941,80	-	-	-	2.941,80
Total	5.422,80	13.105,10	13.047,60	7.197,50	6.813,50	2.388,80	3.845,30	13.468,40	7.423,60	7.061,00	2.623,80	3.783,60	13.479,60	7.497,40	7.128,90	2.633,00	3.717,70

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades de la Memòria d'activitats de l'ATM dels exercicis 2010, 2011 i 2012.

7.2. ANNEX II: EVOLUCIÓ DE LES APORTACIONS DE CADA ADMINISTRACIÓ EN RELACIÓ AMB LES NECESSITATS NETES DEL SISTEMA

Administració	Contracte programa					Variació entre contractes programa			
	2002-2004 (A)	2005-2006 (B)	2007-2008 (C)	2009-2010 (D)	2011-2012 (E)	(B-A)	(C-B)	(D-C)	(E-D)
AGE (II)	377,80	271,27	278,80	294,12	223,51	(106,53)	7,53	15,32	(154,29)
Administracions consorciades (III)	778,92	675,73	854,83	1.097,49	1.135,98	(103,19)	179,10	242,66	38,49
Generalitat de Catalunya (IV)	469,23	414,63	521,54	*	*	(54,60)	106,91	*	*
Ajuntament de Barcelona (V)	159,59	132,80	169,41	*	*	(26,79)	36,61	*	*
AMB / EMT (VI)	150,10	128,30	163,88			(21,80)	35,58	*	*
Total (I)	1.156,72	947,00	1.133,63	1.391,61	1.359,49	(209,72)	186,63	257,98	(32,12)

Pes relatiu sobre el total	2002-2004	2005-2006	2007-2008	2009-2010	2011-2012
AGE (II/I)	32,7 %	28,6 %	24,6 %	21,11 %	16,4 %
Administracions consorciades (III/I)	67,3 %	71,4 %	75,4 %	78,9 %	83,6 %
Generalitat de Catalunya (IV/I)	40,6 %	43,8 %	46,0 %	*	*
Ajuntament de Barcelona (V/I)	13,8 %	14,0 %	14,9 %	*	*
AMB/EMT (VI/I)	13,0 %	13,5 %	14,5 %	*	*
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de dades extretes dels corresponents informes de liquidació de la IGAE (excepte en el cas del contracte programa 2011-2012 en què les dades corresponen a la liquidació provisional de la Comissió de Seguiment, encara pendent de la liquidació final de la IGAE).

* No s'ha determinat i està pendent d'establir-se un criteri de repartiment de les necessitats netes a finançar per les administracions consorciades en relació amb el Contracte programa 2009-2010 i amb el Contracte programa 2011-2012.

8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès el 28 d'abril del 2014 al Consorci Autoritat del Transport Metropolità (ATM).

Un cop conegut el contingut del projecte d'informe, l'ATM ha enviat la seva resposta a través de l'escrit amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 1448, de data 13 de maig del 2014, que es transcriu a continuació:

ATM
Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport
Metropolità

Sr. Miquel Salazar Canalda
Síndic
SINDICATURA DE COMPTES

Senyor,

En resposta al vostre escrit, del passat dia 28 d'abril de 2014, pel qual ens lliureu el projecte d'informe de fiscalització, referent a l'Autoritat del Transport Metropolità corresponent als exercicis 2010, 2011 i 2012 i d'acord amb allò que estableix la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, modificada parcialment per la Llei 5/2012, del 20 de març, us adjuntem l'escrit d'al·legacions i justificacions en relació a les vostres observacions i recomanacions.

Resto a la vostra disposició per a qualsevol aclariment que considereu oportú.

Ben cordialment,

Josep Anton Grau i Reinés
Director General

Barcelona, 12 de maig de 2014

Al·legacions al Projecte d'Informe 30/2013-B

6. CONCLUSIONS

6.1. En relació als Estats Financers

1) Reconeixement del dèficit del sistema de transport públic

En l'informe d'Auditoria de Comptes Anuals de l'exercici 2013 l'ATM, seguint les recomanacions de la Sindicatura de Comptes, ha quantificat i detallat de manera clara i expressa l'import del Deute Net Total a 31/12/2013 que presenta el dèficit del sistema de transport públic.

3) Aplicació de sobrants imputats en Ajustaments de periodificació del passiu

L'ATM ha elaborat un informe jurídic que estar pendent de resolució, conseqüència del qual es conclourà la qüestió de l'aplicació dels sobrants imputats que apareixen en els comptes del passiu del balanç de l'ATM.

4) Heterogeneïtat en la imputació de certes despeses

A l'hora d'imputar en el Compte de Resultats les despeses per transferències corrents i de capital, l'ATM aplica el criteri en funció de l'origen de les transferències rebudes.

5) Comptabilització del cost financer de les operacions d'arrendaments de trens

L'operació d'arrendament de trens és un arrendament operatiu i a tal efecte es realitza la seva comptabilització.

6) Cessió de les inversions destinades a l'ús general

L'ATM està iniciant els tràmits necessaris per tal de dur a terme la inscripció dels terrenys de la N-340 afectats per les obres del tramvia de la línia Diagonal-Baix Llobregat als municipis corresponents.

7) Litigis per expropiacions de terrenys relacions amb el Trambesòs

En l'Informe d'auditoria de Comptes Anuals de l'exercici 2013, l'ATM ha reflectit que l'import dels processos d'expropiació en curs pendents de resolució judicial relatius als dos sistemes tramviaris suposen unes contingències estimades al voltant dels 5milions d'euros.

6.3. En relació a la Contractació

6.3.1. Pel que fa a expedients de contractes

1) Procediment d'adjudicació

L'ATM de cara als propers exercicis tindrà en compte les recomanacions de la Sindicatura. Ara bé, es vol posar de manifest que les mateixes han estat traslladades en aquest informe, i per tant, no s'han pogut dur a terme fins a la data de recepció del mateix.

2) Plecs de clàusules administratives particulars

En relació a les valoracions que es fan a l'informe pel que fa als plecs de clàusules administratives particulars, tant dels procediments oberts com negociats, creiem necessari citar l'art. 150.2 del TRLCSP. El precitat article estableix que en una licitació per procediment obert o restringit (en cap cas parla del procediment negociat), on s'atribueix als criteris avaluable de forma automàtica per aplicació de fórmules una ponderació inferior a la corresponent als criteris la quantificació dels quals depengui d'un judici de valor, caldrà constituir un comitè d'experts. En cap cas, l'ATM ha licitat un procediment obert on els criteris avaluable de forma automàtica per aplicació de fórmules hagi estat inferior als criteris de judici de valor; en molts casos ha estat igual, però mai inferior, tal i com es cita a l'informe que ha succeït a l'expedient número 10. Concretament en aquest cas la ponderació és la mateixa pels criteris objectius i subjectius, per tant d'acord amb el TRLCSP no s'ha de constituir un comitè d'experts.

En qualsevol cas, i per evitar qualsevol tipus de problemàtica, des del mes de novembre de 2013 s'ha determinat que, com a mínim, els criteris avaluable mitjançant fórmules suposaran el 51% de la puntuació total dels criteris de valoració de les propostes.

Pel que fa als expedients tramitats pel procediment negociat, i concretament en aquells casos que són sense concurrència ja que un únic empresari pot prestar el servei, sempre s'han demanat ofertes. Així mateix, en aquests PCAP no s'inclouen criteris de valoració ja que al només convidar a un licitador no té sentit fer-ne la valoració amb punts. Un cop es rebuda l'oferta es valora el seu contingut i el compliment dels plecs.

3) Informes de valoració de les ofertes rebudes

Es procedirà a millorar la motivació en els informes de valoració de les ofertes.

4) Informes de conformitat i liquidació i termini d'execució dels treballs

L'ATM aplicarà aquesta recomanació a partir d'ara.

6.3.2. Pel que fa a expedients dels contractes menors

1) Fraccionament de l'objecte d'alguns contractes

Pel que fa al fraccionament de l'objecte dels contractes menors puntualitzar que les despeses de viatges ja no es tramiten mitjançant contracte menor. Així l'ATM des de l'any 2011, va subscriure un conveni de col·laboració amb la Comissió central de subministrament, per tal d'habilitar la participació de l'ATM en el sistema central d'adquisicions de béns i serveis de la Generalitat de Catalunya en la categoria de prestació del servei de gestió i assistència en viatges, signat el 15 de setembre de 2011.

2) Tramitació interna d'expedients

L'ATM continuarà treballant en els termes indicats per la pròpia Sindicatura.

Barcelona, 12 de maig de 2014

9. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Un cop analitzades les al·legacions presentades per l'Autoritat del Transport Metropolità, no s'ha alterat el text original de l'informe per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita en l'informe o perquè no es comparteixen els judicis exposats.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: juliol de 2014
Versió corregida: setembre de 2014

Número de dipòsit legal de la versió enquadernada
d'aquest informe: DL B 35936-2011